

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLIII. št. 7 (12.639)

Trst, petek, 9. januarja 1981

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270

OSREDNJA KNJIZNICA
P.P. 132
66001 KOPER
1
5723
8554 AA
60100200

Marka dosegla včeraj nov višek, pritisk na frank pa se je ublažil

Krizo na denarnem trgu povzročila

gospodarska neskladja članic EGS

Tarča špekulacij je postala nenadoma lira, ki pa se zaenkrat dobro drži

RIM — Včeraj se je pritisk na frank ublažil, za kar gre zasluga centralnim bankam, ki so ga podprle z večjimi nakupi. To velja tudi za Bundesbank, ki je odkupila 100 milijonov frankov in omogočila, da je ohranila francoska valuta na frankfurtski borzi tečaj

3,3275 franka za marko nasproti zadnji dovoljeni nihalni meji 3,3303, do katere je zdrknila predvčerajšnjim. Z druge strani se je marka ponovno vzpela in dosegla na milanski borzi višek 709,50 lire, kar pa še ni spravilo v nevarnost italijanske valute, saj tiči nje-

na spodnja nihalna meja šele pri 742,95 lire za marko: dokler ne bo dosežena, ne bo Italija spremenila eskomptne mere ali devalvirala lire.

Vzporedno s poskokom marke in uslatitvijo franka pa je vrednost lire včeraj padla za 1,4 odstotka nasproti vsem drugim valutam v Evropskem denarnem sistemu. Pristojne italijanske oblasti bi bile sicer to lahko preprečile in segle po rezervah, tega pa nalašč niso storile, da ne bi prizadele domačega gospodarstva, oziroma izvoza. S strogo finančnega vidika ni zdajšnji pretres v EDS posebno hud, saj se podražitev marke in pocenitev dolarja, ki je glavni krivec vsega tega, nekako kompenzirata. Drugače pa izgleda zadeva z vidika mednarodne trgovine, ki ji vsako pretirano nihanje tečajev škoduje, saj potrebuje stabilnost menjav. Tako se dogaja, da so zdajšnje razmere na evropskem denarnem trgu v bistvu povoljne za italijanske uvoznike surovin, strojev ter industrijskih izdelkov iz ZDA in sploh s celovitega dolarskega območja, ne pa za izvoz oblačil, tekstila, obutve, vina, likerjev in zlatnine proti plačilu v dolarjih.

Odločitev rimske vlade, oziroma emisijskega zavoda Banca d'Italia, da ne prepreči špekulacij z liro, je bila sicer tvegana, vendar trezna in po zadržilu finančnih krogov povsem v

skladu z njujo po odbitju francoske in zahodnonemške ofenzive. Med Parizom in Bonnom se bije boj, kdo naj plača višji davek na preureditev centralnih paritet v EDS, ki jo imajo mnogi za neizogibno, čeprav se ji v isti sapi upirajo. Tako Nemci kot Francozi bi najrajši zvrnili to breme na Italijo in jo prisilili k revalvaciji lire, ali vsaj k temu, da bi omogočila Francozom izkoristiti konkurenčne prednosti, ki jih daje njihovu izvozu pocenitev franka; to pa zato, ker je bila lira prejšnje dni v EDS trdna. Rim je torej odgovoril s posredno pocenitvijo lire, kar je Parizu (in Bonnu) prekrizalo račune. Vsaj zaenkrat.

Pretresa v EDS pa nista kriva toliko Reaganova politika in družbenopolitična napetost v Franciji kolikor nesposobnost članic EGS, da uskladijo svojo gospodarsko politiko. Tej nesposobnosti botrujejo razlike na področju plačilnih bilanc, notranjega popraševanja in tržne konkurenčnosti industrijskega blaga. Če se je popraševanje v ZRN zmanjšalo lani v ZRN za 4,2 in v Franciji za 2,8 odstotka, pa je konkurenčnost industrijskih proizvodov ZRN padla za 9,3 odstotka proti 4 odst. pri francoskih: to pa zato, ker sta se frank in marka v primeri z valutami 19 konkurenčnih držav v in izven EGS podražila. (dg)

Leto za italij

TIRANA — skih ribiških Rasse, Marce

Vincenzo Vill..., sta bila obsojena na leto dni zapora, ker sta ribarila v albanskih teritorialnih vodah. Posadko obeh čolnov so pomilostili, čolna pa zaplenili. To je razsodba albanskega sodišča zaradi dogodka, ki se je pripetil 30. decembra lanskega leta, ko so albanski patrolni čolni zajeli osem milj od obale italijanske ribiške čolna, ki sta lovila mečarice. Uradni zagovornik je svoj zagovor omejil na zahtevo po olajševalnih okoliščinah in po vrnitvi obeh ladij. Ribiči pa so v svoj zagovor dejali, da so zapluli v albanske teritorialne vode nevede, po krivdi močnih morskih tokov. Proti tej razsodbi sta oba obsojenca, ki sta zaenkrat zastražena v nekem krajevnem hotelu, vložila priziv na vrhovno sodišče. Ostali člani posadke, pa se bodo danes v Draču vkrcali na motorno ladjo Tiepolo, ki bo odplula proti Trstu.

Za italijansko vlado je dogodku sledil minister za prevoze Signorile, kateremu je o poteku procesa poročal predstavnik italijanskega veleposlaništva, ki je sledil razpravi, kar je izjemen dogodek za albansko sodstvo. Signorile, ki je pohvalil albanske oblasti in je pripisal prijateljstvu med obema državama dejstvo, da so obtoženci zaenkrat še v hotelu je izrazil upanje, da se bo tudi vprašanje dveh obsojenih kapitanov srečno končalo.

Tako je bilo včeraj na milanski borzi

(Telefoto AP)

Medtem ko so že opazni prvi znaki ameriško-iranske odjuge

Ameriški Kongres ne pristaja

na Reaganove diktate o Irangatu

UROŠ LIPUŠČEK

NEW YORK — V zadnjih dneh sta se Bela hiša in novi Kongres zapletla v prvo polemiko. Senatski odbor za obveščevalno dejavnost je namreč zavrnil zahtevo predsednika Reagana, da objavi rezultate preliminarne preiskave o iranski aferi ali Irangatu, kot ji tu pravijo.

Po mnenju Bele hiše bi namreč objava rezultatov preliminarne preiskave javnost prepirala, da predsednik Reagan ni bil vpleten v prenos dobička od tajne prodaje ameriškega orožja Iranu, na račune antisandinističnih sil v Švici. Medtem, ko nekateri republikanski senatorji poudarjajo, da uvodna preiskava potrjuje, da predsednik o tej zadevi ni bil poučen, pa večina članov senatskega komiteja za obveščevalno dejavnost sodi, da je poročilo zelo nepopolno, zato bi njegova objava lahko škodovala nadaljevanju sodne in kongresne priskave.

V novem Kongresu se je vnela tudi polemika o tem, kako dolg naj bo mandat obeh kongresnih komisij, ki proučujeta iransko afero. Predstavnik republikanske stranke se na primer zavzema zato, da bi obe kongresni komisiji končali z delom do konca aprila, vendar je prevladalo stališče, da bosta tako senatna kot tudi komisija predstavniškega doma svoje izsledke objavili najkasneje do konca oktobra. Glede na to, da se bo pozno jeseni začel v ZDA uvodni postopek za izbiro novega ameriškega predsedniškega kandidata, utegnejo rezultati, do katerih bosta prišli

obe kongresni komisiji, vplivati tudi na potek kampanje za novega ameriškega predsednika.

Bela hiša in vodstvo republikanske stranke poskušata zato čimbolj pospešiti preiskavo. Kot sodijo nekateri člani senatskega odbora za obveščevalno dejavnost, bi objava poročila omenjenega odbora Beli hiši povzročila več škode kot koristi, saj je iz njega razvidno, da je predsednik Reagan dal soglasje za tajno prodajo orožja Iranu več mesecev prej, kot priznava Bela hiša. Del tukajšnjih komentatorjev opozarja tudi na protislovno stališče Bele hiše do tega vprašanja, medtem ko predsednik zahteva objavo poročila senatskega odbora za obveščevalno dejavnost (zato ker je iz njega mogoče med vrsticami razbrati, da Reagan o tajnem finansiranju antisandinističnih sil ni bil obveščen) pa na primer kategorično nasprotuje objavi dnevnika podpolkovnika Northa, ki vsebuje datume vseh najpomembnejših dogodkov in datumov tako imenovane iranske afe. Če si predsednik Reagan res tako želi dokončno razčistiti iransko afero, potem naj dovoli objavo dnevnika podpolkovnika Northa, ki je bil po dosedanjih uradni verziji glavna osebnost te afe, pravijo Reaganovi kritiki v Kongresu.

Kot sodijo nekateri ameriški strokovnjaki za Bliznji vzhod, iransko vodstvo kljub razkritju te afe in sklepu ameriškega predsednika, da ustavi tajne pošiljke ameriškega orožja Iranu, nadaljuje s politiko »postopnega urejanja odnosov z ZDA«. To naj bi dokazovalo predvsem dejstvo, da

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

CGIL, CISL in UIL zahtevajo

sestaneke z Jaruzelskim

RIM — Sindikati vztrajajo, da mora biti na sporedu obiska poljskega predsednika Jaruzelskega, ki bo prišel v ponedeljek v Rim, tudi srečanje s predstavniki sindikalne federacije CGIL-CISL-UIL. To so včeraj voditelji te federacije Pizzinato, Marini in Benvenuto uradno sporočili predsedniku vlade Craxiju na tritretturnem sestanku v palači Chigi. Na srečanju z Jaruzelskim želijo sindikalisti izraziti zaskrbljenost italijanskih delavcev, ker je na Poljskem še vedno »povsem nezadovoljivo«
družbeno in sindikalno stanje. Sindikalni voditelji se ne bodo nikakor zadovoljili s priložnostnim srečanjem, ampak želijo formalni sestanek in zahtevajo od Craxija, naj ga vključi v uradni spored obiska Jaruzelskega. Vsekakor pa imajo italijanski sindikati namen, da ob priliki obiska poljskega predsednika javno izrazijo svoje mnenje in v zvezi s tem že pripravljajo posebni lepak. V središču polemik je seveda vprašanje sindikatske Solidarnosti, ki so ga poljske oblasti razpusile, ter seveda s tem tesno povezano pomanjkanje kakršnegakoli pluralizma v poljskem sindikalnem gibanju.

Danes začetek kongresa PSDI

RIM — Danes se v Rimu dejansko začne vsedrjavni kongres socialdemokratske stranke. Uradno se bo sicer kongres začel jutri, današnji dan pa je namenjen proslavi ustanovitve stranke, ki bo v zgodovinski palači Barberini, v kateri je pred štiridesetimi leti prišlo do razkola. V tej palači bodo odkrili spominsko ploščo z besedami Giuseppa Saragata, ki se današnje slovesnosti tega kongresa zaradi bolelosti ne bo mogel udeležiti.

Sicer pa bodo odnosi s socialisti glavna tema tega kongresa socialdemokratske stranke. Nicolazzi namreč razpolaga z veliko večino in domnevajo, da manjšinska struja v PSDI ne bi smela preseči desetih odstotkov. Zelo živahne pa so razprave o sodelovanju med socialisti in socialdemokrati in čedalje vztrajnejše se govori o ponovni združitvi obeh strank, oziroma, če naj bomo natančnejši, o pristopu socialdemokratov k socialistični stranki. Kot prvo konkretno pobudo naj bi socialisti in socialdemokrati predložili skupne kandidatne liste za senat na prihodnjih parlamentarnih volitvah. Ta predlog je sprožil socialistični podtajnik Martelli, Nicolazzi pa je že povedal, da ga zelo ugodno ocenjuje.

Sovjetski poziv za prekinitev

vojne med Irakom in Iranom

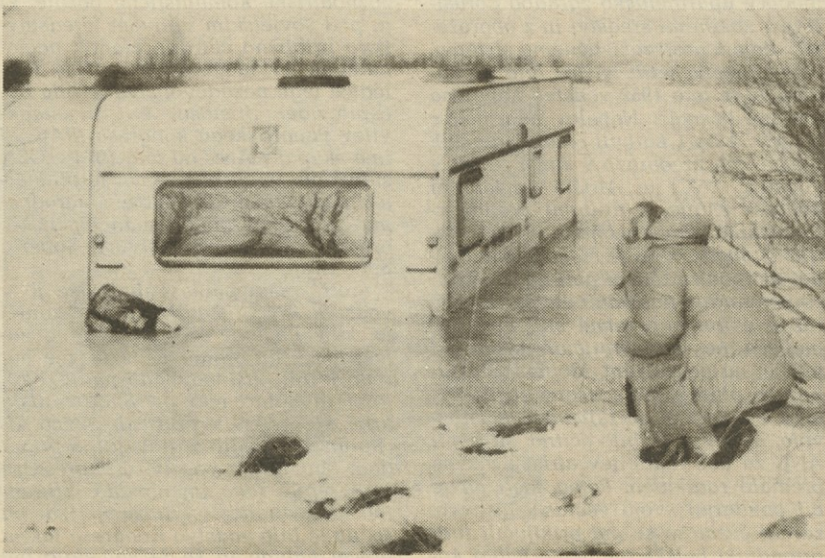
MOSKVA — Sovjetska zveza zahteva »takojšnjo prekinitev iransko-iranske vojne«, ker obstaja nevarnost, da bi se vanjo vpletle z nepredvidljivimi posledicami še druge države in sile. To je v bistvu sporočilo sovjetske vlade, ki so ga prebrali v sinočnjem osrednjem večernem dnevniku Vremja in ga je istočasno objavilo v Rimu sovjetsko veleposlaništvo.

Dokument ugotavlja, da vojna grozi mednarodnim pomorskim povezavam, saj ne mine dan, da ne bi bila napadena kaka nevtralna ladja. Vsi mednarodni napor za prekinitev krvoprelitja so se do sedaj izjalovili. Vojna le škodi iraškemu in iranskemu ljudstvu, koristi pa le tistim, ki si želijo ošibitev obeh držav, da bi lahko v tej regiji ponovno obudili neokolonialistične odnose.

Imperialistične sile so pod pretvezo obrambe svojih življenjskih interesov že okrepile svojo vojaško prisotnost v tem delu sveta, z njo pa grozijo in pogojujejo države Zaliva in Bliznjega vzhoda. Sovjetski dokument navaja tudi, da se ZDA le v besedah zavzemajo za prekinitev spopada, v resnici pa dodajajo netiva vojnemu požaru z zakulisnim spletkarjenjem, ki naj bi zaustavil »sovjetsko nevarnost«.

Za prekinitev spopada Sovjetska zveza predlaga spoštovanje obstoječih mednarodnih norm, obvezo o spoštovanju suverenosti in nevmešavanja v notranje zadeve tervnitev na meje pred spopadom. Vse to bi bilo po sovjetskem prepričanju lahko uresničljivo, saj mir odraža interese tako iraškega kot iranskega ljudstva. Vsekakor pa je SZ pripravljena nuditi vso podporo kakršnikoli mirovni pobudi.

Led in mraz vklenila Evropo

Vsa Evropa je v objemu hladnega polarnega zraku, da so povsod temperature zdrknile globoko pod ničlo. Najhladnejše je bilo seveda v evropskem delu Sovjetske zveze in na Poljskem. Južno od Alp pa je suša kot je ne pomnijo, saj so že pričeli z omejitvami pitne vode. Tu je tudi snega le za vzorec, razen v srednji, južni Italiji in v osrednjem Balkanu, kjer ga je preveč. Sneg je namreč povzročil težave tako na Siciliji kot v Makedoniji. V Hrvaškem primorju pa je pihala orkanska burja, da so morali prekiniti razne trajektne povezave. Vsekakor pa meteorologi napovedujejo že za danes otoplitve s padavinami, ki bodo v soboto izrazitejše. V ponedeljek pa bo ponovno pritisnil mraz z burjo.

Na sliki (telefoto AP) lastnik počitniške prikolice gleda svojo lastnino, ki jo je najprej preplavila voda reke Weser v zahodnonemškem Schwingenu, nato pa jo je vklenil še led.

NA 12. STRANI

● Ameriški Kongres

NADALJEVANJE S 1. STRANI

teme o tako imenovanem »velikem satanu« (to je o ZDA) že nekaj časa ne dominirajo več v iranskem tisku.

V zvezi s tem tukaj opozarjajo, da je eden izmed najbolj vplivnih iranskih voditeljev hodžatoleslam Rafsandžani pred dnevnimi objavami, da bodo predsednika Reagana operirali na prostati, prvokrat posredno kritiziral pisanje ameriškega tiska o tako imenovani iranski aferi. Dejal je: »Ne pozabimo, da je gospod Reagan zelo star. Kot pravimo pri nas so mu dnevi šteti, noge se mu vsebolj tresejo. Označujejo ga za neumneža, za nesposobnega in najbolj neobveščene predsednika.« Primanjkuje jim spoštovanja do starejših oseb, je izjavil predsednik iranskega parlamenta.

V zadnjih dneh so nekateri najvišji iranski predstavniki kot opozarjajo v Washingtonu javno napovedali, da bo Iran v primeru, če se bodo uspešno končali pogovori o odmrznitvi približno 2 milijard iranskih dolarjev, ki ležijo v ameriških bankah, posredoval za izpustitev ugrabljenih ameriških državljanov v Libanonu. V Washingtonu razen tega pričakujejo, da bodo iranske oblasti v tem primeru odstopile tudi od sojenja dveh ameriških državljanov, ki so jih v Iranu obtožili vo-hunske dejavnosti.

Kot zelo pomembno dejstvo v Washingtonu ocenjujejo tudi to, da so iranski predstavniki na nedavnih pogovorih z neko visoko sovjetsko delegacijo, ki se je v Teheranu pogovarjala o okrepitevi gospodarskega sodelovanja med obema državama, zavzeli »izrazito neuvrščeno stališče«, oziroma, da so poleg kritike dosedanje sovjetske politike v Afganistanu, kritizirali Moskvo tudi zaradi »izrazito negativnega pisanja o tajnih pošiljkah ameriškega orožja Iranu«.

Po mnenju ameriških analitikov vodi Iran v zadnjem času izredno uravnoteženo politiko in umno politiko do obeh velikih sil. Kot sodi prof. Ramazani iz univerze v Virginiji, ki velja za enega izmed najboljših tukajšnjih poznavalcev razmer na Bliznjem vzhodu: »Iranci spreminjajo centimeter za centimetrom svoje dosedanje izrazito negativno stališče do ZDA.« Novo poglavje v odnosih med obema državama, naj bi po uradni razlagi omogočile prav tajne pošiljke ameriškega orožja Iranu. Jasno pa je, poudarjajo v Washingtonu, da bo proces postopne normalizacije odnosov med obema državama potekal več let in da bo doživljal številne plime in oseke.

Pred odločitvijo ustavnega sodišča o referendumih o sodstvu

Sodniki nasprotujejo Rognonijevim predlogom o uvedbi civilne odgovornosti tudi v sodstvu

RIM — Prihodnji teden bo ustavno sodišče odločalo o tem, ali so zahteve po osmih referendumih v skladu z ustavnimi določili ali ne. Gre za ključno odločitev, kajti od razsodebe ustavnega sodišča je odvisno, ali bodo Italijani na referendumu odločili o nekaterih pomembnih vprašanjih v zvezi z lovom, s sodstvom in z jedrskimi elektrarnami. Odločitev ustavnega sodišča je dokončna, v kolikor bi sodniki ugotovili, da predlog ni v skladu z ustavo, v nasprotnem primeru pa še obstaja možnost, da bi z novim zakonom, ki bi bistveno spremenil prejšnjega, preprečili referendum.

Razumljivo je torej, da prihaja prav v teh dneh do ostrih polemik, s katerimi skušajo razni dejavniki vplivati na odločitev ustavnih sodnikov. Tako so včeraj predlagatelji treh referendumov o sodstvu na tiskovni konferenci obrazložili svoje stališče in poudarili, da so njihovi predlogi povsem v skladu z ustavo. Njihovo stališče je v dokumentu, ki so ga poslali ustavnim sodnikom, utemeljil radi-

kalec Mauro Mellini, ki je predvsem naglasil dejstvo, da gre za pobudo, osnovano na 28. členu ustave, ki določa, da je vsak državljani odgovoren za svoja dejanja, pri čemer seveda sodniki ne morejo biti izključeni. Če bi se sodniki odločili za prepoved referendumov bi bilo to zgolj popuščanje politični oportunisti, je bilo poudarjeno na tiskovni konferenci.

Kot je znano, je vlada prejšnji teden predložila zakonski osnutek za spremembo sedanjega ustroja. V tem osnutku je med drugim predvideno, da bo država povrnila škodo »žrtvam« napak sodnikov, obenem pa je tudi dopuščena možnost, da sodnikom naprtijo odgovornost za zagrešene napake in da jih torej ustrezno kaznujejo. Proti temu zakonskemu osnutku so včeraj javno nastopili sodniki. Vodstvo vsedržavnega združenja sodnikov je namreč izdelalo dokument, v katerem poudarjajo, da ne soglašajo z novimi predlogi o odgovornosti sodnikov in da je pač bolje referendum, kot da bi

sprejeli tako zakonsko besedilo. Proti sodnikom je, po njihovem mnenju, možna samo disciplinska sankcija, ki jo sedanja ureditev že predvideva. Vsakršno drugačno določilo, še zlasti pa možnost zahteve po izplačilu odškodnine na osnovi postopka, ki bi ga sprožil minister, bi po mnenju organizacije sodnikov negativno vplivalo na odnose med politično in sodno oblastjo, obenem pa bi kršilo neodvisnost sodstva. O tem so si bili enotni vsi sodniki.

Minister Rognoni je že včeraj odgovoril na to stališče. Dejal je, da je vprašanje res kočljivo in ga je treba rešiti, ne da bi načeli neodvisnosti sodstva, vendar pa to ne onemogoča umirjene ocene celotne zadeve. Po ministrovem mnenju gre za marginalni aspekt in ne za najpomembnejši del paketa reform, ki ga je predlagal, vendar pa je vprašanje treba vendarle rešiti. Pri tem je minister dejal, da je vlada seveda spoštovala mnenje sodnikov, spoštovati pa mora tudi mnenje državljanov.

Libijci ponovno bombardirali čadsko ozemlje Napad v Zuaru odgovor na francosko akcijo?

PARIZ — Libijci so včeraj bombardirali čadsko mesto Zuar, ki se nahaja v Tibestiju. Na mesto Zuar so Libijci že izvršili napad 3. januarja, čadske oborožene enote pa naj bi takrat zavrnile napadalec.

Vest o novem libijskem napadu, ki je prišla iz N'Djamene, je dopolnila najnovejšo sliko libijskih napadov na Čad. Včeraj dopoldan je namreč glasnik francoskega premiera Jacquesa Chiraca, Denis Baudouin, potrdil vest, da so Libijci že predvčerajšnjim »odgovorili« na napad francoskega letalstva, z bombardiranjem kraja Kuba-Ulangu. Napad naj bi začel približno poldrugo uro za francoskim bombardiranjem radarskih naprav in pristajalne steze v Uadiju Dumu, ki se nahaja v

severnem Čadu nad »rdečo črto« 16. vzporednika.

Ko se še ni razvela vest o ponovnem libijskem napadu na čadsko ozemlje, sta se, tako francoski obrambni minister André Giraud, kot Denis Baudouin, spraševala ali gre oceniti bombardiranje Kuba-Ulangu, kot načrtni odgovor na francoski napad, ali pa ne. V nasprotnem primeru bi namreč lahko obveljala hipoteza, da so Libijci že pred posegom francoskih letal pripravljali napad na Kuba-Ulango. Zdaj pa se čedalje bolj uveljavlja prepričanje, da sta napada bodisi na Kuba-Ulango bodisi na Zuar, Gadafijev odgovor na napad, ki so ga v Uadiju Dumu izvedla francoska letala.

Kljub temu da se je Francija ponovno izrekla proti stopnjevanju nasilja v

Čadu, ker bi državljanska vojna lahko zlahka prerasla svoje dosedanje razsežnosti, je iz nanteškega letališča že vzletelo v Čad namenjeno letalo s tovorom petih vojaških terenskih tovornjakov ACMAT francoske produkcije.

Na izostritev položaja pa se pripravljajo tudi čadske enote, ki jih vežbajo v Zairu. Po vesteh, ki jih posreduje zairska informativna agencija AZAP, sta svojo vojaško pripravo dovršila dva bataljona, tretji pa pravkar dopolnjuje svoje vojaško urjenje. AZAP je v svojih sporočilih izjavila, da je namen zairske vojaške pomoči Čadu ta, da sosednji državi omogoča postavitev trdne vojaške fronte, ki bi lahko uspešno »branila enotnost čadskega državnega ozemlja«.

Bolniku prisadili srce 10-letnega otroka

PAVIA — 44-letni Armando Leone iz Matere živi od včeraj z dvema srcema. Ekipa kardiokirurga Maria Viganaja je Leoneju vsadila »dodatno« srce 10-letnega Giuseppea Bonvicina, ki je v Genovi podlegel poškodbam prometne nesreče.

Zaradi prevelike razlike v letih in v telesni strukturi bolnika in darovalca, je ekipa prof. Viganaja opustila možnost kirurškega posega presaditve srca in se je raje opredelila za varianto, ki jo je v 70. letih izpopolnil prof. Barnard. Bolniku so zato prisadili mlado srce, ki deluje kot fiziološka podpora bolnemu organu.

Zahtevna operacija je, vsaj po prvih izvidih, povsem uspešna in obe srci bijeta zdaj istočasno.

V Franciji poleg stavk tudi sabotaže: so to provokacije?

PARIZ — Zaradi stavke francoskih železničarjev je tudi včeraj vozila samo polovica vlakov in nič ne kaže, da se bo spor že v kratkem poravnal. Tudi zato ne, ker je vlada nepopustljiva in je Chirac celo podprl široke kroge trgovcev, podjetnikov in obrtnikov, ki se hočejo združiti v samozaščitne skupine z vsemi nepredvidljivimi posledicami. To je narekovalo komunistom oster napad na premiera, češ da kratki železničarjem zakonito pravico do stavkanja in posredno hujša k neredom. Poleg železničarjev je križem rok še osebje državne ustanove za elektriko EDF, kar je vprico občasnega pomanjkanja toka spravilo v težave npr. bolnišnice in pekarnice. V Parizu so mali trgovci, obrtniki in industriji zasedli podružnice te ustanove in zahtevali odstranitev stavkajočih s službenih mest. Vzdušje zastrupljajo tudi sabotaže: neznanci so pokvarili precej signalne opreme na železniških postajah in tako preprečili delo stavkokazom, poleg tega so poškodovali električne naprave in povzročili pogoste izpade toka. Marsikdo se vznemirjeno vprašuje, ali ne gre morda za provokacije iz vrst ljudi, ki nimajo s stavkajočimi ničesar skupnega in jih hočejo s tem spraviti na slab glas pred javnostjo.

Konec meseca začnejo stavkati tudi šolniki in rudarji.

Na Južnem Tirolskem zopet narašča napetost

BOCEN — Stanje na Južnem Tirolskem je ponovno zelo napeto. Medtem ko se na eni strani uradni predstavniki južnotirolske ljudske stranke pogajajo s krščansko demokracijo in se dogovarjajo o skupnem besedilu dokumenta, ki naj bi ga predložili v odobritev poslanski zbornici, se namreč stopnjujejo izrazi nestrpnosti, tako pri neofašistih kot tudi pri nemških skrajnežih.

Bocensko vodstvo neofašistične stranke MSI je namreč ostro napadlo škofa Bocna in Brixna msgr. Eggerja, ker je v nekem intervjuju, ki ga je objavilo komunistično glasilo Unità kritiziral neofašistično stranko, o kateri je dejal, da si prizadeva, da bi zrušila vsakršen poskus strpnosti med narodnostnimi skupnostmi na Južnem Tirolskem. Neofašisti pravijo, da to ni res in poudarjajo, da resnično sožitje

ne more mimo dejstva, da je Južna Tirolska sestavni del italijanske države.

Po drugi strani pa je domovinska liga Heimatbund, ki se bori za samoodločbo Južne Tirolske in za ustanovitev svobodne južnotirolske države napovedala, da bo v prihodnjih dneh pripravila v centru Bocna nekaj kioskov, v katerih bodo obveščali predvsem pripadnike italijanske narodnosti o svojih predlogih in zahtevah. Ob tem Heimatbund poudarja, da bi v »južnotirolski svobodni državi zajamčili Italijanom ohranitev njihove identitete in vse narodnostne pravice«. Po njihovem mnenju bi to bil edini resnični pristop k pojmovanju Evrope dežel in svobodnih narodov. Pri teh manifestacijah bodo sodelovali najvidnejši predstavniki Heimatbunda, med njimi Eva Klotz, hči znanega terorista Georga, ki je umrl v izgnanstvu v Avstriji.

Najmočnejša protipartheidska južnoafriška organizacija

Afriški nacionalni kongres praznuje svojo 75. obletnico

NAIROBI — Petinsedemdeseta obletnica prepovedanega Afriškega nacionalnega kongresa (ANC), ki ga je 8. januarja leta 1912 ustanovila skupina katoliško vzgojenih Afričanov iz srednjega sloja, poteka v znamenju dramatično zaostrene krize v Južni Afriki. Zaradi tega nekateri razčlenjevalci južnoafriških razmer govorijo, da je zmaga najstarejše afriške nacionalne politične stranke in emancipacijskega gibanja tako rekoč na dosegu roke. Vendar je o zmagi ANC ravno tako težko govoriti, kakor o razpletu južnoafriške krize, ki je prepletena s številnimi notranjimi in zunanjimi, pogosto tudi protislovnimi, elementi.

Afriški nacionalni kongres, ki se danes ponaša z okrog 10.000 gverilci, pripadniki vojaškega krila organizacije Kopje ljudstva (Umkhonto We Sizwe) in več tisoč člani, je v 75 letih preživel različna obdobja in etape, v katerih so se zmage in porazi prepletali s porazi in hudimi udarci. Od nastanka pa vse do konca druge svetovne vojne oziroma do leta 1948, ko je oblast v Južni Afriki prevzela nacionalna stranka takratnega premiera Kendrika Verwoerda, je bil ANC prežet z Gandhijevskimi idejami nenasilnega boja proti privilegirani belski manjšini in s prepričanjem, da je mogoče apartheidski sistem preobraziti po mirni poti. Vzporedno z idejnimi, političnim in zakonskim dogajanjem apartheidskega sistema in z okrepljeno represijo državnega apa-

rata se je v Afriškem nacionalnem kongresu krepilo prepričanje, da je mogoče apartheidsko zgradbo porušiti le z nasilnimi sredstvi in z oboroženim bojem proti rasističnemu sistemu.

Sredi petdesetih let (tri leta po tistem, ko je leta 1952 vodstvo kongresa prevzel kasnejši Nobelov nagrajenec za mir Albert Luthuli, zadnji glasnik nenasilnih preobrazb v Južni Afriki v vodstvu ANC) je Afriški nacionalni kongres skupaj z drugimi protipartheidskimi organizacijami objavil listino svobode, ki jo je mogoče smatrati kot antipod rasistični politiki. V listini so poudarjeni naslednji elementi: večrasna oziroma nerasna skupnost, temelječa na demokratičnih svoboščinah in na političnem, idejnem in kulturnem pluralizmu, mešano gospodarstvo, enakost in socialistična pot razvoja. Že takrat je bilo očitno, da je bil ANC za del voditeljev afriške večine premalo radikalen. Poleg tega pa je bil poudarjal svojo večrasno osnovo, zaradi česar so se mu priključili tudi pripadniki belske manjšine (člani komunistične partije, ki se je po prepo-

vedi leta 1952 preimenovala v Belski demokratiški kongres, danes pa člani Južnoafriške komunistične partije, ki je pod sovjetskim vplivom, predstavljajo približno četrtino članov nacionalnega izvršnega odbora ANC). Posledica tega nezadovoljstva je bila odcepitev dela pristašev ANC in ustanovitev Panafriškega kongresa (PAC, ki ima skupaj z ANC od leta 1974 v OZN status opazovalca, s čemer je bil storjen pomemben korak k mednarodnemu priznanju obeh emancipacijskih organizacij) pod vodstvom Roberta Sobukweja.

Proti koncu petdesetih let se je v vodstvu ANC pojavil Nelson Mandela, ki velja tudi za ustanovitelja vojaškega krila organizacije (Kopje naroda je bilo ustanovljeno junija 1961, torej le dobro leto po Sharpevillski krizi, ki je silovito pretresla Južno Afriko in osvobodila gibanja). S prihodom Mandela v vodstvo Kongresa se je okrepilo tako imenovano militančno krilo znotraj organizacije, zdi pa se, da je bilo vodstvo Kongresa takrat precej naivno in se ni zavedalo nevarnosti belskega represivnega apa-

rata, saj si je drugače težko razlagati afero Rivonia in kasnejše procese, ki so dobili ime po Rivoniji, črnem predmestju Johannesburga. Konec leta 1961 je namreč južnoafriška policija v tem predmestju aretirala malone vso vodstvo ANC in s tem praktično obglavila vodstvo najvplivnejše afriške organizacije. Neposredna posledica dogodkov v Rivoniji in procesov (na njih je bil Nelson Mandela obsojen na dosmrtno ječo zaradi podpihovanja nemirov in poskusa nasilne zrušitve režima) je bila, da je zlasti gverilsko krilo ANC skoraj celo desetletje obstajalo samo na papirju.

V ponovnem vzponu in pridobivanju političnega vpliva ANC je mogoče govoriti po Sovetski vsaj junija leta 1976. V začetku osemdesetih let in zlasti v zadnjem času je Afriški nacionalni kongres postal politična sila, ki jo čedalje bolj upoštevajo in priznavajo neafriški segmenti južnoafriškega prebivalstva, s čemer je mogoče pojasniti lanska potovanja predstavnikov belskega velekapitala na sedež ANC v Lusako in kasnejše »trekke«

predstavnikov opozicijske belske Progresivne liberalne stranke (PFP), reformirane holandske cerkve ter južnoafriških belih študentov. Vodstvo ANC je v tem času oblikovalo pogoje za navezavo dialoga z manjšinsko vlado v Pretoriji, kar prejkone potrjuje trditve, da je že zdavnaj opustilo iluzije, da bi mogel ANC računati na vojaško zmago v boju z najmočnejšo vojsko v Afriki in z najbolj učinkovito policijo. Pogoji ANC se glasijo: — izpustitev Nelsona Mandela in vseh političnih jetnikov — ukinitve vseh političnih procesov — umik vojske in policije iz črnih predmestij — ukinitve izrednega stanja — priznanje ANC za legalno politično silo.

Pretoria vsaj v javnih izjavah te pogoje odločno zavrača in vztraja, da pogajanj z ANC ne more biti vse do tlej, dokler Kongres ne bo preklical nasilja. V tem je treba iskati močan element za to, da je razpletanje južnoafriške krize potisnjeno v megleno prihodnost. Podaljševanje in poglobljavanje krize, skupaj z vsemi zunanjimi gospodarskimi in političnimi pritiski in s polarizacijo ter radikalizacijo južnoafriškega notranjega prizorišča, potiska v ospredje nevarnost za uresničitev najbolj temačnih scenarijev krize v državi apartheida, vključno s krvavo državljansko vojno.

AVGUST PUDGAR

Po devetih letih delovanja Občudovanja vredna dejavnost Glasbene šole na Koroškem

CELOVEC — V devetem letu svojega delovanja in dve leti po organizacijski osamosvojitvi je Glasbena šola na južnem Koroškem pomembna izobrazbena ustanova, ki ima cilj, da se tudi kadrovska osamosvojitvi. Lansko jesen se je Glasbena šola močno okrepila z mladimi domačimi pedagogi, od katerih večina še študira na konservatoriju v Celovcu ali na visoki šoli v Gradcu. Število učencev se je zvišalo na 320 v 25 oddelkih, ki delujejo v 20 krajih. Sodelavci Glasbene šole vedo povedati, da je povpraševanje še večje — okoli 400 učencev bi verjetno hodilo vaditi z instrumenti, če bi za to bilo več denarnih sredstev.

O teh zadevah je tekla razprava tudi na zadnjem obnem zboru društva »Glasbena šola«, ki ga podpirata Slovenska prosvetna zveza in Kršćanska kulturna zveza. Hkrati je bila na obnem zboru tudi predaja predsedniških odgovornosti iz rok Joška Hudla v roke Herberta Seherja, ki bo naslednji dve leti vodil društvo »Glasbena šola«. V upravni odbor pa sta bila kooptirana še Roman Verdel in Janko Malle, tako da šteje odbor sedaj 8 članov.

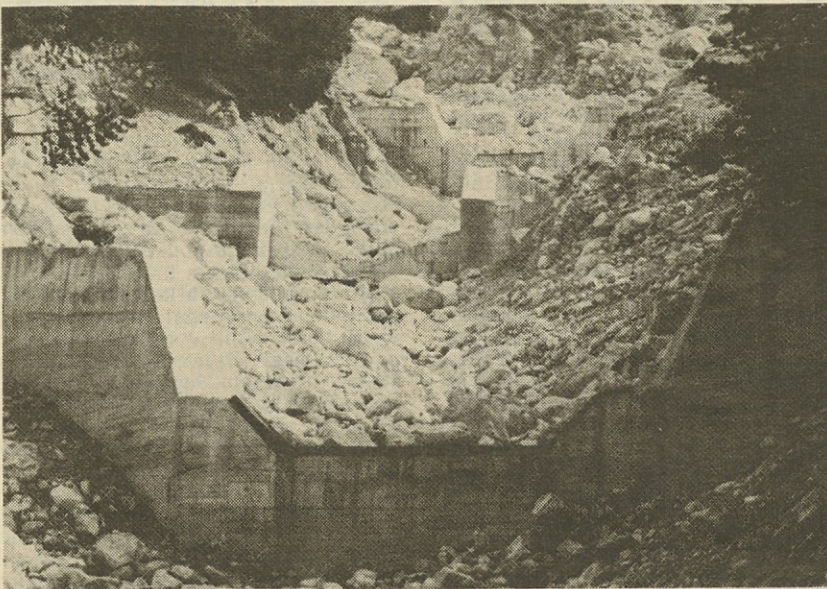
Da si društvo »Glasbena šola« dejansko želi enakoprav-

nega priznanja znotraj dežele ni podkrepilo samo s predlogi, naj ga obravnavajo podobno kot »Deželne glasbene šole«, iskalo je tudi možnosti s tem da je zaprosilo za projekte, ki jih podpira zvezno ministrstvo za pouk. Vendar ni še politične pripravljenosti, tako da so slovenski in dvojezični šolarji še naprej odvisni od prispevkov svojih staršev in podpore Slovenije.

Ker deželne in zvezne ustanove niso pripravljene podpirati samostojnega statusa društva »Glasbena šola« je Joško Hudl med drugim zagreleno ugotovil, da državi ni škoda denarja, ko ravna proti manjšini, saj je preštevane posebne vrste pred leti stalo okoli 100 milijonov šilingov, za glasbeno izobrazbo slovenskih otrok pa nočejo dati niti dela te vsote.

Tem bolj občudovanja vredna je dejavnost Glasbene šole, v kateri se šolarji izobražujejo v klavirju, kitari, harmoniki in pihalnih in trobilnih instrumentih, v orglah, v zadnjem času pa tudi v diatonični harmoniki in citrah. Letos se je šola razširila za dva oddelka (v Žvabeku in Kotmari vasi). Zborovodska šola, ki nosi upe za mlad zborovodski naraščaj, pa je jeseni začela izobraževati udeležence drugega letnika.

Zaradi hude suše pomanjkanje vode v pordenonski pokrajini

Struge rek so v tem času skoraj povsem suhe

PORDENON — Pordenonsko pokrajino je zajela huda suša. Že mesece ne dežuje, v hribih pa ne sneži. To se pa že krepko pozna na vodovodnem omrežju. Najbolj občutijo sušo vasi in kraji ob vznožju hribov.

Tehnik jeza Caden de Claut je na primer dejal, da reka Tellina že dolga leta ni bila tako nizka, to pa pomeni, da lahko elektrarna proizvaja le eno četrtno električne energije od normalnega povprečja.

Poleg pomanjkanja dežja, pripomorejo k temu, da se suša toliko bolj občuti, povsem neprimerni in zastareli vodovodi. Naprave bi bilo treba obnoviti, za to pa manjka denarja. V delu je vodovodno omrežje v kraju Claut, zanj pa sta potrebni dve milijardi in zato potekajo dela po odsekih. Današnje stanje pa je tako, da v nekaterih vaseh omejujejo uporabo vode, v zadnja nadstropja višjih hiš pa zaradi majhnega pritiska sploh ne prihaja.

Sušo občutijo tudi v bližnji okolici Pordenona. V nekaterih predelih imajo težave visoke hiše, pa tudi v določene predmestne četrti voda ne prihaja kot običajno. Vsekakor je vprašanje vode pereče, saj je izkoriščanje tega, za življenje bistvenega elementa, nesmotno in ob vsaki suši nastanejo težave. K sreči, da je zima, ko narava »spi« in ni potrebno namakati polj.

Glede ostale dežele F-JK nimamo novic, da bi ljudje tako neposredno občutili sušo. Najbolj jo še občutijo v zimskih letoviških krajih, kjer je premalo snega za dobro smuko. Vse pa kaže, da če se bo sončno in mrzlo vreme nadaljevalo, bomo imeli velike težave z vodo tudi v drugih krajih.

Milijarda za Škocjanske jame in razvoj kraškega turizma

MATAVUN — Kraškemu turizmu so se z vpisom Škocjanskih jam in okoliškega Krasa v seznam svetovne naravne in kulturne dediščine pri Unescu odprle izjemne možnosti za razvoj. Možnosti res še niso vse, toda prav razmeroma hitro urejanje sprejemnega-informativnega središča v neposredni bližini Škocjanskih jam dokazuje, da v obalno-kraškem turizmu oziroma v Turistični organizaciji Portorož nočejo spati na lovorikah.

Že prvega maja letos (če bi se zpletlo pri izvajalcih, pa najkasneje do turistične sezone) bi moral biti omenjeni sprejemno-informativni center, ki ga zdaj že opremljajo, nared. Gre za objekt, zgrajen v značilnem stilu kraške hiše iz Betanje (v obliki črke T), ki bo imel 1250 kvadratnih metrov pokrite površine. V njem bodo uredili restavracijo s 100 sedeži, velik prostor, kjer bodo lahko čakali gostje, ki se bodo pripravljali na ogled, ali pa bodo v njem počivali po ogledu jam, sanitarije, kuhinja z žarom za pripravo hrane in drugi potrebni prostori. Na podstrešju pa bodo uredili tudi biblioteko, namenjeno strokovnim sestankom in predavanjem za geologe, speleologe in druge obiskovalce. Ob sprejemno-informativnem središču urejajo tudi 250 metrov dostopne ceste, parkirišče za 200 avtomobilov in 18 do 20 avtobusov, gradijo vodovod za Matavun in okoliške vasi, urejeno greznico s čistilno napravo itd. Poslopje gradi Kraški zidar, za vse skupaj z izvažalno napravo in delom gostinskih zmogljivosti, ki so jih že zgradili, pa so v Turistični organizaciji Portorož zbrali milijardo dinarjev. Od tega so tozdi omenjene delovne organizacije zbrali 200 milijonov dinarjev, preostalih 800 milijonov pa so prispevale druge delovne organizacije z Obale in iz Slovenije, ki se zanimajo za razvoj kraškega turizma.

Zdaj v tozdu Gostinstvo Sežana, ki gospodari s Škocjanskimi jamami, že razmišljajo, kako bodo uredili še gozdno in geološko pot. Škocjanske jame so namreč le en del zavarovane naravne dediščine. Gre za zavarovan »vzorec« matičnega Krasa, ki meri 340 hektarov in so poleg vseh značilnih kraških pojavov tudi tu številni fosili, druge podzemne jame, Reka s kanjoni in navsezadnje tudi 16 arheoloških najdbišč, kamor želijo privabiti arheologe. To pa ne bo težko, saj je za to zanimivo pokrajino zadnje čase vse več zanimanja. Povrhu vsega pa se je nekaj premaknilo tudi z Reko. Albin Debevec, ki je z dušo in telesom zmeraj blizu Škocjanskih jam, je na primer povedal, da zadnje dneve že opažajo čistejšo vodo v tej reki: »Če sem prav videl, potem sem po dolgem času ob reki spet videl dve raci.« Na vrsti pa so seveda tudi tisti, ki oblikujejo turistično ponudbo in skrbijo za prodajo posameznih storitev oziroma turističnih zanimivosti tukajšnjega območja.

DUŠAN GRČA

BORIS ŠULIGOJ

Še letos čistilna naprava v TOK

ILIRSKA BISTRICA — V Tovarni organskih kislin Ilirska Bistrica so predstavniki republiškega izvršnega sveta, ki jih je vodil podpredsednik IS Janez Bohorič, seznanili s pripravami za gradnjo tovarniške čistilne naprave. Gre za uresničevanje tretje, predzadnje naloge, zapisane v družbenem dogovoru o ukrepih za sanacijo reke Reke in predvidene tudi v Osimskih sporazumih.

V tovarni je že vse pripravljeno za začetek del, ki bi bila lahko končana do konca leta. V TOK so namreč lani uspešno opravili potrebne raziskave in poizkuse ter uvozili večino naprav za čiščenje odpadkov po švedski tehnologiji ANAMET. Tako bi še do konca leta lahko pognali napravo z zmogljivostjo čiščenja 1000 kubičnih metrov odpadka na dan, medtem ko jih sedaj TOK dnevno spusti v Reko približno 300 kubikov.

Začetek gradnje odlagajo le zaradi zagotavljanja denarja, saj znaša revalorizirana predračunska vrednost investicije okrog 4 milijarde dinarjev. Tovarna organskih kislin je poleg še vloženi sredstev letos sposobna nameniti za gradnjo med 60 in 70 milijoni dinarjev, nekaj posojil naj bi zagotovila Splošna banka Koper, medtem ko naj bi 2 milijardi dinarjev zbrali v okviru zveze vodnih skupnosti Slovenije.

JANEZ ODAR

Izvoz Tomosa spet v vzponu

KOPER — Pred dnevi so v novih proizvodnih prostorih koprškega Tomosa (gre za okrog 6000 kv. metrov površin, ki jih je Tomos lani na dražbi kupil od DO Stil, ki so jo likvidirali) začeli sestavljati profesionalne motorne žage Husqvarna 266. Gre za motorno žago, ki je najosobnejša na svetu, po dolgotrajnih pogajanjih pa je tomosovcem uspelo s švedskim partnerjem skleniti dogovor, da bodo Koprčani — tako kot nekatere druge tipe žag — v celoti proizvajali ta izdelek. Doslej so žago »266« v Tomosu le sestavljali, po novem pa bodo (vrednostno) zanj sami oziroma s kooperanti izdelali kar 65 do 70 odstotkov žag.

Proizvodnja žag v Tomosu se bo letos, v primerjavi z minulim letom znatno povečala, saj kanijo v novih proizvodnih prostorih proizvesti najmanj 40 tisoč žag (zaradi povpraševanja že razmišljajo o spremembi plana na 50 tisoč žag), lanska proizvodnja pa se je gibala okrog 20 tisoč žag. Pri tem je pomembno dodati, da bo Tomos kar 15 tisoč najkakovostnejših žag izvozil, hkrati pa krepko založil tudi domači trg, kjer je veliko tudi povpraševanje po žagah za lažja dela. Ob dosedanji ponudbi bodo v Tomosu začeli izdelovati še dve različici žag znamke 66 in 61. Dodajmo še, da bodo v Tomosu proizvodnjo žag povečali predvsem s sodobnejšo tehnologijo, boljšo organizacijo dela ob enakem številu zaposlenih.

Sicer pa gre ob današnji delovni zmagi kolektiva, ki v zadnjih letih — kljub pesimističnim ocenam, ki jih je tudi bilo slišati na njegov račun — spet »živni«, posluje brez izgub, investira v perspektivne programe, dodati še, da bo iz njihovih proizvodnih hal kmalu prišlo še dvoje novih proizvodov — štiriraktni motor, ki so ga razvili skupaj z italijansko firmo ACME in UMO 04, univerzalni motor, ki je plod lastnega razvoja.

Štiriraktni stabilni motor (v Italiji ga partner že izdeluje) bodo proizvajali v dveh različicah s 180 in 220 kubičnimi centimetri. Gre za nov proizvod s široko uporabno vrednostjo (od kultivatorjev do kosilnic, črpalk pa za električne

agregate) in za Tomos pomeni osvojitve nove kategorije trga. Kot nam je povedal predsednik poslovnega odbora Tomosa Viktor Markežič, gre za motor, ki je po kakovosti (upoštevajoč težo, hrup, moč...) korak pred svetovno konkurenco, kar so uspešno testirali že Italijani sami. V Tomosu naj bi letos v novih proizvodnih prostorih naredili okrog 15 tisoč teh motorjev (okrog 70 odstotkov za izvoz), sicer pa kanijo letno proizvajati okrog 50 tisoč teh motorjev. Pri tem je zanimivo, da bodo tudi to proizvodnjo v Tomosu izpeljali z nespremenjenim številom zaposlenih, s prerazporeditvami delavcev in sodobnejšo tehnologijo.

Tretji novi proizvod, ki bo letos prispeval k proizvodnim travkom koprške tovarne je univerzalni motor UMO 04. Namenjen je zlasti za nahrbtnice razpršilce (skupna proizvodnja s Panonijo iz Murske Sobote), manjše črpalke, čistilce podstati in podobno. V tem letu bo praktično vsa proizvodnja UMO 04 posredno ali neposredno šla v izvoz. Naredili pa naj bi vsega okrog 15 tisoč univerzalnih motorjev.

Za prenovo in novo opremo, ki jo bodo oziroma so jo že vgradili v proizvodne prostore nekdanjega Stila, so pri Tomosu morali zbrati vsega okrog 4,5 milijarde dinarjev.

Koprski Tomos je minulo poslovno leto zaključil brez izgube, realizirali so 35 milijard celotnega prihodka, dohodka je bilo 10 milijard, čistega dohodka 5 milijard. V poslovnem skladu je 8 milijard din. Lani so izvozili za 10 milijonov dolarjev izdelkov, letos naj bi povečali izvoz na 14 do 15 milijonov dolarjev. Gre predvsem za konvertibilni izvoz. V Tomosu opozarjajo, da jih močno pesti prevelika zadolženost za obratna sredstva (7 milijard kratkoročnih kreditov), saj to krepko pobira dohodek. Kljub težavam v začetku minulega leta, so ob koncu leta dosegli načrt izdelave okrog 200 tisoč motornih enot, letos pa naj bi se na račun novih naložb proizvodnja povečala za 50 tisoč motornih enot.

Adi Premru, Lado Premru, Ivan Riosa, Alojz Samec, Anton Simčič, Toni Svetina, Stanko Teršar, Franc Udovič (starejši), Franc Udovič (mlajši), Gabrijel Gabrovce, Leopold Suban, Marija Abram Slekovec, Nina Abram, Marija Babič - Trampuž, Olga Bavčar, Pina Piani - Blažina, Zora Benedeti - Pertot, Lojzka Čebihin - Kolarič, Danila Cesar - Tavčar, Karla Gerdol, Marija Glavič - Gulič, Pina Glavič - Race, Fani Hreščak, Bruna in Fedora Hrvatin, Ana Jančar, Ernesta Kobol - Mikulus, Ivanka Kobol - Škrinjar, Ema Kerševan, Pina Lipovec - Kante, Olga Mahnič - Ban, Zora Perello - Godina, Sonja Sancin, Slava Šemerl, Irma Šemerl in Tončka Šemerl, Karla Švara, Slava Tominc, Alenka Tomšič - Faganeli, Miranda Kavčič - Kralj in Danilo Pilat.

Nadalje je pri Sv. Jakobu delovala agilno še mladinska

Člani slovenskega pevskega zbora od Sv. Jakoba v Trstu na turneji po Primorski leta 1939 v Lokvi na Krasu

skupina, znana kot šentjakobska mladina. V njej so bili Jožica Glavič - Race, Marija in Karlo Glavič, Rudolf Jančar, Fedora Hrvatin - Šabec, Alenka Tomšič - Faganeli, Ivanka Kobal, Alojz Klun, Alojz Renko, Pavle Čepar, Marta Čepar - De Marchi, Dominik Gašperšič, Sonja in Marija Sancin, Zora Perello - Godina in Ada Bolčič - Sancin.

V ilustracijo tedanje bogate dejavnosti tržaške slovenske mladine navajamo nekaj ugotovitev Milana Bolčiča: »V Ulici sv. Frančiška 10 so se izmenoma zbirali na svojih sestankih in plesih ali skupnih prireditvah dijaki in študentje, Štampiharji, Šentjakobčani in Magnamonti. Tu so imeli Šentjakobčani in Štampiharji tudi pevske vaje, dijaki in študenti pa so imeli zelo razgibane diskusijske večere in predavanja, ker se je med njimi polagoma razvijala levo usmerjena skupina. Tu je delovala tudi mala knjižnica, slikarja Cesar in Lukežič pa sta priredila razstavo svojih slik.

V Trstu je organiziral skupino mladih tudi dr. Stanko Vuk s težnjo, da jo usmeri v krščansko-socialno smer, vendar mu to ni uspelo in mnogi iz te skupine so se rajši pridružili dijakom ali Štampiharjem. Pinko Tomažič, ki je leta 1937 dal pobudo za snovanje protifašistične fronte, je vnašal svoj vpliv med dijaške in druge mladinske vrste. Zato je bil večkrat navzoč na prireditvah dijakov in študentov ter drugih skupin in na izletih mladine na podeželju. Dal je pobudo za pripravo brošure PLAMEN (uredila sta jo on in Bolčič, op. pisca), ki je izšla spomladi 1940. Dijaki so leta 1936 organizirali razdeljevanje slovenskih učbenikov in pesmaric tudi v Beneški Sloveniji. Leta 1938 so skupaj s Štampiharji razdelili med zanesljive bralce nekaj izvodov Bevkovega Martina Čedermaca, ki je tedaj izšel pod avtorjevim psevdonimom Pavle Sedmak.

(70) Glej opomba št. 69

VID VREMEC

Pinko Tomažič in drugi tržaški proces 1941

29.

Miran Blažina je že od mladih nog hodil s svojim očetom, navdušenim planincem, na tržaške okolišne hribe: Glinščico, Slavnik in Vremščico. Tako se je skupaj z očetom in stricem Rudolfom Blažinom pridružil tej skupini. Skupina Magnamonti je imela v svojih vrstah naslednje člane in članice: Miran Blažina, Sandi Blažina, Rudi Biagi (Blažič), Justa Biagi (Blažič), Mira Canciani (Renko), Roža Cesar, Rudi in Justina Kovačič, Maks Morelj, Pina Piani - Blažina, Jakob Renko, Just Blažina - Giusti, Rudi Blažina - Dolfo, Jože Cesar - Pepi, Lojze Hrovatin - Gigi, Marjo Kocjančič, Tezej Šavron in Emil Zafred. In vsi ti so bili dobri športniki, občudovalci narave, dovezetni za prebujajočo se slovensko besedo in vsekakor protifašistično usmerjeni, nekateri med njimi tudi socialno osveščeni. (70)

Poleg tega je bila še vidna skupina: šentjakobska, s kvalitetenim cerkvenim pevskim zborom. V njej so bili tudi starejši, vendar so ji mladi dajali prevladujoče obeležje.

Šentjakobskemu pevskeemu zboru so pripadali: Lado Švara, pevovodja, Pepi Ban, Danilo Ceh, Karlo Glavič, Andrej Gombač, Ernest Grbec, Avgust Gregorič, Ciril Hočevan, Anton Jerman, Ernest Jug, Viktor Kante, Viktor Kjuder, Jernej Kobal, Rihard Kapun, Drago Kralj, Josip Kravos, Toni Lenassi, Pepi Lipovec, Stanko Lukovec, Josip Medved, Albin Orel, Josip Pavlica, Nini Pertot, Janko Pestotnik,

Pogovor s predsednikom SDGZ in ravnateljem TKB Vitom Svetino Luči in sence slovenskega gospodarstva v Italiji

Ob prelomu leta smo zaprosili predsednika Slovenskega deželnega gospodarskega združenja in ravnatelja Tržaške kreditne banke Vita Svetino za pogovor o sedanjem gospodarskem trenutku Slovencev v Italiji. Na naše vabilo se je rad odzval.

Kako bo ostalo zapisano leto 1986 v analizi SDGZ in sploh slovenskega gospodarstva v Italiji?

»SDGZ sme gledati z upravičenim zadovoljstvom na minulo leto, saj je v njem zabeležilo razveseljivo rast, tako količinsko kot kakovostno. Število članov, ki se poslužujejo naših storitev, se je dodatno povečalo, posebno pomemben dosežek pa predstavlja razširitev organizacije v videmsko pokrajino. Odprtje tretjega sedeža SDGZ v Cedadu bi moralo spodbuditi gospodarski in s tem družbeni razvoj slovenskega življa v Benečiji in, upamo, tudi v Kanalski dolini. Poleg tega se je v minulem letu utrdilo delovanje posameznih sekcij, od obrtne do bančne, drobnogrobovinske in zunanjetrgovinske, kar je med drugim priložnost izražati na proslavah ob 40. obletnici naše organizacije. Menim, da ugodno oceno lahko raztegemo na celotno slovensko gospodarstvo v Italiji, ki je v lanskem letu vsekakor utrdilo svoje pozicije v deželni in širši gospodarski prostori.«

Predsednik Tržaške trgovinske zbornice Tombesi je na tiskovni konferenci ob koncu leta povedal, da je lani tržaško gospodarstvo po

daljšem obdobju »spet dvignilo glavo«. Kaj bi k temu rekli, upoštevajoč tudi izkušnje, ki jih imate kot ravnatelj Tržaške kreditne banke?

»Brez dvoma so injekcije, kot je »paket za Trst in Gorico«, začele učinkovati. Rad pa bi tudi povedal, da se v našem mestu marsikaj pozitivnega dogaja na tišji, manj opazen način. Tako se v zadnjih časih pojavlja vrsta podjetnikov srednje generacije z novimi idejami in pobudami. Žal prepogosto trčijo na vrsto birokratskih in drugačnih ovir, na kakršne bi drugod v državi najbrž ne. Na mestih, na katerih se stvari odločajo, imajo še vedno odločilno besedo ljudje z ozko, v resnici zastarelo »formo mentis«, pa naj bo to iz ideoloških, generacijskih ali kaj vem kakšnih razlogov. Naj brez dlak na jeziku kot primer navedem ravnanje Ustanove za tržaško industrijsko cono (EZIT) oziroma njenega vodstva. Naravnost mučno dolga pogajanja je potrbvalo v zvezi z nakupom zemljišča za obrtniško cono pri Dolini. In to ni edina priložnost, ob kateri se je tako nespodbudno izkazalo. Upravičeno se lahko vprašamo, ali je še smiselno, da obstaja takšna ustanova, ki je menda nastala za to, da bi nove pobude podpirala, ne pa jih zavirala, in je med drugim še danes pri življenju zaradi osimskih sporazumov...«

No, s tem ste že prešli k stvarim, ki jih je treba še uresničiti. Kakšne temeljne cilje SDGZ namerava doseči v novem letu?

Skušali bomo utrditi naš gospodarski potencial s tem, da se bomo aktivno vključevali v najbolj življenjske in perspektivne gospodarske tokove v deželi in na širšem, tudi mednarodnem območju. V zadnjem času so se zlasti med Furlani okrepile težnje po »ocepitvi«. Menim, da gre za negativen pojav, vsaj z gospodarskega vidika. Furlanija in Julijska krajina sta si po svojih gospodarskih komplementarnosti. Samo če se bosta znali usklajeno razvijati, bosta dobili v sebi tudi moč za pogumnejše odpiranje »zunanjemu svetu«, predvsem Jugoslaviji, Avstriji in vsem tistim deželam, ki so združene v Delovni skupnosti Alpe Jadran.

Kar zadeva Trst in Gorico, je seveda treba posebej omeniti možnosti in ugodnosti, ki jih nudijo izredne vladne podpore, se pravi tako imenovani »paket«. Žal pa smo na tem področju pričr narodnostno-političnemu zaostrovanju, ki gotovo ni v prid nikomur, še najmanj manjšinski narodnostni skupnosti. Spričo teh razmer se nam Slovincem ne obeta nič kaj dobro leto, saj bomo najbrž prisiljeni vlagati veliko energij v obrambo že doseženege.«

Kaj pa gospodarske možnosti, ki jih odpirajo nove znanstveno-raziskovalne ustanove in pobude v Trstu? Se v vrstah naše skupnosti kdo organizirano pripravlja na to, da bi jih izkoristili?

»Nekaj smo začeli delati tudi v tem smislu. SDGZ namerava v tem letu v

sodelovanju z Gospodarskim odborom SKGZ, s Slovenskim deželnim zavodom za poklicno izobraževanje in drugimi organizacijami povečati napore za izblikovanje kadrov, ki bi bili zmoini se ustvarjalno vključiti v visokotehnološke proizvodne in terciarne dejavnosti. Konkretno gre za selekcijo ljudi in za prirejanje tečajev oziroma seminarjev.«

Kako ocenjujete gospodarske odnose z Jugoslavijo?

Najprej naj ponovim temeljno ugotovitev, da bi Furlanija-Julijska krajina lahko v veliko večji meri izkoristila možnosti, ki jih ima kot obmejna dežela tudi na gospodarskem področju. Spomnim naj le na možnosti, ki jih še vedno nudijo osimski sporazumi. Res je, da smo nekaj dosegli. To tudi po zaslugi naše narodnostne skupnosti, ki skuša igrati vlogo mostu. Žal pa ne moremo mirno gledati v bodočnost, vsaj bližnjo ne. Na eni strani so znane gospodarske težave, v katerih se nahaja Jugoslavija, na drugi, se pravi italijanski strani, pa smo v zadnjih časih pričr že omenjenim pojavom političnega zapiranja. Vrsta primerov je v zadnjih časih pokazala, kako celo najmanjši dogodki lahko hudo načnejo dobre sosedske odnose in postavijo na kocko dosežke, ki so zahtevali dolgotrajne napore.

Zapisal Martin Breclj

IO SSK obsoja zadnje pojave narodnostne nestrpnosti

Pokrajinski izvršni odbor Slovenske skupnosti je na svoji prvi letošnji seji obravnaval med drugim zadnja dva znana primera narodnostne nestrpnosti v našem mestu: fašistični izbruh med polnočnico v stolnici sv. Justa in županov noveletni nastop v gledališču Rossetti. Pokrajinsko tajništvo je po seji izdalo tiskovno sporočilo, v katerem se sprašuje, »ali ni zgodovina ničesar naučila kljub težkim izkušnjam zadnjih dveh vojn. Vsi ljudje dobre volje in same državne skupnosti — med temi tudi Italija — iščejo skupne politične in kulturne osnove, na katerih naj bi slonela Združena Evropa, v Trstu pa nekateri mislijo, da bodo s svojimi anahronističnimi dejanji lahko zaustavili kolo zgodovine in kulturnoduhovni napredek človeštva.«

Slovenska skupnost nadalje »poziva tržaškega župana, naj bo župan vseh občanov, italijanskih in slovenskih, in enako spoštuje njihov jezik, ker je le na takšni osnovi možno njeno nadaljnje sodelovanje v mestni upravi.« Izvršni odbor SSK hkrati izreka solidarnost škofu Bellomiju. Kot znano, je deželni svetovalec Štoka že vložil interpelacijo zaradi obeh pojavov nestrpnosti, županu Staffieriju pa je občinski svetovalec Lokar poslal protestno brzojavko.

Ploščice slavnega Valentina tudi za navadne »smrtnike«

Ko nas ne bi že v prvih dneh decembra napadla zahrbtna nakupovalna mrzlica, bi se nemara še v drugi polovici januarja ponašali z zajetnejšo denarnico. O tem pričajo številne razprodajne akcije, ki so se tudi v Trstu pojavile tik po končanih praznikih. Da so 13. plačo uvedli zato, da jo dosledno zapravimo običajno na čimneumestnejši način, je stara stvar, nekoliko novejša pa je morda dejstvo, da bi jo lahko s kančkom zdrave pameti prihranili prav za nakupe v sezoni razprodaj.

Kakorkoli že, tudi tržaške izložbe te dni prav zapeljivo vabijo z raznimi 20-, 50- in celo 80-odstotnimi popusti ob... zaključku sezone. Past je sicer spretno nastavljena, sezona, tista zimska, pa se pravkar začena, vsaj sodeč po skoraj sibirskih temperaturah teh dni. Vendar pa ne bomo naleteli samo na razprodajne priložnosti za oblačila in ponekod celo za smučarsko opremo. Letos nas naravnost presenečajo razprodaje zaradi stečaja nekaterih prodajalnih sanitarij, pohištva, stanovanjske opreme in celo živil. Res, da si vselej po novem letu lahko privoščimo dva »panetona«, plačamo pa samo enega, keramičnih ploščic, ki jih je podpisal slavi Valentino, pa s 30-odstotnim popustom ne dobimo ravno vsak dan. Komur se je še to jesen skominalo po mondeni kopalnici, si jo danes lahko mirno privoščijo, pa čeprav s krepkim popustom zaradi stečaja.

pismo uredništvu - pismo uredništvu

Debato o vlogi SSG maksimalno razširiti

V Primorskem dnevniku (24. 12. 86, str. 5) sem bral razveseljivo novico o skorajšnjem sklicanju občnega zbora Slovenskega gledališča v Trstu. Vest sicer ne prihaja nepričakovano, saj so nekatere mandatne dobe že zapadle, je pa znak skupne volje do premočanja finančnih in vsebinskih težav, ki že nekaj let pestijo »osrednjo kulturno ustanovo Slovencev v Italiji«.

Sklicanje slehernega občnega zbora je trenutek preverjanja in predlogov, je zaključna faza temeljitega procesa razmišljanja. Zaradi »osrednje vloge«, ki jo Slovensko gledališče igra v kulturnem snovanju Slovencev v Italiji, so perspektive njegovega razvoja pri srcu vsem tistim, ki jim ni vseeno, kakšno prihodnost krojimo tej ustanovi. Tu mislim seveda predvsem na tiste zveste obiskovalce, ki ustvarjalnost in žilavost Slovenskega gledališča v Trstu spremljajo od prvih povojnih let dalje in ki jim je gledališka predstava predvsem priložnost za dvig lastne kulturne ravni in za soočanje z dejanskimi vprašanji sodobnega sveta. Ob takem pristopu k ustvarjalnemu delu so različni ideološki predznaki, ki so na primer dolga desetletja botrovali odklonilnemu odnosu do gledališča enega dela Slovencev v Italiji, zanemarljiv podatek.

Debato o vlogi SSG je po mojem mnenju potrebno maksimalno razširiti, saj si ne morem predstavljati, da je mogoče vsebinska vprašanja reševati in sploh postavljati le znotraj posveče-

nih krogov, ki si tako ali drugače lastijo pravico, da zastopajo gledišča »vseh« Slovencev v Italiji. Že zdavnaj namreč bi morali razumeti, da pojem »biti Slovenec v Italiji« ni mogoče vedno in povsod enačiti s pojmom »biti v slovenskih organizacijah ali strankah« (SSK, SKGZ, SSO, PSI, KPI in podobno).

Prav ta občutek pa se mi poraja ob branju prej omenjenega komunikeja v Primorskem dnevniku, saj se informacija v glavnem suče okoli vprašanja o »preosnovi upravnih organov«, o »osnutku kompleksnega predloga paketa izprememb« in o »novih organih«, ki naj bi v prihodnje vodili Slovensko gledališče v Trstu. Resnici na ljubo je treba tudi zabeležiti, da »širša umerjena diskusija« v upravnem svetu SSG še »ni bila zaključena«, kar daje

Legalna ura spet 29. marca

Legalno uro bodo letos spet uvedli v noči med 28. in 29. marcem. Tako določa dekret predsednika republike o koledarju legalne ure za letošnje leto. Legalna ura bo stopila v veljavo ob 2. uri dne 29. marca in bo trajala vse do 3. ure dne 27. septembra.

slutiti, da obstajajo možnosti za dejansko poglobitev odprtih vprašanj. Do te poglobitve pa mora po mojem mnenju priti pred občinim zborom, saj je dokaj čudno, da se pripravljajo spremembe, o katerih pravzaprav ničesar ne vemo, obenem pa so iz tega pripravljalnega dela in iz debate odrezani vsi tisti, ki niso, tako ali drugače, »politično« angažirani.

Če naj bo SSG gledališče »vseh«, kot radi slišimo, potem mi res ni jasno, kako je mogoče, da med temi »vsemi« ni gledaliških strokovnjakov in da problem dejanske profesionalizacije vodstva te ustanove sploh ni bil (javno) postavljen. Gledališče lahko vodi (preko upravnega sveta) spoštovanja vredni ljudje, dejstvo, da v žepu hranijo to ali ono izkaznico pa še ni jamstvo tudi za njihovo strokovnost. Če je »preosnova upravnih organov« mišljena kot razširitev kompetenc na vse mogoče politične komponente našega zamejstva (v duhu enotne delegacije, hvalevredne ustanove, a kaj ima le-ta opraviti s kulturo?), potem si res upam trditi, da je to naše gledališče zapisano vsebinskemu propadu. Politični manevri (dobrodošli!) bodo morda rešili problem denarja, vendar dvomim, da je tovrstna logika sposobna ohraniti ali na novo izdelati ustvarjalno podobo gledališča (kar seveda ne pomeni, kot menijo nekateri, siliti v »avantgardo«). Tu se kar samo po sebi vsiljuje vprašanje, kako je mogoče, da cela vrsta zamejskih profesionalnih gledališčnikov, ki jim je prav SSG omogočilo gledališko izpolnjevanje in ki jih je, kot kaže, sam Bog zedinil v eno generacijo (Kobal, Sosič, Uršič, Verč, Frandolič), sploh ne odločajo o tem, kaj naj bi to gledališče bilo in to v brk vsem proglasom o potrebi po zamejskem »subjektu«.

Kako naj na repertoar vplivajo ljudje, ki komaj še vedo, da Strindberg ni eksotična znamka cigaret in si kljub temu domišljavo lastijo pravico izrekat sodbe o tem ali onem tekstu, v svoji nevednosti pa nekateri kličejo na pomoč celo škofa. To seveda ni več gledališče, je srednji vek, ki je kulturo pojmoval le v funkciji vnapre izdelanega modela sveta, ali, če hočete, je socrealizem sovjetskega kova, ki si je prav tako lastil pravico, da zagovarja kulturne potrebe »vseh« državljanov. Oboje je že zdavnaj, hvala Bogu, preživelo, priznati pa moram, da me je vedno strah, ko naletim na človeka ali organizacijo, ki govori v imenu »vseh«.

Kako naj se v tem zapletenem položaju vedejo stranke in organizacije, ki so po statutu SSG poklicane, da na vseh ravneh imenujejo svoje zastopnike? Zelo enostavno: imenujejo naj strokovnjake in profesionalce, za katere ni nujno, da so zvesti lastnim izkaznicam, zvesti naj bodo predvsem svobodnemu statusu intelektualca (prim. Morala in etika, Cankarjeva založba, Ljubljana 1986, str. 194-196).

Ivan Verč

Kakšen je odnos občinske uprave do Rižarne pri Sv. Soboti Muzej odpornišтва ali le nem spomenik preteklosti?

Postala naj bi Muzej odpornišтва, v resnici pa je le grobnica in nem spomenik o grozotah preteklosti. Čeprav je bila proglašena za državni spomenik z odlokom predsednika republike »zaradi njene velike važnosti in zgodovinskega pomena«, čeprav jo na leto obišče na tisoče ljudi, je Rižarna pri Sv. Soboti od nekdanj tuje v mestu. Kvečjemu je bila in je še prizorišče priložnostnih spominskih svečanosti (ki postajajo, resnici na ljubo, vse bolj puste, vse bolj uradne in zato vse bolj odtujene), nikoli pa ni zadihala s polnimi pljuči kot dejanski muzej. Priložnostni obiskovalci, če ima srečo, da Rižarno najde, saj mu redki smerokazi niso v veliko pomoč, od obiska ne odnese dosti: vodičev, ki bi obrazložili zgodovino in povedali, zakaj je postala edino uničevalno taborišče v Italiji, ni, ilustrativnega materiala ni veliko, vse, kar zve, mora sam razbrati iz podnapisov (nujno skromnih) k razstavljenim fotografijam.

Ob to žalostno stvarnost se je v zadnji številki biltena Qualestoria obregnil z ostro polemičnim člankom predsednik Inštituta za zgodovino odpornišтва Galliano Fogar. Ni vodičev in le prostovoljno delo članov nekaterih borbeviskih ter drugih organizacij omogoča večjim skupinam, da razumejo, kaj pravzaprav pomeni Rižarna, ugotavlja Fogar in dodaja, da prav tako manjka vsakršna struktura, od mikrofонов do videoprojekcij, ki bi omogočila jasnejšo ilustracijo tega, kar je Rižarna bila in zakaj je bila. Vendar najbujše je dejstvo, da Rižarna nima ne upravnega ne kulturnega vodstva, ki bi znalo usmerjati delo in ovrednotiti vlogo tega svojstvenega spomenika. Francoski zgodovinar Pierre Vilar je trdil, da »ljudje slabo razumejo sedanost in si slabo predstavljajo prihodnost, če slabo poznajo in slabo tolmačijo preteklost.« Današnje stanje Rižarne je, žal, izrazito spričevalo o odnosu Trsta do svoje preteklosti.

Kaj naj bi bila Rižarna? Kako bi lahko postala dejanski Muzej odpornišтва? S tem, da bi postala aktivno kulturno središče, da bi bila prizorišče srečanj, razprav, prireditvev, razstav in, seveda, spomenik, vreden ogleda s pomočjo ustrezno pripravljenege osebja. Rižarna bi bila lahko postala dejansko motor kritičnega duha Trsta do lastne preteklosti, pomnik, ki bi mladim omogočil, da vedo, starejšim pa pomagal, da ne pozabijo. Namesto tega je postala le prizorišče vse bolj utrjenih uradnih manifestacij »ob zapovedanih priložnostih«, ki so sicer pravilen in dolžnostni poklon spominu padlih, vendar ravno zaradi svoje obrednosti ne morejo ustvariti odnosa do preteklosti in zlasti mlade odtujujejo od nje.

In vendar obeti so bili povsem drugačni. Leta 1975 je občina ustanovila posebno posvetovalno komisijo, ki naj bi bila gonilno kolo dogajanj v Rižarni. Komisija, ki se je sestajala občansko, se je zadnjič sešla 21. aprila 1982, ko jo je sklical izredni komisar tržaške občine prefekt Siclari. Tedaj je nastala pobuda za pripravo zgodovinske razstave, ki je v bivši garaži in ki jo je pripravil zgodovinar Elio Apih. Ob razstavi je nastal tudi katalog, ki ga je tiskala tržaška občina, ki pa je ostal dobro leto v skladišču zaradi birokratskih zapletljajev. Katalog je sedaj skupno z depilantom (skromne štiri stranične) edino gradivo, iz katerega lahko črpa občasn obiskovalec Rižarne. Seveda če ima srečo in pride na obisk, ko je gradivo na razpolago. Ker depilantov ni veliko, jih namreč čuvajo delijo zelo pazljivo in tudi večja skupina ne dobi več kot pet ali šest izvodov.

Rižarna kot grobnica torej, kot odraz tiste pustote, ki jo je arhitekt Boico »vdihnil« spomeniku ob sanaciji, da bi obiskovalci občutili tesnobo, ki je obhajala nekdanje jetnike. Vendar današnja pustota je povsem drugačna od tiste zunanje, formalne, ki si jo je zamislil Boico, saj gre za vsebinski problem, ki je

odraz volje, da se Rižarna prepusti mrtvim, da se izvzame iz mestnega tkiva, da se porine v neko amorfnno brezčasnost, da ne spominja več na kompleksne in tragične okoliščine, v katerih je postala lager smrti.

Precej odgovornosti za tako stanje, zato da Rižarna vse bolj postaja le grobnica in prizorišče občasnih proslav, ima odvetnik Cecovini, ki je, ko je bil še župan, dosegel, da je občinski odbor izglasoval resolucijo v tem smislu in dejansko prepovedal gledališče ter druge pobude (Še danes na odborništvu za kulturo pri tržaški občini z nekoliko mrtvaškim humorjem pravijo, da so uprava pokopališče). Vendar tudi uprave občinskih muzejev, pod katero Rižarna sodi, sedanje stanje ne moti, saj so funkcionalni mnenja, da položaj res ni najboljši, je pa vsekakor rožnat v primerjavi z ostalimi muzeji (Dobra polovica jih je namreč zaprtih, ker sedeži ne ustrezajo več varnostnim predpisom). Ob tem navajajo pomanjkanje osebja (v Rižarni je osebje omejeno na 4 čuvaje) in sredstev, predvsem pa je zaslutiti željo, da bivše taborišče ostane le spomenik.

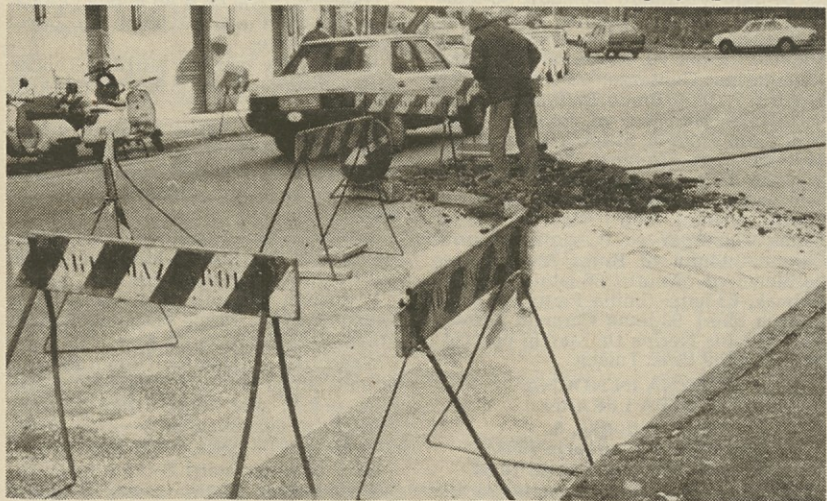
Pa tudi kot spomenik je Rižarna dokaj emarginirana, saj ni omenjena v nobenem turističnem depilantu, smerokazi so le v neposredni bližini Sv. Sobotne (medtem ko so na primer smerokazi za vsedržavni spomenik na bazovski fojbi postavili pri postaji), ilustrativnega gradiva ni ali je skromno. Trst, ali vsaj en del mesta, hoče pozabiti, noče vedeti in noče, da bi drugi vedeli. Vendar ravno ta izkrivljen odnos do preteklosti ne dopušča mestu, da bi se tvorno spoprijelo s sedanostjo in se pogumno zarlzo v prihodnost. Do kdaj tako? Rižarna je spomenik krvave, vendar junaške preteklosti. Škoda bi bilo, da bi v svoji pustoti in zapuščenosti postala tudi eden od simbolov in spomenikov propadanja mesta.

VOJMR TAVČAR

Naše kraje je spet zajel val mraza

Januar se ni izneveril svojemu slovesu: v okolici včeraj zabeležili -10 stopinj

Mačke so se opremile z daljšo dloko, je bilo slišati marsikje na Krasu že na začetku letošnje zime. Če naj bo ta živalska navada znanilo dolge in mrzle zime, potem so ga december in prvi dnevi januarja že delno potrdili. Doživeli smo zelo mrzle božične praznike in včeraj je meteorološka postaja vojaškega letalstva naznanila, da je živo srebro v mestu Trstu zdrknilo za tri stopinje pod ničlo, v mestni okolici pa kar za osem do deset stopinj. Ker je vreme najbolj razširjen argument vsakodnevnih pogovorov med ljudmi, je bila zato včeraj prav gotovo najbolj

uporabljena beseda mraz, ki so ga še posebno občutili vsi tisti, ki so morali zaradi službenih ali šolskih dolžnosti zgodaj iz postelje.

Včerajšnje temperature sicer še niso nič posebnega za januar, ki je po statistikah najbolj mrzel in najbolj vetrovit mesec leta. Tri stopinje Celzija pod ničlo nasprotno odgovarjajo po prečni najnižji januarski temperaturi, ki je upoštevač vse statistične podatke od 1. januarja 1841 (od tedaj namreč deluje v Trstu stalna vremenoslovna statistična služba) do danes ravno minus tri stopinje (pri tem je

seveda mišljeno mesto Trst, medtem ko je treba za okolico upoštevati tri do pet stopinj manj - odvisno pač od lege kraja, saj je na vzhodnem Krasu za nekaj stopinj hladnejše kot na zahodnem Krasu). Če je poprečna najnižja januarska temperatura -3 je poprečna srednja januarska temperatura 4,7. Iz podatkov, ki nam jih je posredoval neutrudni vremenoslovec prof. Silvio Polli, je razvidno, da so v Trstu izmerili v januarju najnižjo temperaturo leta 1907, in sicer 12,4 pod ničlo.

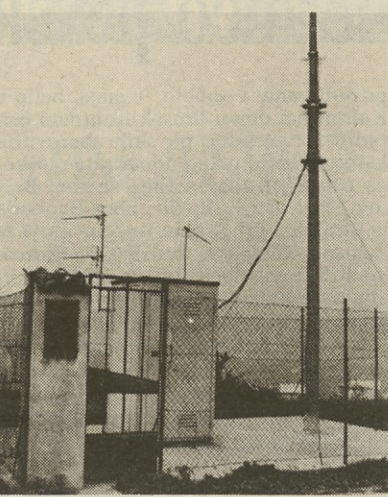
Letošnji prvi januarski dnevi so torej po mnenju prof. Pollija povsem v normi, sicer s to razliko, da še ni bilo prave burje. Tudi december se ji je izognil, zato pa smo imeli doslej veliko slane.

Kako bo pa naprej? Prof. Polli nas takoj opominja, da se ukvarja s statistiki in nikakor ne z napovedmi. Saj še najpopolnejši kompjuterji, pravi, ki stanejo milijarde in milijarde lir, niso sposobni, da bi pravilno napovedali vremena za več kot dva dni.

Ker o bodočem vremenu lahko le ugibamo (pa naj se pri teh ugibanjih poslužujemo statističnih podatkov, satelitskih projekcij ali dolžine mačje dlake), se bomo raje omejili na posledice sedanjega. Z mrazom rade popokajo vodovodne cevi, kar se je včeraj marsikje redno dogodilo, kot na primer (glej sliko) v bližini naše redakcije, to je v Ul. Molino a Vento, kjer je uhajajoča voda prekrila cestišče z ledeno ploščo.

Problem sprejemanja televizijskih oddaj v Bregu

Društvi iz Boljunca in Doline poskrbeli za TV pretvornike

Pred poldrugim letom sta bila na skupno pobudo KD Valentin Vodnik iz Doline in KD France Prešeren iz Boljunca ter s strokovnim sodelovanjem družbe Ponteco postavljena na hribu blizu Mačkolj dva pretvornika, in sicer za TV Koper in za RTV Ljubljana.

Po dolgi preizkusni dobi in z različnimi vmesnimi težavami, sta oba pretvornika zdaj nared. Velik delež za slug za to gre vsem tistim, ki so s svojim prostovoljnim delom zgradili in opremili prostor, kamor sta bila nato postavljena pretvornika. Poleg finančne pomoči pa je veliko doprinesla prav požrtvovalnost in vztrajnost odbornikov KD Valentin Vodnik, ki so v uresničitev te svojevrstne in koristne

pobude vložili veliko truda in napora, tako da lahko pretvornika danes zadovoljivo delujeta.

Vsi prebivalci od Doline do Boljunca lahko dobro sprejemajo tako RTV Ljubljana kot TV Koper. Kljub temu pa veliko občanov trdi, da sprejema ni. Problem je izključno v antenah. Če pogledamo na strehe v dolinski občini, vidimo antenske sisteme, ki so sestavljeni iz mnogih anten. To gre pripisati predvsem dejstvu, da je bilo do pred kratkim mogoče slediti večjemu številu sporedov le z orientacijo anten v več smeri, npr. v smeri Ferlugov, Milj, Piancavalla, Belega križa itd. Zdaj je mogoče iz Milj sprejemati vse italijanske televizijske postaje, tako državne kot zasebne.

Da bi preprečili motnje, so bili izvedenci prisiljeni postaviti specifične antene za vsak kanal ali skupino kanalov in se posluževati raznih ojačevalcev ter filtrov za motilne kanale. Zaradi zemeljske oblikovanosti in naravnih preprek (Dolga Krona, Sv. Rok) ima praktično vsaka hiša v dolinski občini sebi prilagojen antenski sistem. Kaj torej lahko svetujemo vsem, ki bi radi videli oba naša televizijska sporeda? V večini primerov bo dovolj, da si nabavijo anteno za četrto UHF področje (Quarta banda), ki vsebuje oba kanala, 22 (Ljubljana) in 27 (Koper) in jo pri tem usmerijo v navpični poziciji proti Mačkoljam. Vendar še enkrat ponavljamo, da je v Bregu sprejem različnih od kraja do kraja, celo od hiše do hiše in je zato nujno, da si posamezniki prilagodijo antene s pomočjo strokovnjakov. (dam)

PSI poziva h konkretnosti

Pokrajinsko vodstvo PSI je na svoji zadnji seji razpravljalo o krajevnem političnem položaju in o tem, kako omogočiti Tržaškemu Lloydju ponovni vzpon v okviru preureditve celotnega italijanskega državnega pomorstva.

Tajnik Augusto Seghene je v uvodnem poročilu poudaril, da bi morali novi upravi Tržaške občine in pokrajine v prihodnjih mesecih začeti s konkretnim izvajanjem načrta za preporod Trsta, ki tvori osnovo programa upravne koalicije. »Polemike, ki so se v zadnjih časih razvile okrog posebnih kontingentov, deželne enotnosti in zaščite jezikovnih manjšin,« je dejal Seghene, »so na čuden in strnentalen način odmaknili pozornost od konkretnih problemov, ki jih zastavlja preporod Trsta, pri čemer je spet prišla na dan tako imenovana 'stranka krize', ki vedno računa na neupravljenost in na predčasne volitve.« Seghene je predlagal vrsto pobud, s katerimi se bo PSI zavzel za okrepitev podjetij z državno soudeležbo, povečanje zaposlitve, izboljšanje zdravniške oskrbe, urbanistično ureditev in ekološko zaščito.

V drugem delu se je vodstvo PSI najprej z zadovoljstvom vzel na znanje ukrepe, ki jih je sprejela vlada za preureditev javnega ladjarstva in torej tudi Tržaškega Lloydja. Poudarilo pa je, da je treba zdaj novi normativ konkretno izvajati, saj bi v nasprotnem primeru ostal »prazna škatla«.

V Trstu je še vse premalo temeljite informacije o aidsu ali kugi stoletja

Včeraj smo na teh straneh pisali o preventivnih ukrepih proti aidsu, ki so ponekod že stekli, drugod pa se pristojne ustanove šele pripravljajo na temeljito informacijsko kampanjo o tej nevarni bolezni. Ker je naše mesto, ki je izpostavljeno turističnemu in tranzitnemu prometu toliko bolj podvrženo nevarnosti okužb, smo se pozanimali, v kolikšni meri je bilo doslej prebivalstvo obveščeno o oblikah zaščite in preventive. Resnici na ljubo, je slika precej žalostna.

V glavnem smo obiskali nekatere mestne lekarne, kjer so lastniki izobesili lepak, ki ga je že spomladi izdala Federfarma. Slednji v sicer zelo skopi obliki poziva prebivalstvo k pozornosti,

ti, obenem pa navaja, kako se pred boleznijo lahko zaščitimo, kako aids prepoznamo in kam se lahko obrnemo, če smo v dvomu. Lekarinar, ki je med prvimi izobesil ta lepak, pa nam je povedal, da res ne bi vedel, kam naj napoti stranko, če bi ga vprašala za podrobnejše informacije o kugi stoletja. Zaenkrat namreč v naši pokrajini in v deželi sploh ne obstajajo specializirani informacijski in raziskovalni centri. Na podobne odgovore smo naleteli tudi v drugih dveh lekarnah, ki smo jih obiskali, zato bi mnenja lekarinarjev, ki so v stalnem stiku z ljudmi, potrebnimi pomoči, lahko strnili v eno samo: vse premalo je temeljite informacije, zlasti znanstvene. Marsikaj,

kar ljudje slišijo na ulici ali preberejo v časopisih pa sproža nepotreben strah, pri nekaterih labilnejših posameznikih pa celo paniko, ki je seveda neupravičena. Zanimiva se nam je zdela tudi misel starejšega lekarinarja, češ, da bo po vsej verjetnosti prišlo do zelo protislovnih informacijskih podatkov, nekako tako, kot je bilo takoj po černobilski nesreči. Še danes namreč zagotovo ne vemo, kakšnih posledic "bomo deležni".

Ministrstvo za zdravstvo je vsekakor že izdalo ukrep o ustanovitvi deželnih informacijskih centrov, ki bodo 31. marca letos postali obvezni. V deželah, kjer je naseljenost večja, bo takih centrov lahko več, zanje pa je ministrstvo že namenilo 50 milijard lir. Od teh je 15 milijard namenjenih informativnemu gradivu, brošuram, stripom in risankam, ki jih bodo predvajale vsedržavne televizijske mreže zato, da bi res našle pot v vsako družino. Razdeljevanje tega informativnega gradiva pa bo obvezno po šolah, bolnišnicah, zaporih in vojašnicah. Predviden je tudi vsedržavni kongres o epidemiološkem stanju AIDS v Italiji, v drugi polovici maja.

V kratkem bodo torej na vrsti Krajevne zdravstvene enote, ki bodo morale poskrbeti, da bo raziskovalno in informativno delo steklo kar se da smotno in urejeno. Upajmo le, da jih je kaos, ki je nastal po černobilski nesreči, izučil.

Margherita Hack zapušča observatorij

Po dvaindvajsetih letih uspešnega delovanja bo priznana astronomka Margherita Hack jutri zapustila vodstvo tržaškega astronomskega observatorija. Nasledil jo bo njen sodelavec, 44-letni Giorgio Sedmak, medtem ko bo Hackova ohranila vodstvo astronomskega oddelka na tržaški univerzi in se bo posvetila raziskovalni dejavnosti.

Margherita Hack je med svojim upravljanjem bistveno pripomogla, da se je tržaški astronomski observatorij razvil iz zavoda s samimi petimi zaposlenimi v enega od najpomembnejših centrov za astronomsko raziskovanje v Evropi, v katerem deluje 30 raziskovalcev in 30 drugih izvedencev. Hackova je že pred časom sama zaprosila, da bi jo zamenjali na čelu tržaškega zavoda in tudi predlagala svojega tesnega sodelavca Sedmaka za novega ravnatelja. Ministrstvo za šolstvo je na predlog Kolegija za astronomsko raziskovanje (CRA) pred dnevi odobrilo zamenjavo.

Natečaj Občine za 108 stanovanj

Tržaška občina razpisuje natečaj za dodelitev v najem 108 stanovanj v Ulici Grego št. 46 in 48 v Naselju sv. Sergija. Posebna komisija bo sestavila prednostno lestvico prosilcev.

Prošnje je treba oddati do vključno 20. januarja na sedežu Splošnega občinskega protokola na Trgu Unità 4. Formularji so na razpolago na občinskem Oddelku za socialno skrbstvo (v poslopiju matičnega urada).

● **Institut za otroštvo** pri bolnišnici Burlo Garofolo razpisuje natečaj za vse, ki so diplomirani v psihologiji, pedagogiji, medicini, kirurgiji in biologiji in ki želijo sodelovati pri raziskovalnem delu za izboljšanje zdravniške oskrbe za otroke. Na razpolago je 5 štipendij v višini 13.200.000 lir.

Vse umre, snovati nič nejenja: v smrti kal je novega življenja.

(Igo Gruden)

Zadnji dan leta 1986 se je izteklo življenje naše drage

Dore Gruden

književnice iz Nabrežine pri Trstu

Od nje se bomo poslovili v ožjem družinskem krogu na ljubljanskih Žalah.

Vsi njeni, sestra Polda, nečakinje in nečaki.

Ljubljana, 9. januarja 1987

† 7. t. m. je preminil naš dragi mož, oče in nono

Ivan Sedmak

(ŠKOLTIN)

Pogreb bo jutri, 10. t. m., ob 9. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo: žena Pierina, hčerki Ciprijana in Gička ter sin Nino z družinami, vnuki Dina, Ingrid, Fabio in Rosalba ter drugo sorodstvo.

Trst, Križ, Melbourne, 9. januarja 1987

9. 1. 1986 9. 1. 1987

Ob prvi obletnici smrti nepozabne

Vere Štrajn - Del Cielo

se je z ljubeznijo spominjajo SVOJCI

Trst, Dolina, 9. januarja 1987

Po podatkih Združenja bencinskih črpalkarjev

Dve tretjini avtomobilistov tankata bencin v Jugoslaviji

Dve tretjini tržaških avtomobilov poganja jugoslovanski bencin. Ta ugotovitev izhaja iz sporočila, ki ga je izdalo Združenje bencinskih črpalkarjev tržaške pokrajine po obračunu dokaj nespodbudnega delovanja v preteklem letu.

Leta 1986 so tržaški črpalkarji iztočili 32 milijonov in pol litrov goriva (največ super bencina), to je kar 20 odstotkov manj kot leto prej, ko so prodali 40 milijonov 630 tisoč 651 litrov goriva. Več kot polovica tržaških avtomobilistov je tankala bencin v Jugoslaviji, kjer je bencin bistveno cenejši od italijanskega (liter super bencina je stal lani v Jugoslaviji v povprečju od 500 do 700 lir, medtem ko je bilo treba v Italiji odšteti zanj 1280 lir).

Ta "skok čez plot" tržaških avtomobilistov je povzročil tržaškim črpalkarjem in italijanskemu zakladnemu ministrstvu veliko škodo. Združenje črpalkarjev je na osnovi podatkov iz leta 1985 tudi okvirno izračunalo, koliko naj bi znašala ta škoda. Tega leta je vozilo na Tržaškem 126 tisoč vozil; 100 tisoč vozil je poganjal bencin. Po vsedržavni statistiki naj bi vsako vozilo porabilo letno povprečno po tisoč litrov bencina. Tržaški avtomobili bi morali torej porabiti sto milijonov litrov bencina.

Kot smo uvodoma omenili, so v resnici v letu 1985 tržaški bencinski črpalkarji prodali nekaj več kot 40 milijonov litrov tega goriva. Njihovo zdru-

ženje iz tega sklepa, da so tržaški avtomobilisti kupili v Jugoslaviji "preostalih" 60 milijonov litrov. Na vsak liter super bencina (1280 lir) odtegne država kar 974,98 lire za davke. Tržaški avtomobilisti naj bi zatore "opeharili" državo skoraj za 60 milijard lir...

Množično kupovanje bencina čez mejo je spravilo tržaške črpalkarje v hudo stisko. Številno črpalk na Tržaškem se je od prvotnih 135 v nekaj letih skrčilo na sedanjih 87. Vsaka črpalka iztoči dnevno v povprečju 500 do 600 litrov goriva; po mnenju Združenja črpalkarjev imajo črpalkarji zato smešno nizke dobičke, če jih primerjamo z dobički njihovih stanovskih kolegov iz drugih krajev Italije in če upoštevamo 52-urni tedenski urnik (9 ur dnevno petkrat tedensko in izmerno ob sobotah oziroma nedeljah).

■ **Navada je železna srajca**, pravi pregovor, ki bo prav gotovo veljal za komaj 24-letno Daniela Levakoviča, romske narodnosti, ki prebiva s svojimi sonarodnjaki v Naselju sv. Sergija. Dekle je imelo že večkrat opravka s policijo zaradi raznih tatvin. Trenutno je bila na časni prostosti, ker pa se ni odzvala obveznosti periodičnega javljanja na kvesturi in ker so ugotovili, da je medtem nadaljevala s svojo tatvinskimi dejavnostmi, so jo včeraj aretirali in pospremili v Koronejske zapore.

V Domu za ostarele v Miljah je kradel mamila

Po hitrem postopku obsodili uživalca mamil zaradi kraje

Na tržaški preturi so včeraj sodili po hitrem postopku 25-letnemu Cristianu D'Antoniju iz Milj zaradi kraje mamil za zdravstveno rabo v miljskem Domu za ostarele in ga obsodili na dva meseca zapore.

Za mladega D'Antonija, ki je v arhivih kvesture in sodne palače zapisan kot uživalec mamil in je bil že aretiran in obsojen zaradi ropov in drugih kaznivih dejanj, se je vse odigralo v pičlem dnevu. Predvčerajšnjim se je namreč vtihotopil v bolniško sobo Doma za ostarele v Miljah in se lotil omarice, v kateri hranijo poleg običajnih zdravil tudi razna pomirjevalna in poživilna sredstva ter težka mamila za zdravstveno uporabo. Pri tem opravilu ga je zalotil čuvaj, toda D'Antoni se ni dal kar tako spoditi. Pograbil je večjo količino zdravil in zbežal, čuvaju pa ni preostalo drugega, kot da pokliče policijske agente bližnjega komisariata javne varnosti, katerim je opisal neznanca.

Agenti so se nemudoma lotili dela. Na podlagi čuvajevega opisa so si kmalu izoblikovali identikit, ki jih je privedel do D'Antonija. Dejansko so pri njem našli vse plen pohoda v Domu za ostarele. Tako so ga aretirali ter pospremili v zapor, že včeraj pa so ga, kot rečeno, po hitrem postopku obsodili.

Hiter poseg policije preprečil samomor

Nič ni manjkalo, da se v Istrski ulici včeraj ni odigrala tragedija, a hiter poseg agentov letkega oddelka je preprečil najhujše, in sicer samomor 31-letne Mariane Gregurec por. Kraljevič, ki se je v trenutku obupa zaradi zakonskih razlogov odločila za usodni korak. Njenemu brezglavemu ravnanju pa je bila priča 13-letna hčerka Patrizia, ki je bila tako prisebna, da je poklicala kvesturo in povedala, kaj se dogaja z mammo. Agenti so z vso brzino odhitali v Istrsko ulico, stopili v stanovanje in preprečili ženski, da bi se pogrnala skozi okno. Očitno pa se ženska ni mogla sprijazniti s svojo usodo, kajti zvečer je moralo reševalno osebje spet poseči, ker je zaužila večjo količino uspalnih sredstev.

■ **Za 83-letno Anno Hussak, po rodu iz Pulja** in stanujoča v Ul. Giulia 65 bi lahko bil včerajšnji padec s postelje usoden. Živi sama in ko se ji je včeraj zjutraj to pripetilo in se ni mogla na noben način postaviti na noge, ni bilo nikogar, ki bi ji priskočil na pomoč. Na srečo pa je njene zamolkle pozive na pomoč slišal neki sosed, ki je takoj obvestil policijo in Rdeči križ. Tako so priletno žensko rešili. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer so jo pridržali na opazovanju.

Leta 1887 je bilo ustanovljeno pevsko društvo Hajdrih Na Proseku in Kontovelu bodo v maju proslavili 100-letnico pevskega delovanja

Na Proseku in Kontovelu bodo letos proslavili pomembno obletnico - 100-letnico pevskega udejstvovanja v obeh vaseh. Celotno stoletje je namreč minilo, odkar je bilo leta 1887 na Proseku ustanovljeno pevsko društvo Hajdrih. Nastalo je iz velike družine "Čitalnice" Prosek, ki je bila tedaj gonilna sila kulturnega vretja na Proseku.

Ob tem se je s pevskim društvom Danica tudi na Kontovelu razširilo pevsko delovanje, kar vse priča o veliki zagnanosti in ljubezni, ki so jo prebivalci obeh vasi gojili do petja. Obe društvi sta priredili vrsto koncertov in prireditve (med temi je bila nadvse mogočna slovesnost na prostem 8. septembra 1898, ko je ob sodelovanju kar 30 zborov društvo Hajdrih razvilo svojo zastavo), ki so privabile mnogo udeležencev iz bližnjih vasi in tudi iz mesta. Pevsko društvo Hajdrih je tudi v fašističnem obdobju delovalo vse do leta 1927, ko je bilo z odlokom prefekta razpuščeno.

Takoj po drugi svetovni vihr so domačini nadaljevali s pevskim udejstvovanjem: v obeh vaseh so delovali mladinski, mešani in drugi zbori, vse do ustanovitve moškega pevskega zbora Vasilij Mirk in ženskega pevskega zbora Prosek-Kontovel, ki sta sedanja dediča in nadaljevalca bogate pevske tradicije v obeh vaseh.

Domači pevci so začeli že konec lanskega leta s pripravi, da bi visok jubilej čimlepše proslavili. Odločili so se, da bo proslava 100-letnice pevskega delovanja v maju, in sicer s tremi

prireditvami: v soboto, 9. maja, bodo v Kulturnem domu Prosek-Kontovel priredili 15. srečanje pevskih zborov, na katerem bodo poleg domačega moškega pevskega zbora zapeli še zbor Bratov Milavcev iz Brežic, zbor Svoboda iz Stražišča pri Kranju in zbor Zarja iz Železne Kaple na avstrijskem Koroškem. S temi zbori imajo proseški in kontovelski pevci že poldrugo desetletje plodne prijateljske stike.

V sredo, 13. maja, bo v cerkvi na Kontovelu koncert Tržaškega okteta, s

katerim je zbor Vasilij Mirk sodeloval lani ob pripravi gostovanja zbora Idica iz Bergama v naših krajih. V soboto, 16. maja, pa bosta imela zbor Vasilij Mirk in ženski pevski zbor Prosek-Kontovel v domačem Kulturnem domu slavnostni koncert. Organizatorji so se že domenili tudi za vrsto drugih pobud, kot sta na primer spomin-ska razstava in izdaja brošure o pevskega delovanja v obeh vaseh, s katerimi bodo še popestrili proslavo pomembnega jubileja.

Pevsko društvo Hajdrih ob razvitju zastave 8. septembra 1898

gledališča

ROSSETTI

Danes, 9. t. m., ob 20.30 (predstava izven abonmaja): Antonella Steni v LA VITA È PALCOScenico Amendole, Broccolija in Corbuccija. Nastopa Crazy Gang. Za abonente 30-odstotni popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti (tel. 69406).

Od 13. do 25. januarja bo skupina Giulia Bosettija predstavila delo Arthurja Millerja SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA. Igrata G. Bosetti in M. Bonfigli. V abonmaju odrezek št. 5. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI

Danes, 9. t. m., ob 20. uri, (red B/E) ponovitev baletne predstave LA FILLE MAL GARDEE gledališča OPERA iz Budimpešte.

CRISTALLO

Nocoj ob 20.30 se bo predstavil Gastone Moschin v Molierovem delu TARTUFO. Režija Antonio Calenda. Četrta predstava v abonmaju. Prodaja vstopnic pri UTAT v Pasaži Protti in uro pred pričetkom predstave pri blagajni gledališča. Ponovitve jutri, 10. t. m., ob 16.30 in 20.30 ter v nedeljo ob 16.30.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 12. januarja, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopila skupina MOSKOVSKIH VIRTUOZOV z violinistom V. Spivakovom.

SKD Tabor - Opčine, Prosvečni dom v nedeljo, 11. t. m., ob 16. uri NOVOLETNI KONCERT. Izvaja godba s Proseka pod vodstvom Slavka Luxe.

Glasbena matica, sezona 1986/87, 4. abonmajski koncert v četrtek, 15. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu: Goran Končar - violina in Mira Flis - klavir. Na sporedu: Bach, Ysayi, Chausson, Saint-Saens. Predprodaja vstopnic v uradu Utat, Pasaža Protti, tel. 65700 od danes, 9. t. m., do četrтка, 15. t. m., do 18. ure ter uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

razne prireditve

Sekcija VZPI-ANPI Boršt-Zabrezec s sodelovanjem PD Slovenec in osnovno šolo priredi proslavo v spomin padlih tovarišev jutri, 10. 1. 1987, ob 20.30 v prosvetni dvorani v Borštu.

KMK Dolina vabi na ples s skupino FARAONI, ki bo jutri, 10. t. m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

razstave

Galerija Cartesius je pripravila dvojno grafično razstavo, ki bo trajala do 5. februarja. Gre za dela znanih domačih in tujih mojstrov.

menjalnica

8. 1. 1986

Ameriški dolar	1350.—
Nemška marka	698.—
Francoski frank	208.—
Holandski florint	618.—
Belgijski frank	32.70
Funt šterling	1970.—
Irski šterling	1870.—
Danska krona	181.—
Grška drahma	9.10
Kanadski dolar	960.—

Japonski jen	8.—
Švicarski frank	830.—
Avstrijski šiling	98.90
Norveška krona	178.—
Švedska krona	196.—
Portugalski eskudo	8.60
Španska peseta	9.60
Avstralski dolar	850.—
Debeli dinar	2.20.—
Drobni dinar	2.20.—

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 Labyrinth - dove tutto è possibile, anim./dram., VBDA 1986, 100'; r. Jim Henson; i. David Bowie, Jennifer Connelly.

EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 Stregati, kom., It. 1986, 100'; r. Francesco Nuti; i. Ornella Muti, Francesco Nuti.

EXCELSIOR II - 16.45, 21.45 Shanghai Surprise, dram., ZDA/VB 1986, 100'; r. Jim Goddard; i. Madonna, Sean Penn.

FENICE - 17.00, 22.15 Yuppies II., kom., It. 1986, 100'; r. Enrico Oldoini; i. Massimo Boldi, Jerry Calà.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 7 chili in 7 giorni, kom., It. 1986, 90'; r. Luca Verdono; i. Renato Pozzetto, Carlo Verdono.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Pirati, akc., Fr./Tuniz. 1985, 124'; r. Roman Polansky; i. Walter Matthau, Cris Campion.

NAZIONALE II - 16.10, 22.00 Superfantozzi, kom., It. 1986, 95'; r. Neri Parenti; i. Paolo Villaggio, Lia Bosisio.

NAZIONALE III - 16.15, 22.00 Corto circuito, fant., ZDA 1986, 138'; r. John Badham; i. Ally Sheedy, Steve Guttenberg.

EDEN - 15.30, 22.00 Centraliniste supersexy, porn., □□

MIGNON - 15.00, 22.00 Gli Aristogatti, ris., prod. Walt Disney.

CAPITOL - 15.45, 22.00 Mission, dram., VB 1986, 123'; r. Roland Joffe; i. Robert De Niro, Jeremy Irons.

ALCIONE - 16.00, 22.22 Birdy le ali della libertà, dram., ZDA 1984, 120'; r. Alan Parker; i. Matthew Modine, Nicolas Cage.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 A mezzanotte circa, glas./dram., Fr. 1986, 120'; r. Bertrand Tavernier; i. Dexter Gordon, Francois Cluzet.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.00 L'iniziazione, er., It. 1986, 95'; r. Gianfranco Mingoff; i. Fabrice Josso, Serena Grandi.

RADIO - 15.30, 21.30 Morbosamente vostra, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Upravni odbor KD V. Vodnik iz Doline sklicuje

REDNI OBČNI ZBOR

ki bo danes, 9. t. m., v društveni dvorani v prvem sklicanju ob 20. uri ter v drugem sklicanju ob 20.30.

Vabljeni!

Kulturni dom
GOSTOVANJE
OPERA BALET
SNG — LJUBLJANA

Baletni triptih

1. Richard Wagner: Siegfriedova idila;
2. Richard Wagner: Matilda;
3. Ludwig van Beethoven: Pastoralna simfonija.

Dramaturgija, režija,
koreografija
MILKO ŠPAREMBLEK

Jutri, 10. t. m., ob 20.30; v nedeljo, 11. t. m., ob 16. uri.

Prodaja vstopnic danes, 9. t. m. in jutri, 10. t. m., od 10. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom baleta pri blagajni Kulturnega doma. Tel. 734265.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 9. januarja 1987
JULIJAN

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.39 - Dolžina dneva 8.54 - Luna vzide ob 12.23 in zatone ob 2.46.

Jutri, SOBOTA, 10. januarja
VILJEM

PLIMOVANJE DANES: ob 4.55 najvišja 33 cm, ob 12.57 najnižja — 33 cm, ob 20.00 najvišja 3 cm, ob 23.02 najnižja 0 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka — 1,8 stopinje, zračni tlak 1022,9 mb narašča, veter vzhodnik 10 km na uro, vlaga 38-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 8,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Federica Grizon, Andrea Ramani, Alessio Celano, Francesco Bauci, Daniele Vedana.

UMRLI SO: 51-letni Giorgio Prodan, 61-letna Pierina Norbedo por. Millo, 86-letna Amelia Chersi, 69-letna Adalgisa Giassi por. Fonda, 76-letni Guido Schironi, 66-letni Vladimiro Cossutta, 90-letna Giovanna Vouk, 72-letna Giuseppina Ferfoglia, 48-letni Fulvio Pola, 84-letna Rachele Litwak vd. Krebs, 88-letna Rosa Clementina Centazzo, 79-letna Maria Monica, 75-letni Ennio Battigelli, 74-letna Silvana Marcucci vd. Romanelli, 54-letni Gilio Tolonio, 51-letna Edda Budai, 84-letna Anna Vretenar, 83-letni Celso Manzini, 78-letna Ofelia Radelli, 84-letna Santina Radalli, 88-letna Maria Licen vd. Kodric, 90-letni Pietro Mauro, 78-letna Emma Nabergoi vd. Gaggia, 92-letna Chiara Antonini vd. Bruni, 72-letna Maria Sferza vd. Visintin, 86-letni Giovanni Sedmak, 83-letna Emilia Pertot, 79-letna Vittoria Skerl, 90-letna Carmela Bernardini, 72-letna Nerina De Marchi por. Corretti, 48-letna Ester Tuia.

DNEVNA IN NOČNA

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 5.,

do sobote, 10. januarja 1986

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Lungomare Venezia 3 (MILJE), Trg Cavana 1, Trg Giotti 1.

NABREŽINA (tel. 200466), BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30

Trg Giotti 1, Trg Cavana 1, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

NABREŽINA (tel. 200466), BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

razna obvestila

KD Rovte — Kolonkovec vabi člane in prijatelje na društveno večerjo, ki bo v soboto, 17. t. m., ob 19. uri. Za naročila tel. na št. 827528.

Sekcija VZPI-ANPI Prosek — Kontovel sporoča, da bo delegacija položila venec k spomeniku Marjana Štoke v Štorjah pri Sežani danes, 9. t. m., ob 10.30.

Sporočilo ansamblu TPPZ in mladinski skupini P. Tomažič — Razpored vaj za jubilejni koncert, ki bo v soboto, 24. t. m., v gledališču F. Prešeren: danes, 9. t. m., ob 20.30 TPPZ, v nedeljo, 11. t. m., ob 10. uri TPPZ in mladinska skupina, v petek, 16. t. m., ob 20.30 TPPZ, v nedeljo, 18. t. m., ob 10. uri TPPZ in mladinska skupina ter v torek, 20. t. m., ob 20.30 generalka za vse. Danes, 9. t. m., bomo na vaji razdelili novo brošuro o 15-letnici delovanja TPPZ P. Tomažič.

prispevki

V spomin na Josipa Oto daruje Fabijan Bonano z ženo Miro 20.000 lir za Zvezo borcev Boljunc.

V spomin na nepozabnega prijatelja Mateja Venierja darujejo Marko Rupel, Dean Verginella, Aleksij Prašelj, Ljudmila Puntar, Silvano Peric in Davorin Starc 60.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na Anamarjo Kalin in Edo Budai darujeta Eda in Dragica z družinama 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Pepe Košute daruje Marjan Starčev 20.000 lir za ŠD Kontovel.

Milena in Milko darujeta 50.000 lir za ŠD Kontovel.

V počastitev spomina Borisa Zafrana daruje Stojan Glavina 20.000 lir za SPDT Trst.

V spomin na Edvarda Puntarja darujeta Eda in Rajmund Prašelj 50.000 lir za Kulturni dom Prosek — Kontovel.

V spomin na pok. Mira Sedevčiča daruje Milka Čok 20.000 lir za Kulturni dom v Lonjerju.

Namesto cvetja na grob Pepija Ote daruje Angelo Pipan 20.000 lir za Zvezo borcev Boljunc.

V počastitev spomina sestrične Tončke daruje Ernesta Bevk 15.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na starše in brata daruje Dora Barut 20.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Mateja Venierja darujeta Elči in Gigi Abram 30.000 lir za ŠD Sokol.

V spomin na Antona Sedevčiča (Mira) darujeta družini Žerjul in Žerjal 50.000 lir za Zvezo vojnih invalidov.

V spomin na pok. sestrično Marijo Knez por. Pipan daruje bratranec Renato z družino 25.000 lir za ŠK Kras.

V spomin na drago teto Vilmo Paliaga darujeta Sonja in Tonči Gasperčič 35.000 lir za pevske zbor Fantje izpod grmade, 35.000 lir za dekliški zbor Devin in 30.000 lir za Dom J. Ukmarja — Škedenj.

Ob 6. obletnici smrti Zorka Rebule daruje sin Jože z družino 25.000 lir za ŠK Kras in 25.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na našega dragega očeta darujeta družini Ota — Boljunc 200.000 lir za glasilo Delo, 150.000 lir za Zvezo borcev Boljunc, 150.000 lir za KD F. Prešeren, 100.000 lir za ŠD Breg, 100.000 lir za Sklad M. Čuk, 50.000 lir za mladinski pevski zbor Glasbene matice in 50.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

mali oglasi

OSMICO je v Borštu odprl Danilo Glavin.

V NABREŽINI je odprl osmico Mirko Radovič. Toči belo malvazijo in pristen teran izpod Praprota.

DAJEM V NAJEM 140 kv. m prostora, primerne za urad in skladišče. Tel. 228390

PRODAM vinograd, 2880 kv. m, v Dolini. Tel. 228390.

DEKLE izučeno za šiviljo z izkušnjami v ročni obrti išče zaposlitev na področju šiviljske ali umetne obrti. Tel. 040/211815 ob večernih urah.

PRODAM skladišče, primerno za urad, 50 kv. m na Lonjerski cesti št. 35. Tel. 54363.

OSMICO je odprl Zvonko Ostrouška, Zagadeč št. 1. Toči belo in črno vino.

PRODAM avto ford taunus v dobrem stanju po ugodni ceni. Standrež, Ul. Montello 5, tel. 0481/21306.

HIŠO potrebno popravil z odobrenim gradbenim načrtom prodam v Križu. Tel. 754388 od 14. do 15. ure.

DO CELOLEETNA UREDNIAROČNINA

do 31. 1. 1987

95.000 LIR

CENA DNEVNIKOV

= 700 LIR X 300 = 210.000 LIR

1 LETO = 300 št. primorci

95.000 LIR = R. CELOLEETNA UREDNIAROČNINA

210.000 - 95.000 = 115.000

PRIHRANEKI!

filmi na tv zaslonu

kinoatelj

DALLA CINA CON FURORE, 1972.
Režija: Lo Veicon. Igrajo: Bruce Lee, Nora Miao, Maria Yi. Nocoj, 9. januarja, ob 20.30 na Italia 1.

Bruce Lee je v svojem kratkem življenju (umrl je leta 1973 star komaj 32 let) nastopil le v štirih filmih, vendar je njegovo ime še danes živa legenda in pravi mit za vse oboževalce kungfuja in drugih vzhodnih športov. Bruce Lee je bil daleč najslavnejši junak in protagonist nasilnih akcijskih filmov »made in Hong Kong«, ki so kar se da stereotipno in šablonsko prikazovali neskončne in srdite boje med fanatičnimi privrženci raznih sekt.

Po uspešnem prvem filmu *Il furore della Cina colpisce ancora*, ki ga je tudi posnel režiser Lo Weicon l. 1971, igra tu Bruce Lee zvestega učenca, ki maščuje krivičen umor svojega učitelja.

QUIEN SABE?, Italija 1967.
Režija: Damiano Damiani. Igrajo: Gian Maria Volontè, Klaus Kinski, Lou Castel, Martine Beswick, Jaime Fernandez, Andrea Cecchi. Jutri, 10. januarja, ob 22.10 na RAI 2.

Damiano Damiani je dokaj popularen avtor političnih in družbenokritičnih filmov, ki ostro in grobo posegajo v sodobno italijansko stvarnost. Čeprav podlega nekoliko komercialni in tega mu kritika, zlasti levičarska, ni nikoli odpustila - je italijanska publika dobro sprejela njegove filme o mafiji (*Il giorno della civetta*, 1968), o podtalnih razmerjih med podkupljenimi sodniki in politiki (*L'istruttoria è chiusa: dimentichi*, 1971), o strategiji napetosti (*Perché si uccide un magistrato*, 1975).

Kot drugi resni in ne zgolj komercialni italijanski režiserji (Lizzani, Vancini idr.) je tudi Damiani posnel svoj »western« — špageti, vendar mu je treba priznati, da je iz žanrsko pogojenega filma realiziral razmeroma dobro delo, ki ob grobi spektakularnosti razvija izvirno politično razmišljanje. Tako za divjim prelivanjem krvi in pustolovščinami, ki se dogajajo v revolucionarni Mehiki Pancha Ville in Emiliana Zapate, lahko razbiramo povezave s sodobnimi in aktualnimi dogodki.

AGENTE 007 LICENZA DI UCCIDERE — Dr. No, ZDA 1962.
Režija: Terence Young. Igrajo: Sean Connery, Ursula Andress, Jack Lord, John Kitzmiller. V ponedeljek, 12. januarja, ob 20.30 na RAI 1.

Ko je angleški diplomat Ian Fleming šel v pokoj, se je lotil pisanja vohunskih zgodb, v katerih je opisal v nekoliko romansirani obliki izkušnje in pustolovščine, ki jih je sam doživel po ambasadah Daljnega vzhoda in Južne Amerike... Junak njegovega prvega romana (*Casinò Royale*, 1953) in dolge vrste ostalih je, kot vsi vemo, »tajni agent v službi angleške kraljice«, James Bond. Niti Fleming niti producenta Saltzman in Broccoli, ki sta odkupila filmske pravice vseh Flemingovih romanov, si niso mogli predstavljati, da bo »filmski« James Bond izenačil ali celo presegel uspeh »knjižnega«, uspeh je bil tolik, da šele sedaj prebrisa-na producenta dovolujeta televizijsko predvajanje Bondovih filmov!

Najslavnejši in gotovo najboljši interpret hladnega, šarmantnega in ciničnega agenta 007 je Sean Connery, ki se v

pričujočem filmu prvič predstavlja kot Bond v družbi čudovite Ursule Andress. V naslednjih tednih bodo na sporedu na RAI 1 in RAI 2 še drugi Bondovi filmi: *Goldfinger*, *Iz Rusije z ljubeznijo* itd.

IL FANTASMA DELLA LIBERTA' — Le fantome de la liberté — Fantom svobode, Francija 1974.
Režija: Luis Bunuel. Igrajo: Adriana Asti, Michel Piccoli, Milena Vukotić, Monica Vitti, Jean-Claude Brialy. V četrtek, 15. januarja, ob 22.05 na RAI 3.

Ta Bunuelov film je bil velika uspešnica kineforumov in filmskih dvoran, kjer je bil predvajan, na manjši odziv, oziroma neuspeh pa je naletel pri velikem občinstvu. Morda so za to krivi preoster humor, prezahtevno in hermetično razmišljanje, uporaba paradoksov in pikre ironije, ki jih je poln ta kot tudi drugi Bunuelovi filmi. Bunuel je brezkom-promisen in zajedljiv, strog in surrealistično svoboden, re-zek in tudi vzvišen pri svojem razkrinkovanju avtoritarnih moralnih načel, represivnih družbenih institucij, prazne in hivanske konvencionalnosti buržoazije.

Kaos in zmešnjava kraljujeta v tem Bunuelovem zoološkem vrtu prikazni in protislovij, ki je Življenje, ki je Zgodovina. Film se začne in konča z začudenim in hkrati lagodnim pogledom noja, ki vprašujoče zre v filmsko kamero...

LJUBEZEN — Slovenija 1984.
Režija: Rajko Ranfil. Igrajo: Rok Bogataj, Lenka Ferenčak, Jože Mraz, Bernarda Gašperčič, Vesna Jevnikar. V četrtek, 15. januarja, ob 22.10 na RTV Ljubljana.

Ranfilov film po istoimenskem romanu Marjana Rožanca je bil že prikazan pri nas, a si ga vsekakor velja še enkrat ogledati na malem zaslonu. Mladi protagonist Ljubezni naj bi bil Rožanc sam, ki doživlja na svojevrsten in boleč način - »ljubeče« težka in razburljiva vojna leta. V resnici pa je glavni junak te zgodbe kolektivni protagonist: pisana, prešerna klapa mladih fantov in deklet iz ljubljanskega predmestja, ki jo vojna vihra razbije in raztrešči na vse strani. Vse: rdeče, bele, partizane in domobrance, vse mali Marjan nesebično in otroško ljubi, »ker so iz istega gnezda«.

ALPHABET CITY — ZDA 1984.
Režija: Amos Poe. Igrajo: Vincent Spano, Kate Vernon, Michael Wilsow, Zohra Lampert, Raymond Serra. V četrtek, 15. januarja, ob 23.15 na Italia 1.

Alphabet city je del New Yorka, mesto v mestu na otoku Manhattanu, kjer žive povečini špansko govoreči priseljenci, kjer je zelo razširjen vsakvrsten kriminal in kjer obstaja eno izmed največjih ameriških tržišč heroina. Zato je prav tu ambientiral A. Poe svojo »črno zgodbo 80. let«, v kateri ima glavno vlogo mali skesani razpečevalec, ki se iz ljubezni do družine upre kriminalni organizaciji in skuša uiti iz začaranega kroga trgovine z mamili.

Amos Poe je eden najzanimivejših predstavnikov nove ameriške filmske scene 80. let, skupaj z Jimom Jarmuschem (*Strangers than Paradise*), Susan Seidelmanovo (*Cercasi Susan disperatamente*), idr. To je njegova prva profesionalna produkcija, ki jo je realiziral s hollywoodskim kapitalom izven običajnih alternativnih krogov newyorške protikulture. Zato mu je marsikateri kritik očital, da je ta njegov film manj dosleden in »resničen« kot prejšnji.

Pripravila:
Boris Devetak

Nove plošče

LONE JUSTICE — SHELTER LP

Ko kritiki obravnavajo nove plošče, se največkrat zaustavijo pri znanih imenih, zelo radi pa pozabijo na tiste, ki še niso dosegli velikega slovesa in tičijo zato neke v ozadiju, seveda ob nestrpnem pričakovanju, kdaj bodo prišli tudi sami na vrsto.

Nove skupine so prav gotovo oborožene z veliko mero zagrizenosti in agresivnosti. Med te spada tudi ameriški band *Lone Justice*, ki je prednedavnim izdal svojo drugo LP ploščo. Kritiki, tisti, ki so o skupini pisali, so napovedali velik uspeh in zelo verjetno se bo izkazalo, da so imeli prav, kajti *Lone Justice* so res izredna skupina, ki bi jo lahko primerjali z ansamblom *E-Street Band*, le da je v centru pozornosti namesto Brucea Springsteena prikupna in sexy blondinka Maria McKee: pevka izrednih tonskih in višinskih zmožnosti, pa tudi nadvse divjega hrapavega glasu kot Rod Stewart. Vse te vrline postavljajo Mario McKee na prva mesta najpopularnejših žensk v Ameriki.

Pri snemanju zadnje plošče sta sodelovala tudi dva zelo znana aranžerja in skladatelja, in sicer Little Steven ter Jimmy Iovine, ki ima kar precejšnje zasluge za Springsteenov uspeh. *Lone Justice* igrajo zelo dober rock, v albu-

mu pa imajo več lepih in zanimivih pesmi, ki obsegajo melodični rock, rock'n'roll, in tudi balade, ki jih izvajajo samo s klavirjem.

Ploščo priporočamo prav vsem, ki bi v novem letu želeli poslušati nekaj sveže, mlade in agresivne rock glasbe.

Pesmi v albumu so: *I Found Love, Shelter, Reflected (On My Side), Beacon, Wheels, Belfry, Dreams Come True, (Stand Up And Take It) The Gift, Inspirati-on, Dixie Storms*.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
7.20 Inf. odd.: Uno Mattina 9.35 Nanizanka: Sherlock Holmes 10.50 Aktualnosti: Intorno a noi 11.30 Nan.: Il dottor Simon Locke 12.05 Variete: Pronto... chi gioca? 13.30 Dnevnik 14.00 Pronto... chi gioca? (2. del) 14.15 Glasbena oddaja: Discoring 15.00 Aktualna oddaja: Primiissima 15.30 Zabavna oddaja: Pista! 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Pista! (2. del) 18.30 Kviz: Parola mia 19.40 Almanah jutrišnjega dne 19.50 Vreme in dnevnik 20.30 Film: Quattro bassotti per un danese (kom., 1965, r. Norman Tokar, i. Dean Jones, Suzanne Plesheth, prod. Walt Disney), nato risanka Attenti - Riposo 22.10 Dnevnik 22.20 Alfred Hitchcock predstavlja: La bestia dentro di noi 22.45 Variete: Disco »In« Europa 23.15 Dokumentarec: Umetniki pred ogledalom - Paolo Baratella 23.50 Dnevnik	11.45 Aktualna oddaja: Cordialmente 13.00 Dnevnik 13.25 Dnevnik. C'è da salvare 13.30 Nanizanka: Quando si ama 14.20 Risanka: Braccio di Ferro 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Mladinska oddaja: Tandem, vmes risanka Braccio di Ferro 16.55 Dokumentarna oddaja: Animacijsko gledališče 17.30 Dnevnik 17.35 Tedenska rubrika o turizmu in prostem času 18.20 Športne vesti 18.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick 19.40 Vremenska napoved 19.45 Dnevnik 20.20 Športne vesti 20.30 Film: Niki (dram., ZDA 1982, r. Tony Bill, i. Dudley Moore) 22.15 Dnevnik 22.25 Nadaljevalna: La clinica della foresta nera 23.15 Dnevnik 23.25 Film: Il piccolo campo (dram., ZDA 1958, r. Anthony Wann, i. Robert Ryan, Tina Louise)	12.55 Nad.: Anna Karenina (5. del) 14.00 Tečaj ruskega jezika 14.30 Informativna oddaja: Tečaj Basic 15.00 Balet ob Chopinovi glasbi 15.45 Dokumentarna oddaja: Vzdrževanje muzejev 16.15 Izobraževalna oddaja: Znanost za vse - Kemija pomaga ekologiji 16.45 Variete: Dadaumpa - Milleluci 1974 17.55 Aktualna oddaja: Kaj počneš, se smeješ? - Kabaretski obraz 19.00 Dnevnik 19.35 Izobraževalna oddaja: Na preturi (ured. Nini Perno, sodel. Roberta Petrelluzzi) 20.05 Izobraževalna oddaja: Egipt 20.30 Gledališka predstava: Mercadet il faccendiere (po Honorèju de Balzacu prir. Silvano Ambrogi in Vittorio Caprioli, r. Vittorio Caprioli, i. Angelo Tosti, Coralina Viviani, Clara Bindi) 22.10 Dnevnik 22.45 Nadaljevalna: La corsa al Polo (5. del)	9.00 Tednik 10.00 Otroška oddaja: Po belih in črnih tipkah 15.55 TV mozaik (ponov.) 17.25 Dnevnik 17.30 Spored za otroke: Kresilo (pravljica H. Ch. Andersena) 17.45 Nadaljevalna: Z Vrha (4. del) 18.15 Dokumentarna oddaja: Izkušnje in preizkušnje - Korenine in poganki (1. od dvanajstih oddaj, ki bodo govorile o letu 1947 v Sloveniji, prva oddaja je posvečena Slovincem izven meja) 18.45 Risanka 19.00 Danes. Obzornik, Jezikovni utrinki 19.26 Vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.05 Nanizanka: Vdove (L. La Plante, r. Paul Annett, 3. del) 20.55 Dokumentarec: Novi Pacifik 22.00 Dnevnik 22.15 Film: Mladi Frankenstein (kom., ZDA 1974, r. Mel Brooks, i. Gene Wilder, Peter Boyle, Marty Feldman)	14.00 TV novice 14.10 Glasbena oddaja: Speciale Orecchiocchio 15.00 Otroški program 18.00 Nad.: I cento giorni di Andrea 19.00 Odprta meja V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki: TRST — Rižarna: namen in stvarnost TRST — Predpisovanje v šole TRST — Poziv WWF županom proti rabi plastičnih vrečk TRST — Preventivni ukrepi proti AIDS TRST — Jadran na polovici prvenstva (razgovor s trenerjem Petrom Brumnom) 19.30 TVD Stičiče 19.45 Rubrika: Mesto danes 20.00 Nanizanka: Victoria Hospital 20.25 TV novice 20.30 Koncert Orkestra slovenske Filharmonije (dir. Milan Horvat) 22.10 TVD vse danes 22.50 Ko kronika postane zgodovina: Hirošima 23.35 Sport

CANALE 5

8.40

Nadaljevanke: La grande vallata, 9.30 Una vita da vivere, 10.20 General Hospital

11.10

Kviz: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis

12.40

Variete: Il pranzo è servito

13.30

Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo

16.30

Nanizanka: Alice

17.00

Kviz: Doppio Salom

17.30

Nanizanki: Love Boat, 18.30 Lou Grant

19.30

Variete: Studio 5

20.30

Nadaljevanke: Dynasty

21.30

Variete: Maurizio Costanzo show

24.00

Nanizanka: Squadra speciale

RETEQUATTRO

8.30

Nanizanki: Vegas, 9.20 Switch

10.10

Film: Il covo dei contrabbandieri (pust., ZDA 1955, r. Fritz Lang, i. Stewart Granger)

12.00

Nanizanki: Mary Tyler Moore, 12.30 Vicini troppo vicini

13.00

Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke

ITALIA 1

8.30

Nanizanka: Fantasilandia

9.15

Nanizanka: I viaggiatori del tempo, 10.00 I ragazzi del computer

11.00

Nanizanka: La strana coppia, 11.30 Quincy

12.30

Nanizanki: T. J. Hooper, 13.30 Tre cuori in affitto

14.00

Variete: Candid Camera, vodi Gerry Scotti

14.15

Glasbena oddaja: Dee-ciao, vmes risanke

TELEPADOVA

13.00

Risanka: Ransie, 13.30 Capitan Futuro

14.00

Nadaljevanke: Pagine della vita

15.00

Rubrika: D come donna

16.30

Risanke: Nino il mio amico Ninja, Coccinella, Ransie, 18.00 Carletto principe dei mostri, Le avventure di Huck Finn, Capitan Futuro

19.30

Film: Il vostro super agente Flit (kom., It. 1967, r. Mariano Lau-

TELEFRIULI

13.00

Tekmovanje: Stasera mi butto

13.30

Nadaljevanke: Rosa De Lejos

14.30

Šolske vesti

15.00

Glasbena oddaja: Music Box

17.45

Nadaljevanke: Giacinta

19.00

Dnevnik

20.00

Športna oddaja

20.30

Variete: Buinesere Friuli

22.30

Dnevnik

23.30

Dokumentarec: Bella Italia

24.00

Glasbena oddaja: Music Box

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)

Lastne oddaje:

19.30 Fatti e commenti

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00

Dnevnik; 8.00, 14.00, Kratka poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, zabavna glasba; 8.10 Na goriskem valu (pon.); 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka, Ščedensko narečje, Glasbeni mozaik; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Čas in prostor: Naš jezik, Ne prezrimo; 15.00 V svetu filma; 16.00 Osebnost: Alenka Rebula; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbene skice.

RADIO KOPER

(slovenski program)

10.30, 12.30, 14.30

Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Tržnice; 7.30 Jutranji servis; 13.00 Mladi val Radia Koper; 15.00 Dinar na dinar; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(italijanski program)

10.30, 13.30, 17.30

Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00 Prisrčno vaši; 8.35 Na lastno izbiro; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 9.35 Popevka tedna; 10.05 Hit parade; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pravila; 11.15 Glasba; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Popoldanska glasba; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45 Glasbena oddaja; 16.00 Country music; 16.30 Blitz; 17.00 Bubbling; 17.33 Folk glasba; 18.30 Jazz spored; 20.00 Nočni spored.

RADIO OPČINE

10.00

Za vsakogar nekaj; 13.30 Kupim, prodam, podarim; 16.30 Glasbena oddaja: Brez naslova; 19.00 Otroški kotiček: V svetu fantazije; 20.00 Disko glasba: Mix-Time; med oddajami, podnevi in ponoči, glasba.

Načelnik dr. Davini podal obračun za leto 1986 Uspešna prizadevanja policijskih sil za varnost in prijateljstvo na meji

Kot smo že napovedali včeraj, je promet skozi mejne prehode na Goriškem bil v lanskem letu občutno večji kot v prejšnjih letih. V letu 1986 so skupno našeli skoraj 9 milijonov potnikov, točneje 8 milijonov 748 tisoč, kar je za milijon 400 tisoč več kot leto prej. Z uradnimi statističnimi podatki o prometu čez mejo je novinarjem postregel na tiskovni konferenci načelnik goriške obmejne policije dr. Oreste Davini.

Mednarodni promet je lani dosegel 2 milijona 688 tisoč 554 prehodov s potnim listom (leta 1985 so jih našeli 2.084.581), maloobmejnih prehodov s prepustnico pa je bilo 6 milijonov 59 tisoč 459 (1985: 5.276.892). Zanimiva je primerjava z leti, ko je bilo prometa največ oziroma najmanj. Rekord prehodov s potnim listom so zabeležili že leta 1970, ko so našeli več kot 7 milijonov 800 tisoč potnikov, glede maloobmejne prometa pa pripada rekord letu 1977 z nekaj več kot 10 milijoni prehodov. V obeh primerih smo torej, kljub povečanju prometa, še daleč od rekordov. Po drugi strani je povečanje zelo očitno, zlasti v primerjavi z letom 1983, ko so statistike občutile udarec depozita: 775 tisoč prehodov s potnim listom in 2 milijona 978 tisoč s prepustnico.

Dr. Davini je tudi odločno zanikal, da bi napetost v italijansko-jugoslovanskih odnosih po umoru gra-

deškega ribiča Zerbina kvarno vplivala na promet ob meji. »Določeno zaskrbljenost in manjši promet smo občutili samo v prvih štirih ali petih dneh po dogodku,« je povedal, »nato pa se je stanje povsem normaliziralo, kot dokazujejo tudi statistični podatki za november in december, ko je bil promet rekorden. To pomeni, da so vezi med prebivalstvom na obeh straneh meje tesne in si nihče ne želi, da bi se dobri odnosi skvarili. Pri tem želim poudariti še to, da je stalna skrb obmejnih policijskih organov, na naši kot na jugoslovanski strani ta, da bi ohranili in še izboljšali zgledno sodelovanje in prijateljske odnose med nami.«

Načelnik obmejne policije in inšpektor Ambrosini sta nato podala obračun lanskega leta delovanja obmejne policije pri zatiranju kaznivih dejanj. V letu 1986 so odkrili 25 hujših in 670 manjših prekrškov. Aretirali so šest oseb, nadaljnjih 82 prijavili sodnim organom, sto pa je bilo prijavljenih preturi zaradi manjših prekrškov.

Kateri so bili najpogostejši prekrški? Dvajset je bilo tujecev, ki niso spoštovali odloka o izgonu iz države, 14 italijanskih državljanov je skušalo na nedovoljen način čez mejo, 10 je bilo primerov ponarejanja osebnih listin. Ugotovili so tudi 15 primerov uporabe tuje delovne sile na črno.

Med prekrški, ki ne sodijo h kaznivim dejanjem, pač pa predvidevajo denarne kazni, so ugotovili kar 282 primerov izneverjanja plačilu takse za potni list. Gre za italijanske državljanke, ki z osebno izkaznico potujejo skozi Avstrijo v Jugoslavijo, nato pa se - brez potnega lista - vračajo kar naravnost v Italijo.

Policija je lani zavrnila vstop v državo 579 osebam. To je manj kot leto poprej (732), tudi zato, ker je poostreno nadzorstvo nad sumljivimi tujci marsikaterega od teh preprečilo, da je izbral naravnost ilegalni prehod meje. Zaradi tega so obmejni in drugi policijski organi povečali nadzorstvo ob meji.

Veliko pozornost so v zadnjem času posvetili, je še povedal dr. Davini, poklicnemu usposabljanju in izpopolnjevanju osebja. 12 ur tedensko posvečajo spoznavanju nove zakonodaje in novim tehnikam boja za preprečevanje ter odkrivanje kaznivih dejanj. Tudi goriška obmejna policija je opremljena z elektronskim terminalom, ki je povezan z "možgani" na notranjem ministrstvu in lahko zelo hitro posreduje podatke o morebitnih sumljivih osebah. Za odkrivanje ponaredb na dokumentih razpolagajo z ultravijoličnimi svetilkami in drugimi modernimi sredstvi, ki so že omogočila aretacijo dokaj nevarnih zlikovcev.

Komemoracija ob 5. obletnici smrti nadškofa Pietra Cocolina

Duhovniki in verniki Goriške nadškofije bodo v nedeljo, 11. januarja, počastili nekdanjega goriškega nadškofa Pietra Cocolina ob 5. obletnici njegove smrti.

Ob 16.30 bo v avditoriju Luigi Fogar slavnostna počastitev. Govorila bosta dr. Mafaldo Cechet in Celso Macor. Ob 17.30 bodo v stavbi nekdanjega semenišča odkrili spominsko ploščo in posvetili Pietru Cocolinu zbornično dvorano lingvističnega liceja. Ob 18. uri bo v cerkvi sv. Karla maša. Po pokojnemu nadškofu bodo poimenovali štipendijo za enega semeniščnika.

Raziskali bodo nove jame

Jamarji, člani društva Kraških krtov, bodo v nedeljo, 11. t. m., izvedli svojo prvo raziskovalno akcijo v novem letu. V bližini jamarskega doma na Vrhu, kjer se bodo zbrali že zgodaj zjutraj, bodo skušali odpreti in raziskati nekaj novih votlin, za katere vedo sicer že dalj časa, ki pa so jih skrbno varovali prav za nedeljsko akcijo.

Kopali bodo tako rekoč doma, oziroma v bližini jamarskega doma, kjer imajo svojo stalno postojanko. Tudi tokrat so na prvo raziskovalno akcijo v novem letu povabili predstavnike društev iz Slovenije in Avstrije s katerimi sicer redno sodelujejo ter predstavnike nekaterih sorodnih društev iz

naše pokrajine. Veseli bodo seveda tudi vseh obiskovalcev, ki se zanimajo za jamarstvo, le da ne bodo preveč vsiljivi.

Rajonska sveta v Ločniku in Podgori

Po nekajtedenskem premoru zaradi božičnih in novoletnih praznikov se obnavlja dejavnost krajevnih ustanov in tudi perifernih organov. Tako se bosta v prihodnjem tednu sestala rajonska sveta v Ločniku in Podgori.

Seja rajonskega sveta v Ločniku je napovedana za ponedeljek, 12. t. m., ob 20.30, rajonski svet v Podgori pa se bo sestel v četrtek, 15. t. m., ob 20. uri. Razpravljal bo o načrtu za ureditev Attemsovega parka. Predvidoma se bo seje udeležil odbornik za javna dela, Mario Del Ben.

Prošnje za zrelostne izpite in habilitacijo

Goriško šolsko skrbništvo opozarja, ob upoštevanju okrožnice Ministrstva za javno šolstvo z dne 22. 12. 1986, na zapadlost rokov za predložitev prošenj za pristupitev k zrelostnim izpitom, oziroma za habilitacijo.

Do 12. januarja 1987 morajo predložiti prošnje dijaki državnih učiteljskih in licejev za tuje jezike, do 20. februarja dijaki vseh drugih državnih višjih srednjih šol, oziroma priznanih zavodov, do 30. aprila dijaki zasebnih učiteljskih.

razna obvestila

Občina Sovodnje obvešča, da avtobus za izlet v Škofjo Loko v nedeljo, 11. t. m., odpelje ob 6. uri izpred Kulturnega doma v Sovodnjah. Priporoča se točnost ter primerna obutev. Kosilo iz nahrbtnika.

SPD GORICA obvešča, da zaradi izredno neugodnih snežnih razmer tudi v nedeljo, 11. t. m. še ne bo smučarskega tečaja in izleta na Nevejsko sedlo.

koncerti

V cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah bo v nedeljo, 11. t. m., ob 15.30 Božični koncert, ki ga prireja Slovenski ženski pevski zbor z Laškega. Sodelovali bodo mešani pevski zbor "Pod lipo", pod vodstvom Nina Specogne in gojenci Glasbene šole iz Špetra.

razne prireditve

V okviru ciklusa glasbenih prireditev Glasba in čas, ki ga prireja goriška občina, bo drevi v deželnem avditoriju nastopila glasbena in plesna skupina Il Ballarino iz Firenc. Posredovala bo splet florentinskih plesov iz renesančnega obdobja. Glasbo bodo izvajali na starinskih instrumentih. Začetek ob 20.30.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Stregati«, CORSO 18.00—22.00 »Il burbero«, VITTORIA 17.30—22.00 »Orgasmic love«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 Koncert: L. Meevsen in S. Toyoshiko. EXCELSIOR 17.30—22.00 »Gli aristogatti«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 in 20.00 »Angel ali prostitutka«. KULTURNI DOM — mala dvorana 18.15 in 20.15 »Neposlušnost«. Filmsko gledališče. DESKLE 19.30 »Moja Afrika«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Baldini, Verdijev Korzo 57, tel. 84879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Centrale, Trg republike 26, tel. 72341.

POGREBI

Danes v Gorici ob 12.30 Fabio Cafareli iz mrliške veže glavnega pokopališča v cerkev v Štandrež in na glavno goriško pokopališče.

† V goriški splošni bolnišnici je preminila

Genovefa Ferfolja

Pogreb bo jutri, 10. t. m., ob 14.30 iz župne cerkve v Jamljah.

Žalostno vest naznanjajo: mož Jožef, hčere Rada, Marija in Ana z zeti in vnuki ter drugimi sorodniki.

Jamlje, 9. januarja 1987

Utrditi vezi z izseljenci v Argentini

Veliko oseb iz krajev na Goriškem je med dvema vojnama odšlo s trebuhom za kruhom, velikokrat pa tudi zaradi političnega preganjanja, v tujino. Mnogi so odšli v Avstrijo in Jugoslavijo ter druge evropske dežele, še več pa se jih je odločilo za Ameriko, zlasti za Argentino. Prav v argentinskem glavnem mestu je veliko izseljencev z Goriškega. V Buenos Airesu je pred kratkim pričelo delovati združenje izseljencev z Goriškega. Vodi ga Paolino Russian, ki se je sicer rodil v Mošu. Te dni je bil Russian na obisku v starem kraju. Med drugim se je pogovarjal z župani občin na Goriškem, obiskal je predstavnike Dežele in Pokrajine ter se dogovarjal o oblikah pomoči in ohranjanja kulturnih vezi med rodnimi kraji in izseljenci v Argentini, pri čemer naj bi pomembno vlogo odigrala društvo Amis di Lucini in rajonski svet v Ločniku. Ne gre namreč pozabiti, da je iz tega kraja, ki je bil do leta 1927 samostojna občina, odšlo v izseljenstvo ogromno občanov. Russian je pred povratkom v Buenos Aires obiskal tudi goriškega župana Scaranu, ki mu je ob tem podaril drese za nogometno ekipo, ki jo bodo poimenovali po Gorici.

Načrt za razširitev v Štandrežu: DUS razveljavilo zasego zemljišč

Načrt za razširitev in ureditev pokopališča v Štandrežu se po vsej verjetnosti ne bo izvedel. Deželno upravno sodišče je namreč odredilo začasno prekinitev zasega zemljišča in torej tudi del, ki so bila v načrtu in ki naj bi se pričela že v prihodnjih dneh, izvajalo pa naj bi jih podjetje Blanzan.

Deželno upravno sodišče je deloma sprejelo priziv, ki sta ga vložila dva od lastnikov zemljišč, ki naj bi jih zasegli za razširitev pokopališča. V prvem prizivu je bila postavljena zahteva po razveljavitvi splošnega načrta in izvršilnega načrta prve skupine del ter zahteva po prekinitvi del. V prvem primeru DUS ni ugodilo zahtevi. Po tej

odločitvi je goriška občina nadaljevala s postopkom in konec oktobra odredila zaseg zemljišča po nujnem postopku. Proti temu drugemu sklepu sta se dva od lastnikov pritožila, sodišče pa je deloma ugodilo njuni zahtevi. Razlog za to je menda v nespoštovanju določil o varovalnem območju ob pokopališču.

Razsodba DUS praktično pomeni dolgotrajnejšo prekinitev ali pa sploh celotno opustitev načrta za razširitev pokopališča.

Za tak načrt so se dolgo let potegovali predvsem v rajonskem svetu, kjer so seveda vest sprejeli z dokajšnjo mero razočaranja.

Omeniti velja, da so se srečanja udeležili tudi predstavniki vseh treh sindikalnih zvez, ki so odločno podprli stališče sovodenjskih upraviteljev, da je pač vprašanje gradnje industrijskih obratov treba reševati skupno z vprašanji varstva okolja in kakovosti življenja. Največ razprave je bilo glede upepeljevalnika, to je glede že obstoječega objekta in glede možnosti, da bi na tem kraju zgradili osrednjo in edino napravo za upepeljevanje smeti za goriško pokrajino.

Tako možnost sovodenjski upravitelji dosledno zavračajo, kakor tudi možnost, da bi obstoječi objekt povečali, v smislu, da bi bil sposoben predelati znatno večje količine odpadkov.

Socialist Giampaolo Robustelli predsednik upravnega odbora KZE

jeli po 25 ali 26. Trinajst komunistov je glasovalo za lastno listo, prav tako 2 misovca, tri glasovnice so bile bele, dve neveljavni.

Večinske liste niso podprle manjše stranke PRI, PLI in SSK. Predstavniki Slovenske skupnosti, za katerega je stranka v prejšnjih dneh zaman zahtevala predsedstvo skupščine KZE (na to mesto je bil izvoljen demokristjan Cesare Calzolari) se sploh ni udeležil seje. Trije republikanci (tudi gradeški župan Zanetti, ki je bil izvoljen na ločeni listi in je sprva napovedal podporo večinskim kandidatom, nato pa se v znak zbližanja z drugim delom PRI prilagodil "strankarski disciplini", kot jo je sam označil) so se vzdržali, ker da so jih večje stranke diskriminirale pri porazdelitvi mest. Na ta očitek je Tuzzi (KD) odgovoril, da morajo vse stranke imeti enako dostojanstvo, da pa ima vsaka tudi svojo "specifično težo".

V glasovalnih izjavah so komunisti, misovci in predstavniki zelenih ostro kritizirali večinski sporazum. Pred-

vsem so očitki šli na račun sporazumevanja med strankarskimi tajništvi, ki da si s tem prilaščajo pristojnosti skupščine in se pogajajo samo glede "stolčkov", ne da bi kdo od predstavnikov večine sploh omenil programe in smernice delovanja novega upravnega odbora.

Zavarovati vodne števce

Občinsko podjetje za storitve opozarja uporabnike, naj v zimskem času zavarujejo števce za vodo, predvsem tiste, ki so najbolj izpostavljeni mrazu in možnosti zmrzovanja. V skrajnih primerih, ko števcev ni mogoče drugače učinkovito zavarovati, svetuje podjetje, naj občani pustijo v najhladnejših urah iztekati skozi eno od vodnih pip minimalno količino vode. Zavarovanje števcev je v izključnem interesu uporabnikov, saj po pravilniku v veljavi krijejo uporabniki morebitno škodo, ki bi jo povzročil led.

V sredo v Ul. Cocevia

Policija aretirala možakarja ki je grozil z železnim drogom

V sredo dopoldne so agenti letečega oddelka goriške kvesture morali poseči v Ul. Cocevia, kamor so jih poklicali, ker je neki možki grozil ženski z železnim drogom. Razboriti protagonist dogodka je 45-letni Guido Romanzin iz Raštela št. 69. Zdi se, da se je mož predstavljal na domu gospe Ide Turšič, ki stanuje v Ul. Cocevia 32, se z njo sprl in ji začel groziti, da jo bo mahnil z drogom.

Prihod agentov Romanzina ni pričel, da je bolje odnehati z nasilnim obnašanjem. Policiste je najprej sprejel z ne prav ljubkimi vzdevki, nato pa še njih obdaril z grožnjami. Agentom ni preostalo drugega kot da ga aretirajo. Možakar se seveda s tem ni strinjal in si tako nakopal, ob grožnjah v obtežljivih okoliščinah ter žalitev javnih funkcionarjev, še dodatno prijavo zaradi upirjanja.

Po obrednem postanku na kvesturi so ga pospremili v zapor v Ul. Barzellini, kjer bo počakal na sodno obravnavo.

Avto povozil upokojenca

V mestnem središču se je predsinočnjim pripetila hujša prometna nesreča. Priletni upokojenec, 73-letni Mario Lutman iz Ul. Monache 8, je okrog 22. ure šel čez cesto v Ul. Roma, prav pred avditorijem. V tistem trenutku je privozil avto, ki je Lutmana zbil na tla.

Upokojenca so z rešilcem Zelenega križa prepeljali v splošno bolnišnico, kjer mu je dežurni zdravnik ugotovil izpostavljen zlom leve piščali in prav tako zlom desne piščali. Pridržali so ga

na zdravljenju v ortopedskem oddelku s prognozo okrevanja v 60 dneh.

Obležala je doma z zlomljeno nogo

Včeraj dopoldne je v Ul. Duca d'Aosta 6v Gorici bil potreben poseg gasilcev, da so vdrli v stanovanje priletno ženske, ki je padla v stanovanju in obležala z zlomljeno stegenico. Alarm je okrog 10. ure sprožila sosedka, ki je slišala klice na pomoč 78-letne Adelme Bisiach. Prihitali so gasilci skupaj z rešilcem Zelenega križa. Brž ko so bila vrata stanovanja odprta, so ženski nudili prvo pomoč in jo pospremili v splošno bolnišnico. Zdravniki so ji tam ugotovili zlom leve stegenice. Če ne nastopijo komplikacije, bo okrevala v poldrugem mesecu.

Priprave na pustne prireditve

V Gorici bodo tudi pripravili vrsto pustnih prireditev pod naslovom Carnevale giovane 1987. Priprave na manifestacije so se sicer pričele že pred nekaj dnevi, v prihodnjem tednu pa bo na občini razširjen sestanek, kjer se bodo podrobneje pogovorili o usklajevanju raznih pobud in o poteku celotne manifestacije. Pri izvedbi naj bi imeli glavno besedo rajonski sveti, Center za ohranjanje kulturnega izročila v Podturnu in nekatere druge ustanove. Sestanek bo 15. t. m. ob 18. uri na občini.

Pogovor z urednikom Petrom Wieserjem

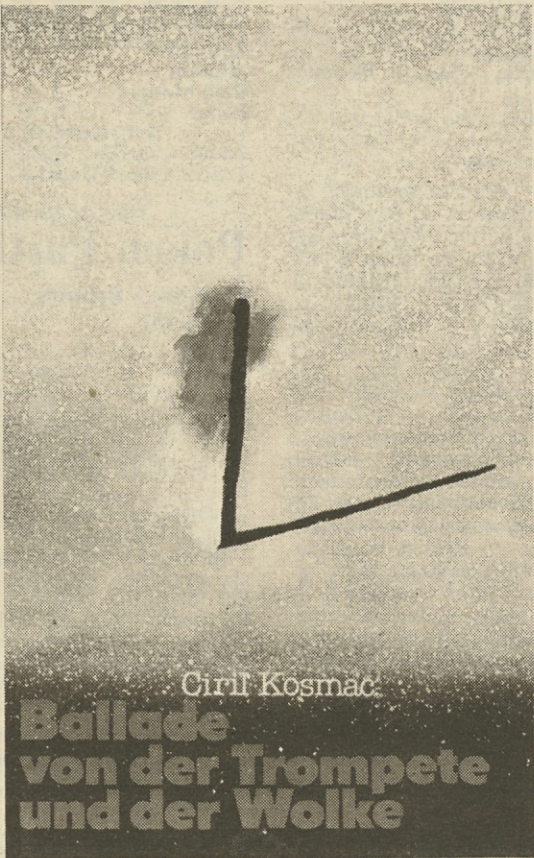
Pomembno oranje ledine založbe »Drava«

Konec leta so v Celovcu potekali 18. Koroški kulturni dnevi, ki so v dvorano Mohorjevega doma privabili številne družbenopolitične in kulturne delavce. O razpravi in dogajanju na tej manifestaciji smo že pisali, prav takrat pa smo izrabili tudi priložnost, da se pogovorimo z enim izmed dveh urednikov založbe »Drava«.

Založba si je v zadnjih letih pridobila v slovenskem, a tudi nemškem prostoru, dokajšen ugled, nam pa je blizu tudi po tem, da izredno tesno sodeluje z Založništvom tržaškega tiska. Obe zamejski založbi sta namreč skupaj izdali vrsto del, ki so tako pri strokovni kritiki kot pri bralcih naletela na zelo ugodne odmeve. »Drava« je sicer nastala že leta 1953, šele pred petimi leti pa se je lotila načrtne založniške dejavnosti, in sicer takrat, ko je postal urednik Lojze Wieser. Leta 1984 se mu je pridružil še Peter Wieser.

Po pogovoru, ki smo ga imeli s Petrom Wieserjem smo prišli do nespodbudnega zaključka, da je življenje te zamejske založbe na kocki, da ne bo delovala več tako pronicljivo in načrtno kot doslej. Tudi sama urednika morata zapustiti svoje delovno mesto in perspektive so torej vse prej kot rožnate. Pa vendar — naj bo to labodji spev ali ne — vseeno se nam je zdelo potrebno predstaviti založniško dejavnost »Drave«.

»Rdeča programska nit založbe, pravi Wieser, je bila v teh letih vseskozi jasna: tiskati tekste za krajevne potrebe koroških Slovencev; seganje v centralni slovenski prostor, in kot zadnje še tretje področje — prevodi slovenske literature v nemščino. Veliko teh akcij je bilo skupnih z ZTT, kar je bilo seveda zelo pozitivno, saj sta dve zamejski založbi tako rekoč jemali v klešče centralni slovenski prostor in s tem tudi konkretno uveljavljali načelo skupnega kulturnega prostora. »Rad pa bi poudaril,« nadaljuje Peter Wieser, »odpiranje v nemško okolje, v katerem je slovenska kultura popolnoma neznana. Šlo je pravzaprav za oranje ledine, za proces preučevanja in učenja, kako utreti slovenski knjigi pot v nemški svet. Vzmet temu programu je bila podelitev Petrarceve nagrade pesniku Gustavu Janušu. Udeležili smo se slavnosti in na mestu samem, v tujini, navezali veliko stikov, kar je za vsako založbo zelo pomembno, saj gre navadno vsa ta dejavnost samo preko osebnih zvez. Prav na tisti slovesnosti se je pokazalo, da bi bil marsikateri založnik, kritik ali esejist tenkočuten do slovenske kulture in literature, če bi ju poznal. Skratka, skušali smo preko recen-

zentov (reklame si nismo mogli privoščiti) oblikovati teren, prodreti. S tem smo si pridobili veliko renomeja, čeprav to vedenje o nas se ni kazalo, po drugi strani, v prodaji oziroma pri dobičku. Najbrž bi se nam zelo odprlo sedaj, ko smo nameravali izdati prevod zadnje Handkejeve knjige, sedaj pa je seveda tudi to vse v zraku.«

»Naj omenim samo še nemški program založbe, pri katerem se začnajo tudi vse finančne in drugačne težave Drave. Šlo je skoraj za samostojno založbo, ker nemško tržišče deluje po drugačnih zakonitostih kot slovensko. Je neprimerno večje in zato

bi zahtevalo več vlaganja sredstev. Če bi hoteli na primer prodreti v ZRN, bi rabili zastopnike in distribucijo, kar pa je zelo drago. Distribucija je sploh križ vseh majhnih avstrijskih založb. Naj povem, da bo naša distribucija v Avstriji sedaj zaprla in nastal bo nerešljiv problem za mnoge založbe. Pa tudi nekaj drugega bi rad poudaril: v teh štirih letih, odkar tiskamo nemške knjige, je bilo v avstrijskih, zahodnonemških, švicarskih časopisih in revijah (tudi v najbolj uglednih) več kot 300 poročil in ocen o naših izdajah. To je seveda veliko in je potrjevalo naše prepričanje, da moramo Koroško »osvojiti« z Dunaja ali Frankfurtu. Od tam tudi potrjevati in uveljavljati našo prisotnost na Koroškem. To se je tudi začelo uresničevati in ravno na tem smo bili, da realiziramo samostojni nemški program bolj regionalnega značaja, da se uveljavimo kot enakopraven faktor, integrativen del v tej deželi. Postali smo zanimivi tudi za svetovno znane avtorje, ki so koroškega porekla.«

Kaj pa odnos slovenskega okolja do »Drave« ?

»Odnos naše skupnosti do založbe je bil vseskozi pozitiven. Šlo je preko meja političnih taborov. Mislim, da je bila Drava za vse naše pisatelje nekakšen stalen naslov, na katerega so se lahko obračali, še več, založba je delovala spodbujevalno za avtorje in kulturo nasploh. A kaj, težko je zaradi finančnih težav, a zavedati se moramo tudi, da je za nas kot v Sloveniji izredno težko poslovati s profitom. Založba je predvsem kulturno dejanje.«

Kaj pa za naprej?

»Za založniško dejavnost na Koroškem ne vidim drugih možnosti od teh, o katerih sem govoril. V položaju, v kakršnem smo v tej deželi, moramo izrabiti vse možnosti, ki se nam ponujajo. To seveda pomeni vlagati sredstva, čeprav ni na drugi strani dobička. Najti bi morali pot, da prebredemo gospodarske težave. Kako pa bo šlo konkretno naprej — v tej situaciji, ko moram stran — je zelo težko odgovoriti. Odvisno bo seveda od mnogih subjektov, ki jih na Koroškem, v SRS in vsem zamejstvu ne manjka. Skratka, o načrtih ne morem govoriti, ker proti svoji volji (tako kot drugi založniški delavec) zapuščam službo. Ne vem, kako naj založba dela, če ni ljudi. V širši diskusiji (ne za zaprtimi vrati) bi morali razpravljati kako naprej s tem delom, saj ne gre samo za usodo posameznikov, temveč za usodo nekega zamejskega projekta, ki je v zadnjih letih deloval zelo inovativno in protiresignacijsko.«

Razgovor zapisal MARIJ ČUK

Uspeh Plečnikove razstave

Plečnikovo razstavo, ki je bila na Gospodarskem razstavišču odprta od 20. novembra 1986 do 4. januarja letos, si je ogledalo 83.216 obiskovalcev. Polovica je bila skupinskih ogledov. V sodelovanju s Kompasom so organizirali tudi 211 skupinskih ogledov Plečnikovih stvaritev po Ljubljani.

Pri razstavi je sodelovalo 40 vodičev, študentov arhitekture in umetnostne zgodovine, ki so pred otvoritvijo opravili posebne tečaje.

Največ obiskovalcev (3866) je prišlo na Gospodarsko razstavišče 18. decembra, 19. decembra pa so slovesno pričakali petdesettisočega obiskovalca — Alko Berce iz Ljubljane, kateri je čestital tudi predstavnik Centra Pompidou v Parizu (kjer je razstava doživela krstno predstavitev) Francois Burkhardt.

Iz Ljubljane bo razstava potovala v Barcelono, Karlsruhe, Madrid, München, na Dunaj, v letu 1988 pa jo bodo predstavili še v Italiji, Švici, Ameriki in drugod.

Skratka, razstava Jožeta Plečnika pomeni ne samo komercialni uspeh, ampak predvsem kulturnega, saj katalizira pozornost domala vseh poznavalcev in ljubiteljev umetnosti. Tako je bilo v Parizu, kjer je število obiskovalcev poskočilo na skoraj pol milijona (kar je več od vseh prirediteljev Trouver Trieste, ki so se vile dolge mesece) in kjer so o razstavi pisali najuglednejši časopisi in umetnostni zgodovinarji in tako je bilo v Ljubljani. Med drugim je bila tu dana še možnost, da si obiskovalci na lastne oči ogledajo Plečnikove arhitekturne dosežke in se tako v »živo« lahko prepričajo o veličini tega slovenskega arhitekta, ki je zapustil v slovenskem glavnem mestu, na Dunaju in v Pragi nepozabne sledove.

novost na knjižni polici

Zgovorni aforizmi Žarka Petana

JANEZ POVŠE

Prav gotovo najplodovitejši pisec aforizmov na Slovenskem, Žarko Petan, je v drobni knjižici z zgovornim in pomenljivim naslovom »1001 aforizem« zbral citirano število primerkov svojega intenzivnega ustvarjanja zadnjih dvajsetih oziroma tridesetih let. Primerkov zvrsti, ki je sila učinkovita in osveščujoča, z njo je mogoče zelo na kratko, navadno v enem ali dveh stavkih, povedati več kot z dolgimi traktati in pojasnjevanji. Zadeva bi bila kar preprosta, ko ne bi bila zgoščena lapidarnost istočasno nujna te specifične literarne zvrsti, lapidarnost, zgoščenost, znotraj katere je treba s kar najmanj besedami povedati čim več, da ne rečemo vse. V tem poslu, ki po vsej verjetnosti zahteva lucidno opazovanje, angažiran pristop do življenja, neustrašnost, in seveda ne nazadnje sposobnost preliti določeno misel v skrbno izbrane besede, je Žarko Petan nedvomno mojster. Za ilustracijo naj navedemo kar njegovo uvodno misel o tem, kako napišeš aforizem: »Najprej napišeš zelo kratek stavek, potem prečitaš dve besedi, nato še eno, in še eno, potem zamenjaš preostale besede z novimi, nato dopišeš besedi, ki si ju prej prečrtal, nekajkrat spremeniš vrstni red, tako telovadiš v glavi, dokler sleherna beseda ni na svojem mestu - to, kar si dobil, je aforizem.«

Aforizmi živijo v obravnavani knjigi docela urejeno življenje, razvrščeni so po načelu stvarnega kataloga od A do Ž, kot n. pr. - če naštejemo nekaj poglavij po svojem izboru - avtomobil, beseda, birokracija, cenzura, človek, delo, direktor, domovina, država, gospodarstvo, Jugoslavija, kapitalizem, književnost, kritika, morala, narod, neumnost, pamet, politika, razno, resnica, satira, seks, Slovenec, socializem, ženska. Skratka, predmet obravnavanja so praktično vsi pojavi in pojavnosti, pri čemer vendar prevladuje poudarek na javnem, na javnosti, na deviacijah, bolj ali manj smešnih, ki živijo v tej javnosti ali skupnosti, deloma pa se Žarko Petan obrača tudi na čudastva človekove narave nasploh, posebno če gre za večno pojasnjevanje in komentiranje »nelahkih« odnosov med moškim in žensko.

Da bi avtor dosegel miselno in humorno oziroma satirčno poanto in zaobrat, se seveda poslužuje različnih načinov. Obrat znanega reka je priljubljena metoda: »Povej mi, kakšen avto imaš, pa ti povem, kdo si.« Ali pa »Kri ni voda,« je rekel mesar in zvišal cene krvavicam. Potem gre večkrat za princip nezavedanja lastne deviacije, ki pa po-

sledično razgali razmere v določeni sredini: »Ljudje so postali neverjetno pokvarjeni: čedalje težje se jih da ogoljufati.« Pa satiričen pristop: »Mnogo jih je za domovino umrlo, ampak še več jih živi na račun domovine.« Kombinacija prispodobe in politične bodice: »Čim manj posluha ima dirigent, tem daljšo palico potrebuje.« Osvetlitev, ki prese-neča: »Absurdno je, če reče slovenski Hamlet, da je nekaj gnilega v deželi Danski.« Princip pretirane konstruktivnosti: »Meso se ni podražilo - dinar se je pocenil.« Samokritika: »Če bi bil Trst naš, bi zdaj hodili nakupovati kavbojke v Videm.« Obračun s samim seboj: »Srečal sem se z Abrahamom: bil je videti veliko starejši od mene.« O zakonih sveta: »Če krivci iščejo krivca, naj se nedolžni dobro skrijejo.« Besedna igra: »Odkar je kupil lokal, je postal lokal-patriot.« Ali pa: »Naše zdravstvo je za zdrave.«

Kot rečeno, aforizmi nihajo med humorjem in satiro. Znano je, da je med naštetima odnosoma do sveta velikanska razlika, ali naj bi vsaj besedi to razliko pojasnjevali. Humor je v bistvu sprijaznjeno stališče, ki še najhujšo deformacijo in krivico spremeni v vitalen, osrečujoč smeh. Satira pa je ostra in ne odpušča, strupeno razgalja vse, kar je narobe. Žarko Petan na svoj način osvetljuje omenjeno razliko, ki je bolj stvar razpoloženja kot pa stopnje karikiranosti življenja oziroma anomalije: »Humorist je pes, ki laja, satirik je pes, ki grize.« Zato seveda »satiriku dajo nagrado, ko neha pisati.« Razpoloženje se včasih tudi prevesi v ogorčenost, vedno pač ni mogoče govoriti o nepravilnostih z nasmeškom in z dobro voljo, odtod aforizem, ki je vzbudil v javnosti nekaj reakcij in ostrejših komentarjev. Avtorja so namreč vprašali, zakaj piše. Odgovor: »Zato, ker se s peresom na žalost ne da streljati.« Med širše odmevnimi primerki velja omeniti naslednjega: »Pri nas smo odpravili razrede - na železnici.«

Ko prelistamo dandanes knjižico duhovitih misli, ki so nas spremljale skozi dolga leta, lahko na vsak način pritr-dimo prepričanju, da gre za pomembno dejanje, ki je sicer razstavljeno na brezštevilne koščke prebliskov in osvetlitev. Marsikdaj je namreč ravno duhovitost (Petanovega) aforizma premagala marsikatero pragmatično stališče, ki ne pozna humorja in želi zaostrovati zadeve, marsikdaj je skozi aforizem spregovorila tista zdrava angažiranost, ki je postavila stvari na pravo, koristno mesto. Takšni rezultati pa nikakor niso nepomembni, včasih so kar v obratnem sorazmerju s kratkostjo eno- ali dvostavčne literarne zvrsti.

Od krajine do ženskih aktov

V katalogu, ki ga je lani izdal fotograf Miroslav Zdovc in ki kaže na umetniško in tenkočutno doživljanje sveta, je tudi AKT XIII (1977)

Tudi na Kitajskem objave lahkotnejše literature

Na Kitajskem bodo pričeli objavljati in pisati tudi lahkotnejšo literaturo, gre pač za žanr, ki zajema več zvrsti: od kriminalke pa do roza romanov. To je izjavil podpredsednik kitajskega pisateljskega društva Deng Youmei.

V svoji izjavi je znani kitajski pisatelj dejal še, da je kitajska literatura po svoji tradiciji preveč resnobra: »Zapazili smo, da se med ljudmi manjša interes za branje. V gospodarskem razvoju zadnjih let se ljudje soočajo s stresom sodobne družbe. Zato imajo malo časa za branje, radi pa bi tudi takšno čtivo, ki bi delovalo pomirjevalno, ki bi ne govorilo le o politiki, kot se je v naši književnosti dogajalo. Do sedaj smo brali knjige zato, da bi videli, kam veter piha. Sam Maoecetung je dejal, da je povest kot politično orodje novost in vsi pisatelji so postali vladni glasniki.«

Danes je v kitajski književnosti zavel nov veter in literarno življenje je postalo zelo živahno. Padli so tudi nekateri stari tabuji, knjige obravnavajo tudi spolna vprašanja. Svojevrstna avtocenzura pa preprečuje, da bi pisatelji črnili ljudi, kiso še živi.

Vsekakor so se vsi pisatelji strinjali, da na Kitajskem tolikšne svobode pisanja, kot je danes, še ni bilo.

Zagrebčan v Padovi

Zagrebčan Vasilije Jordan še nekaj dni razstavlja v Padovi v občinski galeriji na Trgu Cavour. V petdesetih slikah lahko razberemo glavne trenutne neosurrealističnega iskanja tega velikega jugoslovanskega umetnika. S pretresljivo lucidnostjo sta na platno nanešena samota in obup sodobnega sveta. Opazovanje človeške usode zadobi obliko premaganih in tragičnih figur. Jordan nam kaže ljudi, ki so prepričani, da imajo njihova dejanja še smisel in določen cilj, so pa v resnici slepi. Ne zavedajo se kristalne kupole, ki jih omejuje, in tudi ne, da je morje, na katerem plujejo, kamenita puščava. Tragedijo našega časa umetnik simbolizira v čipkastem pajčolanu, ki je prekrival nagoto, a ga je veter odpihal. Pilot — mogoče pesnik, mogoče umetnik sam — skuša na trhljem letalu zbežati svoji usodi, a drvi v črn prepad.

Jordanovo antološko razstavo v padovski občinski galeriji spremlja razstava njegovih risb in grafik v Galeriji Selearte v Ulici Barbarigo. Razstava bo po Padovi domovala tudi v Bologni.

I. Suhadolc

Uspehi filmov v ZDA

Tudi v našem dnevniku smo pisali, da so kinematografske dvorane v Italiji v krizi. Televizija je s svojo številno ponudbo v bistvu neizprosno konkurent in premnogi lastniki kinematografskih dvoran so morali prekiniti z delovanjem. V krizi pa so tudi producerske hiše.

V bistvu se produkcija skoncentrira na božične, novoljetne in velikonočne praznike, ko se zvrstijo na platnu najrazličnejši italijanski filmi. Zvečina gre za komedije, pustolovske filme ali pa za ljubezenske zgodbe. Vsa ta produkcija pa je povprečne, če že ne popolnoma nizke kakovosti.

Drugačen veter vije v ZDA. Tu so lansko leto kinematografske dvorane zabeležile 13,5 milijarde dolarjev dobička (skoraj 5.000 milijard lir). Po vojni so samo leta 1984 zaslužili več.

Med producerskimi hišami je »Paramount« zaslužila največ s filmoma »Top Gun« in »Crocodile Dundee«. Tudi večina drugih hiš je zabeležila uspehe.

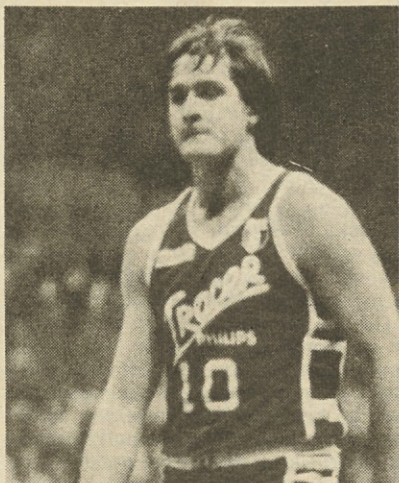
V 3. kolu finalne skupine evropskega košarkarskega pokala prvakov Tracer s težavo, Zadar preveč potraten

Tracer - Žalgiris 75:71 (40:27)
TRACER: Bargna 7, Boselli, D'Antoni 2, Premier 21, Meneghin 9, Gallinari, Barlow 14, McAdoo 22.

ŽALGIRIS: Brazis 2, Čivilis, Krapikas, Kurtinajtis 15, Sabonis 19, Homičuš 23, Jovajša 12.

SODNIKA: Douvis (Gr.) in George (ZRN); PM: Tracer 14:21, Žalgiris 2:7. PON: Homičuš (35), Čivilis (38). TRI TOČKE: Tracer 1:15 (Premier), Žalgiris 9:27 (Kurtinajtis 2:8, Homičuš 3:8, Jovajša 4:10). GLEDALCEV: 9.000.

MILAN — Milančani so dosegli tesno zmago, potem ko so visoko povedli, a tudi tvegali, da doživijo zanje usoden poraz. Sovjeti so tekmo zgubili s slabim prvim polčasom, v drugem pa so si opomogli in v 34' s koši Homičuša in drugih za tri točke (delni 6:6) povedli z 68:65. Toda prav Homičuš so takoj zatem dosodili peto osebno napako in reakcije Žalgirisa je bilo tedaj konec. Tracer je iz zagate rešil McAdoo, ki je dosegel vse odločilne koše in prisilil nasprotnike k osebnim napakam. Sabonis je ulovil kar 20 odbitih žog, a je bil kot vedno osamljen in slabo izkoriščen, saj je bil vse pre-

Roberto Premier (Tracer)

več nemočna priča ponesrečenim strelskim ekshibicijam soigralcev. Skratka, srečanje ni bilo lepo, zmagala pa je ekipa, ki je v končnici naredila manj napak.

Real Madrid - Zadar 92:79 (47:33)

REAL MADRID: Branson 21, Spriggs 21, Romay 9, Corballan 17,

Iturriaga 24, Mateo, Del Corral, Carbonell, Ruiz-Paz, Rullan.

ZADAR: Popović 26, Vranković 16, Petranović 7, Komazec, Obad 14, Matulović 14, Šarlija 2, Skroče, Blažević, Čiklič.

SODNIKA: Paszucha (Polj.) in Martin (Švi.). PM: Real 13:18; Zadar 5:7. PON: Petranović (36).

MADRID — Zadržani so sinoči zamudili lepo priložnost, da bi v finalni skupini osvojili še dve točki. In to kar sredi Madrida. Malo po lastni krivdi, veliko pa po »krivdi« pristranskih sodnikov so namreč sinoči v Madridu izgubili proti Realu, ki je le blede senca nekdanje slavne ekipe. Domačini so bili zanesljivo v vodstvu v prvem polčasu (njihova prednost je znašala tudi 19 točk), v nadaljevanju pa so Zadržani, kljub temu da je Vranković igral s štirimi osebnimi napakami, reagirali in izid v 33. minuti celo izenačili (69:69). Nekaj prenatrpanih metov Popovića, ponovno vrsta »nesrečnih sodniških posegov« in Real je zopet zanesljivo povedel in tako zmagal.

Ko bi Zadržani igrali nekoliko bolje v prvem delu tekme, ko bi lahko igral tudi poškodovani Sunara in ko bi bilo sojenje le nekoliko manj »domače«, verjetno bi Zadržani premagali sredi Madrida tudi Real.

LESTVICA PO 3. KOLU				
Ortez	3	3	0	248:237 6
Tracer	3	2	1	245:225 4
Žalgiris	3	1	2	240:240 2
Makabi	3	1	2	255:257 2
Real Madrid	3	1	2	262:265 2
Zadar	3	1	2	244:269 2

PRIOHDNJE KOLO
Zadar - Ortez; Žalgiris - Makabi; Tracer - Real Madrid

Pokal prvakinj Polom Partizana

Partizan - Primigi 62:104 (23:45)

PARTIZAN BEOGRAD: Nikolić 2, Omerović 5, Komnenović 8, Krivokapić 23, Petrović 6, Živković, Majstorović 14, Cvetković 2, Stevanović, Kukul 2. PRIMIGI VICENZA: Barocco 4, Fullin 12, Gorlin, Lawrence 21, Pomillo 16, Edwards 23, Pollini 23, Stanzani, Peruzzo, Passaro 5.

SODNIKA: Mainini (Fr.) in Vorvick (Izr.). PM: Partizan 15:17; Primigi 16:28.

BEOGRAD — Evropske in italijanske prvakinja Primigi iz Vicenze so kar nadigrale moštvo beograjskega Partizana. Italijanke so bile predvsem odlične v obrambi, v napadu pa so prednjačile Američanki in Pollinijeva. Partizan je bil povsem brez moči in le Krivokapičeva je pokazala kaj več.

Brazilijska - Urugvaj 0:0

Peleja ni bilo

SAO PAULO — V svoji drugi tekmi »mundialita« za igralce nad 34. letom starosti je Brazilija igrala »le« neodločeno 0:0 z Urugvajem, ki je tokrat nastopil prvič. Pelé, kot je napovedal, ni igral in ga tudi ne bo več, tako da ostaja njegov nastop z Italijo edini. Rivelino tokrat ni blestel in bo moral najbrž preskočiti tekmo z Argentino, Edu pa je proti koncu srečanja zamudil lepo priložnost za gol. Urugvaj se je le uspešno branil.

Po tretji tekmi zgledala lestvica taka:

Brazilija (2 tekmi) 3, Argentina (1), ZRN (1) in Urugvaj (1), 1, Italija (1) 0.

Nastopila disciplinska komisija Casarin v težavah zaradi intervjuja

RIM — Ker je dal intervju, ne da bi prej vprašal za dovoljenje sodniške zveze, se bo moral znani mednarodni sodnik Paolo Casarin, zagovarjati pred disciplinsko komisijo. V intervjuju z nogometnim svetom ni bil mil, zato je pričakovati, da ga bo doletela lepa kazen, kar bo še »očrnilo« njegovo kariero, ki je že tako posejana s cvetkami. Casarin je bil seveda začasno suspenziran.

Smučanje: trening v smuku za SP

Mair odličen drugi

GARMISCH PARTENKIRCHEN — Italijanski smučarji so se dobro odrezali na poskusnem treningu v smuku za SP, ki bo jutri v Garmisch Partenkirchnu.

V obeh poskusnih tekmah je bil najboljši Švicar Karl Alpiger, v drugem spustu pa je bil Italijan Michael Mair odličen drugi, Danilo Sbardellotto pa je bil v prvem teku peti, v drugem pa šesti.

VRSTNI RED.

PRVI SPUST: 1. Alpiger (Švi.) 1'54"96; 2. Wasmeier (ZRN) 1'55"06; 3. Zurbriggen (Švi.) 1'55"24; 4. Müller (Švi.) 1'55"45; 5. Sbardellotto (It.) 1'55"45.

DRUGI SPUST: 1. Alpiger (Švi.) 1'54"1; 2. Mair (It.) 1'54"47; 3. Mahrer (Švi.) 1'54"64; 4. Cathonen (Švi.)

1'54"66; 5. Belczyk (Kan.) 1'54"90; 6. Sbardellotto (It.) 1'54"93.

Rally Pariz - Dakar

Vodi Vatanen

TEXACO (Niger) — Po sedmi posebni etapi (692 km od Arlita do Texaca) v puščavi Nigerja, je Finec Ari Vatanen na peugeotu s končnim tretjim etapnim mestom prevzel vodstvo v razredu avtov. Francoz Zaniroli (range rover) ima zdaj na skupni lestvici sedem sekund zaostanka. Etapo je dobil Francoz Rigal na mitsubishiju pred Belgijcem Ickxom na ladi.

V razredu motorjev še naprej vodi Francoz Cyril Neveau na hondi, Italijan De Petri na cagivi je zdrknil na tretje mesto začasnega vrstnega reda z 21'31" zaostanka. Etapo je osvojil Francoz Huriol na cagivi.

kratke vesti - kratke vesti

Boks: jutri v Agrigentu Oliva proti Gonzalesu

AGRIGENTO — Jutri bo v Agrigentu boksarski dvoboj za svetovni naslov superlahke kategorije med Italijanom Patriziom Olivo in Mehikancem Gonzalesom. V tem dvoboju ni favorita. Oba boksarja pa sta pred srečanjem dokaj optimistično razpoložena.

V prijateljski nogometni tekmi Portugalska - Grčija 1:1

LIZBONA — V prijateljski nogometni tekmi sta Portugalska in Grčija igrali neodločeno z 1:1 (0:0). Domačini so povedli s Coelho v 72. min., za goste je izenačil Batsinilas minuto pred koncem srečanja.

25. t. m. Fiorentina - Rijeka

FIRENCE — Fiorentina bo igrala 25. t. m. prijateljsko srečanje proti jugoslovanskemu prvotlaču Rijeke. Rečani bodo konec meseca opravili daljšo turnejo po Italiji.

America's Cup: protesti

SYDNEY — Polfinalni dvoboj bralnicev America's Cup se je končal v

znamenju ostrih protestov. Avstralsci so se sicer skozi vse regate zmerjali, obtoževali neregularnosti drug drugega. Pravijo, da so avstralske posadke odštele za vložene proteste kar 500.000 dolarjev.

McEnroe ne bo v Avstralijo

MELBOURNE — Ameriški teniški igralec John McEnroe se ne bo udeležil mednarodnega odprtega prvenstva Avstralije. McEnroe si je namreč poškodiral ramo. Še pred kratkim najboljši igralec na svetu je sedaj šele na 14. mestu svetovnih teniških lestvic.

Turnirja v Avstraliji pa se bo udeležil števlfka ena svetovnega tenisa Ivan Lendl, ki se že dva tedna temeljito pripravlja za to prireditve.

Vaterpolo: jutri začetek italijanskega prvenstva

RIM — Jutri se bo pričelo 66. italijansko prvenstvo v vaterpolu, ki se ga bo v A-1 in A-2 ligi udeležilo 24 ekip. Med novimi tujci velja omeniti, da bo za Posillipo igral vratar jugoslovanske državne reprezentance Milorad Krivopakić, moštvo Volturina pa bo ojačil Milivoj Bebić.

Odbojkarice Sloge Sklad Mitja Čuk v mladinskih prvenstvih Štiri leta stalnih uspehov ob mreži

Režiserka Martina Vidali

Ob koncu decembra smo poročali, da so mlade odbojkarice Sloge Sklad Mitja Čuk osvojile pokrajinski odbojgarski naslov v kategoriji do 18. leta. Uspeh je toliko bolj spodbuden, če pomislimo, da so vse igralkke, razen dveh, rojene v letih 1970 in 1971, in bodo zato tudi v prihodnji sezoni v skoraj nespremenjenem sestavu nastopale v isti kategoriji.

Statistika nam bo pomagala pri ugotavljanju zagnanosti, vztrajnosti in navezanosti na društvo, ki so jih ta dekleta pokazala v dolgih letih skupnih naporov in nastopov.

Igralkke so začele skupaj nastopati že leta 1982 v kategoriji minidbojke. Uspelo jim je, da so osvojile pokrajinski naslov in so si tako priborile pravico do nastopanja na državnem finalu, ki je bil v kraju Salsomaggiore. V japonski varianti minidbojke, ki je bila le takrat na sporedu in je predvidevala srečanja med ekipami s 6 tekmovalcev, so zasedle drugo mesto v Italiji, potem ko jih je s tesnim 2:1 porazila v finalu ekipa Ligurije. V »klasični« minidbojki pa je Sloge v finalu premagala Lacij in tako osvojila prvo mesto v državi. To pa je bil tudi prvi ekipni naslov, ki si ga je priborila katerakoli zamejska ekipa.

Odbor Sloge je takrat pripravil staršem in dekletom skromno zakusko ob njihovem povratku v Trst. Vsaka nastopajoča igralka je prejela spominsko kolajnico, ki pa ni vzbudila posebnega navdušenja, saj je bil mnogo važnejši velik sladoled, ki je bil pravo plačilo za njihov trud.

V sezoni 1983/84 so dekleta nastopila v prvenstvu Under 15. V Trstu je

bilo prijavljenih 11 ekip, ki so jih razdelili v dve skupini. Slogašice so zmagale vseh svojih 8 izločilnih tekem. V drugi skupini je bil zmagovalec Breg in finalni obračun je pokazal premoč Brežanč: slogašice so postale pokrajinski podprvak. Leto kasneje so slogašice ponovno naskakovale pokrajinski naslov v isti kategoriji. V svoji izločilni skupini so osvojile vseh 12 izločilnih tekem in niso izgubile nobene nize. Ravno tako so zmagale v obeh finalnih tekmah proti ekipi Virtus in prvič osvojile pokrajinski naslov. Na deželnem finalu so premagale ekipo iz Pordenona, izgubile pa s predstavnicami videmske pokrajine, ki so nastopile pod imenom Pav Ideal

Cose in postale deželne podprvakinja. V sezoni 1985/86 je ekipa prvič nastopila kot Sloge Sklad Mitja Čuk v kategoriji Under 16. V svoji skupini (7 ekip) je odigrala 12 tekem in jih tudi vse zmagala z 2:0. V dveh tekmah, ki so odločale o pokrajinskem naslovu, so se srečale dvakrat z Borom in zmagale obe tekmi, a izgubile prvi set v sezoni. Ta zmaga je slogašicam omogočila, da so nastopile na deželnem finalu, ki je bil dejansko repriza finala iz prejšnjega leta. Najprej so premagale Pordenon, nato še Pav Ideal Cose in osvojile deželni naslov.

Meddeželni finale je bil v Bergamu. Po izjavah prisotnih so bili vsi prepričani, da bo Sloge Sklad Mitja Čuk lahek plen vseh nastopajočih ekip. A na igrišču so se stvari drugače obrnile. Slogašice so premagale Novento Vicentino, nato še gostiteljice Pallavolo Bergamo. Izgubile pa so odločilno tekmo proti ekipi Accornero Sevigliano in tako se jim je tudi izmuznila iz rok možnost nastopa na državnem finalu.

In tako smo prišli do letošnje sezone. V Trstu je letos v prvenstvu Under 18 igralo le 6 ekip. Slogašice so zmagale vseh 10 tekem in izgubile le dva seta. Postale so tako pokrajinske prvakinja in zdaj jih čakajo, verjetno v pozni pomladi, nastopi za deželni naslov.

Ce tudi ne upoštevamo rezultatov v kategoriji minidbojke, dobimo v vseh teh letih še sledeče podatke: v štirih tekmovalnih sezonah so slogašice odigrale 55 uradnih tekem in jih zmagale kar 51. Osvojile so 112 setov, izgubile pa le 14.

Že od minidbojke naprej vodi šesterko trener prof. Ivan Peterlin, kateremu se je v zadnjih sezonah pridružil še Pavel Morpurgo. Ne smemo se pozabiti, da so dekleta prevzela tudi odgovornost, da branijo barve Sloge tudi v članskem prvenstvu C-2 lige.

Kaj bo Sloge Sklad Mitja Čuk prineslo novo leto 1987? Vsem igralkam želimo seveda predvsem dober uspeh v šolskih klopetih, potem pa še kar najdaljšo pot v spopadih ob mreži, saj so si vse dosedanje uspehe priigrale predvsem na račun njihovega prostega časa. (INKA)

Društveni derbi za prvenstvene točke

Po božičnih in novoletnih praznikih se bo danes nadaljevalo rokometno prvenstvo D lige in to vsaj kar zadeva nastope mladinske in članske sedmerke Krasa Trimac.

Prva ekipa je svoj zadnji nastop v preteklem letu opravila v Zgoniku, kjer je v dramatičnem srečanju proti tržaškemu Virtusu nerodno izgubila le z golom razlike, saj je v zadnji sekundi zgrešila odločilno 7-metrovko. Mladinci pa so kljub porazu v gosteh v tekmi s prvo ekipo Cividina zapustili zelo dober vtis in bili enakovredni nasprotniku skoraj skozi celotno srečanje. Danes s pričetkom ob 19.30 pa bo v Zgoniku derbi med Krasovo prvo ekipo in mladinsko vrsto.

Tudi rokometiši so si med prazniki privoščili štirinajstdnevno pavzo. V tem tednu pa so dvakrat redno trenirali, čeprav vse prej kot v popolnem številu. Ker pa je za današnje prvenstveno srečanje potrebno najmanj štirinajst igralcev, poziva odbor vse Krasove registrirane rokometiša, naj se v čimvečjem številu uro pred pričetkom tekme predstavijo trenerju Lazarju.

Današnji obračun bo vsem nastopajočim služil predvsem za preverjanje trenutne forme posameznikov in uigranosti obeh moštev, čeprav bo tokrat mladinska vrsta Krasa Trimac precej oslabiljena, saj je veliko Krasovih mladincev, ki redno nastopajo v prvi eki-

pi. Prav oni sestavljajo letos ogradje te ekipe, ker letos vztrajajo z aktivnim igranjem le še štirje člani: Milič, Sardo, Skupek in Paškulin, ki po resni poškodbi na treningu se namerava čimprej vrniti med soigralce. (Z. S.)

Na sliki: člani Krasa Trimac

Za člane smučarskega kluba Devin Uspelo zimovanje na Kaninu

NOVA GORICA — Smučarski klub Devin je ob koncu preteklega leta organiziral tradicionalno zimovanje za svoje tekmovalce, tokrat na smučiščih na Kaninu. Tekmovalni in rekreacijski tečaj je potekal od 23. 12. do 30. 12. 1986, udeležilo pa se ga je 16 najboljših mladih smučarjev tega našega smučarskega kluba.

V dveh sicer enakovrednih vrstah so predelali vse prvine nadaljevalne šole smučanja s poudarkom na tekmovalni del. Poudariti je treba da so vsi mladi smučarji zelo uspešno obvladali vse naloge in da so v 40-urnem programu iz tečaja odnesli marsikaj, kar jim bo koristilo v zimski sezoni 1987.

Ob koncu tečaja, ki so ga uspešno vodili Briščak, Purič, Kolenc in Zorč, so pripravili tudi zaključno tekmo v slalomu, v katerem sta postala zmagovalca Gabrijele Pieri in Darjo Zidarič.

REZULTATI

Mlajši pionirji: 1. Briščak; Starejše pionirke: 1. Gabrijele Pieri; Mladinke: 1. Tamara Pieri; Mladinci: 1. David Zidarič; Starejši mladinci: 1. Paolo Carli; Veterani: 1. Jordan Purič.

RAJMUND KOLENC

V Gorici gimnastično prvenstvo naraščajnic

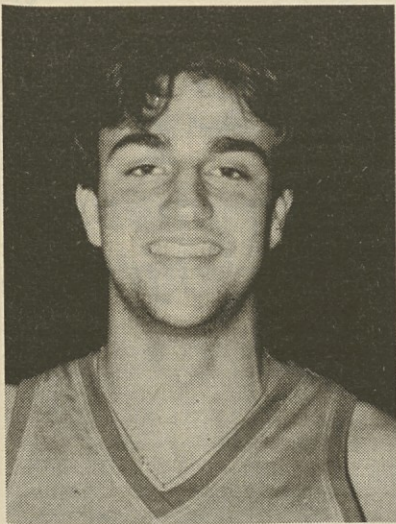
V nedeljo bo v telovadnici UGG na Battistijevem trgu v Gorici deželno gimnastično prvenstvo naraščajnic skupin A1 in A2.

Na tem prvenstvu bo nastopilo okoli petdeset atletinj, zato bo v telovadnici zelo živo.

Tekmovanja se bodo pričela ob 9. uri. M. ČUBEJ

Košarka: prijateljsko srečanje z Don Boscom

Dobra preizkušnja za Jadran pred jutrišnjo ligaško tekmo

Lokarja ne bo v Trevisu?

Don Bosco - Jadran 100:110

JADRAN: Ban 22 (2:3), Čuk 10, Žerjal 8, Sosič, Stoka 8, Lippolis 2, Gulič 17 (3:3), Rauber 26 (2:4), Daneu 13 (3:7), Terčon 4.

V okviru priprav na jutrišnjo prvenstveno tekmo zadnjega kola prvega dela drugoligaškega italijanskega prvenstva so Jadranovi košarkarji v sredo igrali prijateljsko trening tekmo z Don Boscom, ki uspešno nastopa v D ligi.

Igrali so tri čase, dva po 30 minut, zadnjega pa po 15. Izida prvih dveh časov sta bila 49:47 in 80:77 za jadranovce.

Jadranovci so naleteli pri Don Boscu na zelo dober odpor, saj so njegovi igralci odlično tehnično in taktično pripravljeni. Tu pa se še kako vidi Garanova roka. Še zlasti dobro sta igrala Scabini in Collarini.

Za jadranovce je bila zato ta tekma gotovo dobra preizkušnja za jutrišnji prvenstveni nastop v Trevisu.

Treba pa je tudi reči, da so naši izgubili preveč žog in da so tudi slabo zapirali prostor v obrambi.

Na tekmi ni bilo mladega Marka Lokarja, ki je zbolel za gripo in njegov nastop v Trevisu je zato v dvomu. Zares škoda, saj je Marko na zadnjih tekmah igral zelo zanesljivo. Upati je zato, da bo do jutri okreval.

(J. K.)

Košarka: jutri v Repnu v promocijski ligi na Tržaškem

Slovenski derbi med poletovci in Brežani

Zadnje kolo prvega dela promocijskega prvenstva nam ponuja še preostali spopad med Poletom in Bregom Adriat-herm. V Repnu bo jutri zvečer brzkone spet živo in pisano, kot se ob takih priložnostih pač spodobi. Radi bi se izognili običajnim frazam tipa »derbi je derbi«, kajti tokrat je stanje nekoliko drugačno. Za Polet je jasno, da po nizu zaporednih, ugodnih izidov in dobrih tekem lahko meri na uvrstitev med prve štiri, medtem ko je za dolinske košarkarje zadeva popolnoma nasprotna. Polet naj bi torej prevzel vlogo favorita, Breg bo pa skušal ponoviti igro iz zadnjega kola pred prekinitvijo, ko je proti Ferroviariu izbojeval dragoceno zmago. Obe postavi bosta na terenu prvič po večdnevni pavzi, vendar predvidevamo, da to ne bi smelo preveč vplivati na dane vrednosti tako v pozitivnem kot v negativnem smislu.

Neravno prikladno gostovanje pa čaka košarkarje Radenske, ki bodo tudi proti Santosu zasledovali zmago, zato da ohranijo neposreden stik z vrhom razpredel-

nice. Tržačani so na lastnih tleh za vsa-kogar neugodni.

Z zahtevnejšim poslom se bo spoprijel Kontovel Electronic Shop, ki ga bo v Trstu pričakal vodilni Libertas. Za Kontovelce res ne bo lahko, saj so tokratni nasprotniki še mlada, toda zelo uigrana, učinkovita in dokaj izkušena postava. Glede na to, da so v preteklem kolu že presenetili Alabardo, pa lahko vsaj nakažemo upanje, da bi Starc in tovariši spodbudili še Libertas. Po tem kolu bodo promocijsko prvenstvo spet prekinili za daljše obdobje. Povratni del bo na sporedu 31. januarja. (Cancia)

NA GORIŠKEM

Domovce čaka jutri izredno težko srečanje, saj bodo gostovali pri Arditi, ki je le v prejšnjem kolu prvič izgubila. Tekma bo odločala o samem vrhu lestvice. Trenutno so Semoličevi varovanci prvi z 10 točkami, Ardita pa jih ima le dve manj ter srečanje manj. Zato bo jutrišnja tek-

ma pokazala, če se bodo naši fantje res še potegovali za prestop v D ligo.

Jutrišnje, 7. kolo bo na sporedu po daljšem tritedenskem premoru. »Belordenci« so po prvem spodrsilaju v prvem kolu proti močni ekipi Albe iz Krmina zabeležili kar pet zaporednih zmag. V prejšnjem kolu so celo pregazili igralce iz Gradeža. Ekipa Ardite pa je prav v zadnjem kolu nepričakovano izgubila proti solidni ekipi Libertasa. Moštvo sestavlja nekaj res perspektivnih mladih igralcev, ki predvajajo zelo hitro in učinkovito košarko. Zato bo domovcem jutri trda predla, zmaga pa bi pomenila velik korak naprej v boju za sam vrh razpredel-nice. Tekma bo na sporedu v telovadnici Stella Matutina v Gorici s pričetkom ob 18. uri. (M. Č.)

MLADINSKA KOŠARKA

Kar devet naših ekip bo tokrat na igrišču v različnih mladinskih prvenstvih. Stoklo bo deželno tekmovanje mladincev, v katerem sodeluje tudi Jadran Farco, ki se bo v prvem kolu spopadel z goriškim Artejem. Med kadeti bosta Bor Adriapex in Kontovel Electronic Shop pred navidezno lažjima ovirama, s težjim nasprotnikom pa se bo pomeril Sokol, ki bo doma igral z Ricreatorjem. Začel se bo povratni del naraščajoče lige. Prvo-uvrščeni Bor Adriapex se bo na tujem spoprijel z Libertasom. V prvenstvu dečkov bodo v Nabrežini odigrali derbi med Sokolom in Borom Indules. Breg Adriat-herm bo v goste sprejel Ferroviario, Kontovel pa bo jurišal za zmago proti Ricreatoriju. (Cancia)

Prijateljska tekma: Dom - Soteco 76:74

DOM: Kristjančič 2, Corsi 6, Orzan 2, Puiatti 25, Coretti 6, Nanut 29, Cej, Kocjančič 2, Košta, Dornik 6. 3 točke: Nanut 5, Puiatti 1.

Domovci so v trening tekmi premagali močno ekipo Soteco iz Gradišča, ki letos uspešno nastopa v prvenstvu D lige. Naši so bili vseskozi v vodstvu in so s prikazano igro popolnoma zadovoljili. V takih srečanjih je rezultat gotovo postranskega pomena, domovci pa so ob tej priliki pokazali, da se lahko tudi z močnejšimi nasprotniki enakovredno merijo.

Dobro sta kot vedno zadevala Puiatti in Nanut, srečanje pa je bil odličen test pred izredno težko jutrišnjo tekmo proti Arditi. (M. Čubej)

»Svojevrsna« rekreacijska skupina SPDT

Rekreacijska skupina članic SPDT (na sliki) je na vsak način svojevrsna, saj vadi skupaj že deveto leto. Skupina šteje skupno 17 članic in vaje so skoraj vedno zelo dobro obiskane. Minimalna prisotnost naj bi bila pri dvanajstih udeleženkah. Skupina vadi enkrat tedensko v telovadnici liceja France Prešeren pod vodstvom profesorice Erike Škerlj. Ženske, polovica so gospodinje, polovica pa jih je zaposlenih, prihajajo iz različnih predelov mesta. Tipičen čas vadbe obsega eno uro vaj za razgibavanje z dodatkom posebnih vaj za trebušne mišice in za hrbet. Pred nekaj leti so se članice skupine seznanile tudi z elementi odbojke, zato se po splošni in specialni telovadbi pol ure igra tudi odbojka. Značilnost te skupine je v rednosti, navdušenju in ustvarjalnosti pri delu. Zelo dolga doba, ki ekipo združuje, je tudi dokaz, da ne gre za golo posamično potrebo po gibanju, članice SPDT imajo skupni ime-novalec v ljubezni do hribov in narave, nedvomno pa jih druži predvsem prija-teljstvo.

obvestila - obvestila

SMUČARSKI ODSEK ŠD BREG

priraja v dne 11., 18. in 25. januarja 1987 in 1. februarja 1987 smučarske izlete v Sappado, Forni di Sopra in Arnoldstein (Avstrija). Vpisovanje vsak dan, od 20.00 do 21.30 na sedežu društva.

SK DEVIN

priradi 11., 18., 25. januarja ter 1. februarja SMUČARSKI TEČAJ v Ravasclettu. Cena tečaja in prevoza 70.000 lir. Vpis na sedežu društva ali pri odbornikih (tel. 208551-200236-910327).

JK ČUPA

obvešča, da bo 15. redni občni zbor v petek, 16. t.m., ob 30. uri v 1. sklicanju in ob 20.30 v 2. sklicanju v sejni dvorani osnovne šole J. Jurčič v Devinu. Dnevni red: poročilo odbornikov, razrešnica odboru, volitve novega odbora. Vabljeni!

MEBLO

obvešča, da je odhod avtobusa v Trento za prvenstveno tekmo B lige Torreiranza - Meblo ob 9.30 z glavnega trga v Nabrežini.

PLANINCI

so vabljeni na predavanje alpinista Petra Podgornika, ki bo danes, v petek, 9. t.m., ob 20.45 v dvorani, v Ul. Anan-ian. Podgornik bo prikazal tri filme, in sicer o plezariji v Patagoniji (Cerro Torre), v dolini Josemity (El Capitan) in na Aconcagui.

SK DEVIN

obvešča, da se nadaljuje tečaj telovadbe na osnovni šoli v Devinu vsak ponedeljek in petek, od 20. do 21. ure.

SPDT

obvešča, da bo odhod avtobusov v nedeljo, 11. t.m., ob 6.30 izpred tržaške sodne palače (Foro Ulpiano) ter ob 7.00 pri Devinu, ob vhodu na avtocesto. Povratek je predviden ob 19.00 spet na Foro Ulpiano.

SPDT

obvešča, da se drevi na Liceju Prešeren (Vrdska cesta 12/3) ob 20.30 nadaljuje predsmučarska in rekreacijska telovadba SPDT.

PRIMOTOR KLUB

vabi svoje člane na reden sestanek, ki bo drevi ob 20.30 v Društveni gostilni v Lonjerju.

danesh igra za vas - danesh igra za vas

Franco Rucli

Franco Rucli (letnik 1962) spada v krog športnikov, ki so naši javnosti manj znani. Mimogrede naj povemo, da je Giorgiov brat, ki je pred kratkim prejel posebno nagrado Novega Matajurja in prav z bratom tvori nenavadno družinsko dvojico v tekni na 400 m ovire. Njegov najboljši čas na tej progi je 51"32. V svoji že dolgi atletski karieri je Franco Rucli enkrat oblekel dres državne reprezentance in sicer lani na srečanju proti SZ v Rimu. Prejšnji teden je Aljoša Terton pravilno napovedal 9 izidov.

konjske dirke - konjske dirke

V Rimu (Tordivalle trotto) je favorit izredno močna Evita Guvljo v drugi skupini (2), ki je za cel razred boljša od ostalih. V skupini X bi omenili Hero Henleya, ki je na prvih tekmah prijetno presenetil. V skupini 1 se nam zdijo Flower Basket prav dobra alternativa.

Druga rimska dirka je še precej nejasna. Predlagamo skupino 2, saj ima v Aguariu dobrega predstavnika. V skupini 1 se bo Dorval boril tudi za končno zmago, medtem ko bi lahko bil Cusset (X) pravo presenečenje.

V Firencah bo tekma na hendikap prav lepa. Naš favorit je verjetno Corsaro Rosso (v skupini X), omenili pa bi še Elm Af. V prvi skupini (1) bi omenili Encroacherja.

Druga tekma v Firencah bo zanimiva s tehničnega vidika. Predlagamo Dursleya (skupina 1) ter še Diccembreja (X), ki je sposoben velikega podviga. V skupini 2 je Didascalia favoriziran.

V Milanu (San Siro) je mnogo kandidatov za končno zmago. V drugi

totocalcio		
Atalanta - Fiorentina	1	X
Brescia - Juventus	2	
Empoli - Como	X	2
Milan - Udinese	1	
Napoli - Ascoli	1	
Roma - Avellino	1	
Torino - Sampdoria	1	X 2
Verona - Inter	1	X 2
Catania - Triestina	X	
Vicenza - Messina	X	2
Pisa - Cagliari	1	
Prato - Padova	X	
Catanzaro - Barletta	1	X

skupini (2) je Bertico izredno soliden konj, v skupini X pa omenjamo Avignac, čeprav ni dober na startu. V skupini 1 pa bi opozorili na Harlova.

V Trstu ima mnogo možnosti Dimomo (sk. 1), ki ima več klase od drugih konjev. V skupini X bi omenili Akron D'Ausa, ki je pred kratkim zmagal podobno tekmovanje. V skupini 2 je dober Cucciolo.

totip		
1. — prvi	2	
2. — drugi	X	1
3. — prvi	2	1
4. — drugi	1	X
5. — prvi	2	1
6. — drugi	X	1
7. — prvi	1	
8. — drugi	X	2

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Filmi alpinista Petra Podgornika v Trstu

Znani primorski alpinist Peter Podgornik bo drevi v Trstu, v kinodvorani v Ul. Anan-ian, prikazal tri filme z raznih svojih alpinističnih odprav. Prvi ima naslov Cerro Torre in bo prikazal prvenstveno smer v tej mitični gori v Patagoniji, drugi bo prikazal plezarijo v previsni granitni steni El Capitan v dolini Josemity v Kaliforniji, tretji pa je s prvenstvenega vzpona na najvišjo južnoameriško goro Aconcagua.

Predvajanje bo ob 20.45, namenjeno pa je predvsem italijanskim alpinistom in slušateljem, da tako spoznajo vsaj delček naše stvarnosti. Vabljeni vsi!

Smučarsko delovanje SPDT

To nedeljo se bo začel smučarski tečaj SPDT v Ravasclettu oz. na Zoncolanu. Odhod obeh avtobusov bo ob 6.30 izpred tržaške sodnijske palače (Foro Ulpiano) ter ob 7.00 pri Devinu, ob vstopu na avtocesto. Povratek je predviden ob 19.00 na Foro Ulpiano. Tečaj bo, kot znano, ob nedeljah, 11., 18. in 25. januarja ter 1. februarja.

Predsmučarska telovadba SPDT

Predsmučarska in rekreacijska telovadba SPDT, ki jo na Liceju Prešeren (Vrdska cesta 13/2) vodi Davor Zupančič, se bo nadaljevala drevi ob 20.30.

Predavateljska sezona SPDT

Predavateljska sezona SPDT se bo nadaljevala v četrtek, 15. t. m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20/2. nad.) ob 20.00. Arheološki izvedenec Stanko Flego bo predaval na temo: »Arheološki sprehod po Krasu«. Izvajanje bo opremljeno z barvnimi diapozitivi.

Delovanje AO SPDT

Mladi zamejski alpinist Ivo Kafol se je pred kratkim vrnil z zimske alpinistične ture v Dolomiti. S soplezalcem, Tržačanom Aldom Michelinijem, je preplezal nekaj izredno zahtevnih smeri. V skupini Pale di San Martino sta namreč 5. januarja preplezala previsno poč, dolgo 180 m, do sedme stopnje, dva dni prej pa v izredno ne-naklonjenih vremenskih razmerah raz Calun v Cimi della Madonna.

Peter Podgornik

Povratek naših prostih plezalcev iz Avstralije

Najboljša slovenska prosta plezalca, Srečo Rehberger (AO Kranj) in Tadej Slabe (AO Matica, tehnični sodelavec trgovine Avventura iz Trsta) sta se pred kratkim vrnila z uspešne turneje po Avstraliji. Matjaž Fistravec je njuno plezanje posnel na trak, tako da bomo lahko to ekstremno plezanje gledali tudi »v živo«. Alpinista sta plezala smeri do desetice in tako dokazala, da spadata v širši krog najboljših plezalcev na svetu.

Razmišljajo o evropski seriji v športnem plezanju

Organizatorji mednarodnega tekmovanja v športnem plezanju resno razmišljajo o evropski seriji. Njihovo tekmovanje je že dovolj uveljavljeno, čeprav je bilo letos šele drugič. Kaže, da ga bodo naprej prirejali na dveh krajih (Arco in Bardonecchia) ter v povezavi z nacionalnim prvenstvom. Ob teh dveh se bosta, kot je videti po letošnjem obisku in rezultatih, hitro uveljavili še podobni tekmovanji v Španiji in Franciji. Če bi tem priključili še napovedano tekmovanje »Marjan '87«, pa bi že imeli serijo.

Toda medtem so v Splitu ugotovili, da na Marjanu ni več možnosti za večja tekmovanja, za tekmovanje izven Splita pa se boje, da ne bi zbrali dovolj denarja. Nekaj podobnega so ugotovili na Reki, kjer so se tudi navdušili za tovrstne prireditve. Tudi v Sloveniji ni prave volje za prirejanje republiških ali celo manjših tekmo-

vanj. Jugoslovansko državno prvenstvo v hitrem (športnem, prostem ali kakor ga že hočemo imenovati) plezanju, ki je v načrtu vsako leto med prvomajskimi prazniki v Paklenici, tudi nima »zaledja«. Kaj to pomeni: da za tovrstno aktivnost ni zanimanja ali pa je spet kriva le slaba organizacija?

Rekordna plezarija

Devetindvajsetletni Južni Tirolec Reinhard Patscheider je pravi alpinistični mojster »s kronometrom«. V zadnjem obdobju je preplezal severno steno Matterhorna v dveh urah in desetih minutah, Eiger v petih urah, prav pred dnevi pa je prišla novica, da je skupno z rojakom Kurtom Fritzem opravil vzpon in sestop s Fitz Royja v Patagoniji v 25 urah.

Everest prepovedan?

Predstavniki nepalske vlade resno razmišljajo, da bi od leta 1990 naprej prepovedali dostop in vzpon na znamenita osemtisočaka Everest in Anapurna. Vladni glasnik je poudaril, da bi to bil le preventivni ekološki ukrep, saj sta oba vrhova in seveda predvsem dostopa do njiju tako polna najrazličnejših smeti in odpadkov, da resno premišlujejo o temeljitem čiščenju. Le potem bi bila vrhova spet prosta. Spomniti se moramo, da Nepal delno živi od alpinistov, saj jih je uradno bilo leta 1969 le 293, predlanskim pa že 32.730.

Predavanja o tujih gorah

Čeprav nekateri trdijo da je zanimanja za planinska predavanja, opremljena z barvnimi diapozitivi, vedno manj, dokazujejo obiski v Sloveniji, da to ni povsem res, če so predavanja javnosti primerno predstavljena, zlasti pa, če je predavatelj znan alpinist.

Potrebna je torej dobra organizacija in dobro predavanje. Predstavljamo dva predavatelja, ki to nudita. Viki Grošelj (Justinova 8, 61210 Šentvid, tel. 003861 - 52004) je pripravil tri predavanja - Sneg na Kilimandžaru, Vihar nad Aconcagua in 2 x 8000 m. Pavle Kozjek (c/o Kofol, Mucherjeva 4, 61000 Ljubljana, tel. 003861 - 346068) pa kar šest: Prvič v Himalaji (Gangapurna '83, Po domačih in evropskih gorah, V stenah Severne Amerike, Med zakladnicami snega (Jalung Kang '85), Peklenska gora (Cerro Torre '86) in Na dveh osemtisočakih.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 120.- din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja: mesečno 3.000.- din, letno 30.000.-din, nedeljski 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPL.

primorski dnevnik

9. januarja 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska **ZTT** Trst **FIEG** Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Zaradi prodora polarnega zraka preko Norveške v srednjo Evropo in na Jug Vsa Evropa v ledenem oklepu

Izredno nizke temperature na Poljskem in v evropskem delu SZ do minus 40 stopinj - Meteorologi napovedujejo za soboto poslabšanje s sneženjem

LONDON — Evropski meteorološki center pri Londonu je že pred dnevi opozarjal, da bo evropsko celino zajel hladni zrak, ki bo s tečaja prodrl vse do Sredozemlja, za Veliko Britanijo pa so za danes sprožili alarm, saj bi moralo otok zajeti silovito neurje s sneženjem. Včerajšnje sinoptične karte so dokazovale te dolgoročne napovedi. Visok zračni pritisk nad severovzhodno Rusijo povzroča prodor hladnega zraka preko Norveške v srednjo Evropo, da so povsod zabeležili izredno nizke temperature, Britanskemu otočju pa se že približuje atlantska motnja.

Kot običajno so bile najnižje temperature na Poljskem — do minus 35 — in v zahodnih območjih evropskega dela SZ, kjer so pri Leningradu namerili do minus 40. Ostale temperature po Evropi so bile pa naslednje: Rim +3, Beograd -9, Pariz in Bruselj -2, London -3, Madrid -4, Sofija -6, Berlin -7, Praga -9, Dunaj in Bukarešta -10, Budimpešta -11, München -13 in Oslo -18.

Snežne padavine so bile v Panonski nižini, na Balkanskem in Skandinavskem polotoku, drugod pa je bilo jasno, z občasno umirjeno oblačnostjo, padavine so bile še v južni in srednji Italiji.

Za prihodnje dni meteorologi napovedujejo prehodne otoplitve s padavinami, ki bodo v glavnem snežne, nato bo spet hladno. Dolgoročne napovedi pa predvidevajo izdatnejše snežne padavine v obdobju od 16. do 22. januarja. Po podatkih meteorološkega kompjuterja italijanskega letalstva se bo že drevi pooblačilo, glavne padavine bodo v soboto, ko bo sneg pobelil tudi Padsko nižino. V nedeljo bo oblačno z občasnimi padavinami, v noči z nedelje na ponedeljek pa bo ob prehodu atlantske fronte temperatura ponovno padla pod mesečno povprečje in bodo pričeli pihati močni vetrovi s severnega kvadranta z burjo ob Jadranu. Sobotne padavine bodo nekoliko izdatnejše, saj fronta prihaja bolj iz zahoda in bo torej preskočila le Piemont in ne ostalih krajev pod Alpami. Na podlagi sinoptičnih kart je v predgorju precejšnja nevarnost zleđa.

Poslabšanja bodo veseli v zimskošportnih središčih manj v elektrogospodarstvu in pri vodovodih, saj ne bo sneg zvišal dotoka rek. Zaskrbljeni so kot vedno cestarji, ki tokrat ne bi smeli več trditi, da jih je sneg presenetil.

Trijambornik v stockholmskem pristanišču je ovit v meglico, ki nastaja pri zmrzovanju morske površine, namerili so namreč 21 stopinj pod ničlo

Reportaža o lepotah in tegobah sovjetskega podnebja

Ruska zima kaže svoje »razkošje«

Le moskovski mikroklimi se morajo zahvaliti, da niso potolkli starih rekordov

MOSKVA — »Ali bomo zmrznili?« v naslovu sprašuje ob včerajšnjem vremenskem poročilu dnevnik »Komsomolskaja Pravda«. Vremenarji za zdaj tolažijo in svarijo: tistih rekordnih minus 42,2 stopinj iz 17. januarja 1942 v Moskvi sicer ni pričakovati, pač pa bo vsaj še pet dni živo srebro padalo tja do minus 36 stopinj. Sovjetska prestolnica je v pol stoletja toliko porasla, da se zdaj že sama ogreva, se pravi si lahko blaži mikroklimo. Sicer — nič se ne ve, pravijo meteorologi.

Sovjetski televizijski gledalci že dva dni spremljajo obisk ministrskega predsednika Nikolaja Raizkova na Finskem. Pri tem jih »tolaži« nazorno dokazilo, da je tam ob Baltiku prav tako hladno. Pravzaprav je prav Baltik doživel zimo, kot je še ne pomnijo: v minulih dveh dneh so mrzli potolkli dosedanje rekorde v Leningradu (računano seveda za ustrezne dneve januarja). Tu, še zlasti v okolici, je bilo večinoma pod 40 stopinj. Kdor pa je te dni imel srečo, da se je popeljal čez Karelijo proti severu, si je lahko pošteno zmanjšal hlad: na polotoku Kolani v okolici pristanišča Murmansk je za celih deset stopinj manj hladno kot tu spodaj ob Baltiku.

Opazovalci vremenskih gibanj pravijo, da se je izoblikovala zelo nenavadna podoba zračnih struj. Čez Skandinavijo je v vso osrednjo Rusijo prodrl ciklon z arktičnim hladom. Njegova moč je tolikšna, da bo še dneve zadrževal pritok atlantskega zraka, ki navadno le ublažuje arktične mraze.

Sovjetska zveza je velikanska dežela. To šele čutiš, ko poslušaš vremenska poročila. Zlasti pozimi zvenijo prav neverjetno. Južni deli srednjeazijskih republik spadajo poleg Zakavkazja v subtropski klimatski pas. In zdaj, ko so v srednji Sibiriji, v Jakutiji, merili mraze okoli 60 stopinj, so se ljudje lahko sončili v turkmenskem glavnem mestu Ašhabadu: tu je vse do zadnjega toplomer kazal 24 stopinj. Včerajšnje sinoptične karte so sicer malce spremenile te skrajnosti, pa vseeno imamo ob meji z Afganistanom še vedno okoli 15 stopinj Celzija.

Tisočkilometrski kazahstanske stepe in puščave naravnost vsrkavajo velike zračne tokove. Tam, kjer sonce tako rekoč večno sije, kjer so peklenke vročine v dolgih poletnih mesecih, znajo biti tudi hudičevi mrazi po-

zimi. In ne samo pozimi, sem priženejo severni vetrovi globok mraz celo v jesenskih in spomladanskih mesecih. Tako vidimo na klimatskem atlasu Sovjetske zveze, da je že omenjeni Ašhabad zabeležil 26 stopinj pod ničlo enako topli Dušanbe, glavno mesto Tadžikistana, pa je imel skupaj s severnim sosedom Taškentom tudi že 38 stopinj mraza.

Kako se živi v takšni zimi?

Za prebivalca srednje Evrope je ruska zima pravzaprav lepa in nekoliko praktična. Zrak je suh, drevje vse v ivju in snegu, sneg pa je seveda mehak kot puh. Moskva je zares lepa samo pozimi, ali denimo zlasti pozimi. V jesenskem deževju ali zgodnjih spomladanskih plundrah raje ne hodi po moskovskih ulicah.

»To imaš z zahodnim avtom,« te že s pogledom »pozdravljajo« mimoidoči Rusi, ko brez uspeha vžigaš in zaganjaš, pa ne gre v takem mrazu nikamor. Sovjetske lade namreč brez težav užigajo. V teh dneh je dobršen del zahodnih in drugih diplomatov in poslovnežev moral presedlati na taksije, ker volvoji, mercedesi in podobne odlične znamke pač ne vžgejo pri minus 36. Eni za to dolžijo tukajšnji benzin, ki da je slab, drugi pravijo, da

je treba imeti poln tank, tretji dajejo drugačne nasvete — akumulator pa vseeno ne zmore bremena.

Malo je znano, da Moskva navadno niti nima kaj debelega snega. Razen če se zgodi, kot se je deloma zgodilo v lanski zimi, da pride sredi januarja močno topel val, ki dvigne temperature nad ničlo. Takrat navadno pridejo tudi snežne padavine. In kar je še doosti huje, je to, da takrat sonce stopi vsaj manjšo plat snega in leda ter to potem spet zamrzne. Zdaj je športno hoditi po moskovski ulici, saj je bolj ali manj suha in nima tistega ledu, ki se je bogato naredil v lanskem januarju in potem spremenil vse mesto v drsališče.

Treba je priznati, da imajo vzorno urejeno zimsko službo. Sovjetski tehniki so sestavili ubiralec snega, ki z lopaticami grabi na trak in tovornjak sproti odvažja sneg v reko Moskvo. V našo ulico je prišel prvi čistilec snega že v dneh, ko je bela odeja komaj prekrila vozišče. Tako je pač bilo planirano. Letos je namreč zima nasploh zakasnila, tega pa načrtovalci niso mogli predvideti že lani...

Na televiziji nam vsak večer v premoru med oddajami projicirajo svetlikajoče se opozorilo: varčujte s toploto. Kamor koli pa pogledaš, povsod se

nekaj velikega kadi, bodisi iz razdelilnih jaškov sredi ulice ali pa iz toplotnih postaj. Vroča voda curlja skoraj ob vsakem stanovanjskem bloku. Razmetavanje s toploto je tu vrhunsko »organizirano«.

Sprva se mi je zazdelo banalno, ko so mi govorili o tem, da je treba vsako zimo zalepiti okna in balkonska vrata. Potem sem videl v ministrstvu, da imajo vse zalepljeno. Razen »fortocke«, tistega obveznega zgornjega dela okna, ki je narejen prav za takšno nujno prezračevanje pozimi. Pridno smo kuhali moko, v njej namakali papirne svaljke ter jih stlačili v vse špranje. V trgovini se dobijo tudi lepilni trakovi za povrh. Če ne bi tega naredili, bi gotovo zmrznili. Špranj je namreč toliko in tako debelih, da tu nobeno gretje več ne pomaga.

V Moskvi imajo deset obnovoletnih dni kulturni, pretežno gledališko-glasbeni festival z imenom »Ruska zima«. Končal se je tik pred pravoslavnim božičem (začel pa na dan našega božiča) in dobesedno predal štafeto tisti pravi ruski zimi. Šele ko jo doživiš, razumeš, zakaj dajejo takšen vzdevek kulturnim prireditvam. Ruska zima zna biti namreč tudi zares lepa.

ANTON RUPNIK

Mráz in sneg v Jugoslaviji

BEOGRAD — Skoraj vso Jugoslavijo je zajel val hudega mraza, ki ga spremlja snežna ujma s poledico in mestoma z močnimi vetrovi. Najnižjo temperaturo so včeraj izmerili v Sarajevu z 10 stopinjami Celzija pod ničlo, sledili so Beograd, Novi Sad in Priština z 9, Ljubljana z 8, Zagreb s 7, Skopje s 5, Pulj z 2 in Titograd z 1 stopinjo pod ničlo, medtem ko so imeli v Dubrovniku 2 stopinji in Splitu pa 1 stopinjo nad ničlo. V planinah je seveda še bolj mráz.

Snežna odeja je prekrila večji del Slovenije, Srbije, Bosne in Hercegovine pa tudi Vojvodine in severni del Črne gore, kar pa zaenkrat ne zavira avtomobilske vožnje na glavnih prometnicah. Seveda morajo biti vozniki sila oprezní in potrebne so verige. Predvsem zaradi poledice, ki se počasi širi. Marsikje so močni vetrovi povzročili silne zamete, jadransko magistralo pa prečesava izredna burja. Ta je prekinila trajektne zveze na progah Jablanac-Stara Novalja, Karlobag-Pag in Jablanac-Mišnjak (Pag), medtem ko vozi v Porozino trajekt iz Rabca, namesto iz Brestova.

Na mednarodnih mejnih prehodih ni posebnih zastojev, tako tudi ne v Šentilju pri Mariboru, kjer je bilo treba včeraj čakati kvečjemu kakih pet minut. Zasluga za to gre pomnožitvi obmejnege osebja.

V Zenici je ostalo okrog 17.500 stanovanj, šol in ustanov brez ogrevanja zaradi okvare v bližnji kotlarni, v Skopju pa je ostalo brez razsvetljave kakšnih 1.000 gospodinjstev, ker niso ta redno plačevala elektrike.

Suša pesti severni del Apeninskega polotoka Na italijanskem Jugu razsajata sneg in led

Zaradi neobičajne suše je reka Pad upadla za 6 metrov

(telefoto AP)

RIM — Vremenoslovci še za danes vztrajno napovedujejo lepo vreme, zima pa pritiska tudi na italijanska vrata in povzroča nemalo težav. Vreme se je očitno postavilo na glavo, saj se severna Italija bori s sušo in požari, medtem ko so se na Jugu pojavile težave s snegom in poledico.

Suša pesti predvsem Ligurijo, kjer že tri mesece ne dežuje. Prve posledice take vremenske nenaklonjenosti pa so požari. Že več dni namreč gori pri Savoni in pri Genovi, kjer so obsežni požari povzročili veliko škodo ligurskemu gozdnemu bogastvu. Poleg tega pa so vodni rezervoarji, iz katerih Genova črpa pitno vodo za svoje občane, prazni, saj je v njih le 20-25 odst. vode, ki jo sicer premorejo. V Genovi, kjer že dvajset let skušajo realizirati dodatni vodovod, bodo v ponedeljek uvedli drastično krčenje vodne doba-

ve. Tudi vodno stanje reke Pad povzroča nemalo preglavic. Vodna kača, ki se leno vije po Padski nižini, je namreč le tretjina tiste, ki se običajno vije januarja, ko je še veliko vodnih in manj snežnih padavin.

S primanjkovalcem vode se morajo boriti tudi na italijanskem Jugu, kjer je, predvsem na planotah, pritisnil mraz. Manjše reke so se tako spremenile v ledene ploskve, iz katerih ni mogoče črpati niti kapljice vode.

V ledenih kleščah so se znašli v Apuliji, na Garganu, kjer je zapadlo do 20 centimetrov snega. Snežilo je tudi v Bazilikati in na Siciliji. Sneg je pokazal svojo belino v Mesini, na avtocesti, ki pelje v Palermo, ter na Eolskih otokih, tako da je bil tudi ognjenik Stromboli tokrat -izjemno - deležen svoje bele kapuce.